

**Ба қафо
нигоҳ
накун**

Ҷорҷ Вервер

*Ба қафо
нигоҳ
накун*

Чорч Вервер

Originally published in English as
No Turning Back by George Verwer.
© 1983 by George Verwer and Tony Collins

© 2004 for the Tajik edition.
Translated by permission. All rights reserved.

Сарсухан

Понздаҳ сол пеш ман розӣ шудам, ки чанд мавъизаи худро дар намуди китоб нашр кунам, ки дар аввал: „Биё! Бизӣ! Бимур!“ (*Come! Live! Die!*) ном дошт, ва акнун таҳти сарлавҳаи „Ташнагӣ барои ҳақиқат“ (*Hunger for Reality*) чоп шуд ва ба 20 забон тарҷума шуд. Ҳайратовар ин буд, ки ман зиёда аз 10 000 мактуб гирифтаам ва ба бисёри онҳо кӯшиш кардам аз рӯи инсоф ҷавоб гардонам. Фикр дар бораи таъсири он китоб ба ин одамон маро водор намуд, ки боз як асарро офарам.

Дар вақти хондан ва ислоҳ кардани дастнависи китоби якум, ки материалҳои онро Тони Коллинз аз мавъизаҳои ба кассетаҳо сабтшудаи ман ҷамъ карда буд, ман аз ин ақида қариб даст кашидани будам, барои он ки бисёр китобҳои хуби масеҳӣ аллакай чоп шуда буданд ва онҳо ба назари ман аз ин китоб беҳтар буданд. Лекин ба раванди душвори эҷодкунӣ нигоҳ накарда китоб нашр шуд ва ин асосан ба шарофати кори дақиқи Тони ба амал омад, ки ақидаҳои маро дар шакли эҷодиёти чопӣ таҷассум кард.

Дар ниҳояти кор маро он чиз боварӣ ҳосил кунонд, ки ман борҳо дида будам, ки ҷи хел Худо адабиёти нашршударо истифода мебарад. Дар қарибӣ ман ба худам ваъда додам, ки ҳарчи бештар бо паҳн кардани адабиёти масеҳӣ машғул мешавам. Пеш аз ҳама барои он дуо гуфтан лозим, ки одамон ин хел адабиётро хонанд. Вақте ки Худо дар мо ташнагии рӯҳиро бармеангезад, мо аз раф китобҳои кайҳо фаромӯшшударо гирифта меҳонем.

Лекин Худоро илтиҷо мекунам, ки одамон на танҳо адабиёти масеҳиро (махсусан ин китобро) хонанд, балки фаҳманд, ки ба воситаи паҳнкунии адабиёт боиси баракат ёфтани дигарон шуда метавонанд. Дар ёд нигоҳ доред, ки дар дунё даҳҳо миллион нафар одамон ҳеҷ гоҳ ягон китоби масеҳиро ва ё ягон сатр аз Навиштаҷоти Муқаддас нахондаанд. Мо ин ҳолатро на танҳо метавонем, балки бояд тағйир диҳем.

Ин китоб барои одамоне навишта шудааст, ки Масеҳро ҳамчун Худованд ва Начотдиҳанда қабул кардаанд. Агар шумо ба қарибӣ ҳаёти масеҳиро сар кардед ва ё нав дар бораи худро ба Худованд тақдим кардан фикр мекунед, ба шумо фаҳмидани чизе ки поёнтар

чоп шудааст, осон намешавад. Аз тарафи дигар, дар вақти нашр шудани китоби пешина ман низ чунин фикр доштам, лекин ба ин нигоҳ накарда, бисёр одамон Исои Масехро маҳз ба воситаи хондани ин китоб қабул карданд, ки ин барои ман ҳайратовар буд. Худо ҳама чизи навишташударо барои иваз кардани дили шумо истифода бурда метавонад. Ва шумо бояд дар ёд дошта бошед, ки муносибати шумо нисбати чизи хондаатон ва амалиёти ояндаи шумо муайян мекунад, ки оё дигар одамон дар бораи Хушхабари Исои Масех ва бахшиши гуноҳҳо шунида метавонанд ё не. Худо одамони оддӣ ва заифро истифода бурда, ба воситаи онҳо корҳои бузургро барои ҷалоли Ӯ ба амал меорад. Худо *Шуморо* истифода бурдан мехоҳад!

Чорч Вервер

Ман ин китобро ба ҳамаи кормандони муассисаи „Ваъда ба ҷаҳон“ мебахшам. Бисёрии онҳо бо ман ва зани ман Дрена дар муддати қариб бист сол кор мекунанд. Махсусан ман инро ба Ҷонатан ва Маргарет Макрости мебахшам. Соли гузашта Ҷонатан ба фалокати автомобилӣ дучор шуд ва ҳоло қисми аз миён поёни ӯ фалаҷ аст. Ӯ яке аз онҳоест, ки ҳаёташ бо он чи дар ин китоб навишта шудааст, мувофиқати комил дорад. Ҳатто ҳозир дар курсии маъҷубон нишаста, ӯ шаҳодати зиндари таҷассум менамояд. Каме пеш ӯ дар Швейтсария ба аудиторияи 7 000 ҷавонон мавъиза кард. Зиеда аз 700 нафари онҳо ҳаёти худро ба Худованд супорида қарор доданд, ки хушхабари инҷилиро ба сар то сари дунё расонанд.

Муқаддима: Аскарчабозӣ

Чаҳон ба хотири ихтироъҳои гуногун аз ақл бегона мешавад.

Америка аз ин ҳолат бисёр дар ташвиш мондааст: аз ҳама мисоли беақлонае ки ман оварда метавонам — ихтирои шеткаи электрикии дандон аст. Дар амал барои чӣ ба одами болиғ лозим аст, ки дар муддати се дақиқа дасти худро боло ва поён кунад? Ба наздикӣ чӣ тавре ки ба ман менамояд, мумкин аст асбобе ихтироъ карда шавад, ки вақти дар рӯи кат бо даҳони кушода ба ғанаб рафтани мо аз шифт ба поён фарояд. Шумо чашмони худро пагоҳӣ мекушоед ва — марҳамат! — дандонҳои дурахшандаи шумо барои пешвози рӯзи нав тайёранд.

Лекин вақте ки мо дар бораи мавъизаи Инчил дар тамоми ҷаҳон, дар бораи ба Масеҳ рӯй овардани одамон ё ки дар рӯх калон шудан сухан меронем, ягон хел „ихтироъ“ ҷой дошта наметавонад. Вақте ки ҳавворӣ Павлус ба калисои Эфсӯс хайр гуфта, тараддуи рафтан ба Ерусалимро дошт, гуфт: „Лекин ба ин чизҳо нигоҳ намекунам ва ҷони худро азиз намедорам, балки муроди ман фақат ин аст, ки вазифаи худро ва он хизматеро, ки Исои Масеҳ ба ман супурдааст, яъне мавъизаи Инчили ғайбӣ Худоро ба ҳушӣ анҷом диҳам... Бинобар ин ҳушёр бошед ва дар хотир нигоҳ доред, ки чӣ гуна ман дар давоми се сол, рӯзонаю шабона ашк рехта, ҳар яке аз шуморо таълим додам“ (Аъмол 20:24, 31).

Ҳар вақте ки ин оятҳоро меҳонам, ман қариб ҷисман ташвиши Павлусро ҳамчун сарвар ҳис мекунам. Павлус яқум шуда аз роҳи ба ҷаҳон расонидани Хушхабарии Инчил гузашт, вай роҳи душвореро тай намуд ва ба мо роҳи нишон дод. Онҳое, ки аз паси ӯ мераванд, низ роҳи душвор интизор аст. Исо одамонро ҷустуҷӯ мекунад, ки тайёранд тамоми вақти худро барои хизмат ба Шоҳи Шохон сарф кунанд. Шумо наметавонед танҳо дар мавсими тобистон аскарӣ армияи Худо бошед. Дар армияи Штатҳои Муттаҳида системаи ба муддати кӯтоҳ ба сафи армия ҷалб кардан паҳн шудааст. Дар вақти мувофиқи ин система шартнома қабул кардан, шумо дар сафи армия 3–4 сол хизмат карда наметавонед. Хизмат дар армияи Исои Масеҳ бо ин принцип ба амал омада наметавонад. Исо моро ба сафи армияе даъват мекунад, ки тамоми умр то мурдан бояд дар он хизмат кунем.

Чунин муносибатро ба хизмат, мо дар Павлус дида метавонем. Дар замони ҳозира масеҳиён бисёр вақт терминҳои ҳарбиро барои зебӣ истифода мебаранд, аммо дар асл мо оиди ҳаёти ҳарбӣ хеле кам медонем ва роҳи осон ва қулайи „масеҳияти оддӣ“-ро бехтар меҳисобем. Барои ман таърихи Англия ҷалбкунанда аст, махсусан иштироки он дар ҷангҳои Якум ва Дуюми ҷаҳонӣ. Маро бисёртар шахсияти Уинстон Черчилл ва дигар сарварони он вақт ҷалб мекунад. Онҳо чунон устувор буданд, ки гӯё бисёрии онҳо ҷонҳои аз оҳан сохташуда доштанд. Черчилл ба аскарон ваъда дода буд, ки дар ҳатти пеши фронт онҳоро меҳнати вазнин, арақи ҷабин ва ашқҳо интизоранд, лекин ба ин нигоҳ накарда, онҳо бо гурӯҳҳои калон, ихтиёран ба он ҷо мерафтанд. Ман ба одамоне ки шогирди Исои Масеҳ шудан меҳоханд, хондани яке аз китобҳои оиди ҷӣ тавр озод кардани Франция маслиҳат медиҳам. Дар ин китоб озод шудани одамон аз тарафи қўшунҳои озодкунанда ва аз Дюнкерк баргаштани онҳо ифода ёфтааст. Онҳо дар рӯи об бо киштиҳои калони боркаш шино мекарданд ва ҳамаашон саросар мубталои касалии баҳрӣ шуда буданд, лекин ба ин нигоҳ накарда, то соҳилҳои Франция расиданд. Ин одамон ҳаёташонро барои мамлакати худ ва барои он принсипҳои ки барояшон аз ҳама қиматтарин дар ҷаҳон буданд, фидо мекарданд.

Вақте ки шумо ин хел китобҳои таърихиро меҳонед, ҳамаи ҷизи навишташуда бароятон манфур ва ғайриреалӣ менамояд, новобаста ба он ки дар бораи ҷанг бисёр филмҳо истеҳсол шудаанд. Лекин ин ҳақиқатан рӯй дода буд. Падари зани маро қисм-қисм ҷамъ карда дар тобути руҳӣ (синк) ба Амрико барои дафн кардан дар қабристони бародарӣ фиристоданд. Мумкин аст баъзе хонандагони ин китоб падарони худро дар яке аз муҳорибаҳои онвақта гум карданд. Ин даҳшатовар буд.

Дар мамлакатҳои баҳри Миёназамин дар асри I-и эраи мо дар ҳама ҷо аскарон ва сохтмонҳои ҳарбӣ воমেҳурданд. Ҳаввори Павлус аскар буданро дуруст тасаввур мекард. Ғайр аз ин, ӯ ҷӣ будани азоби ҷисмониро на бо сухан, балки аз рӯи таҷрибаи ҳудаи мефаҳмид. Лекин ба ҳамаи ин нигоҳ накарда, ӯ ба Тимотиюс менавишт: „Ҳамчун сарбози неки Исои Масеҳ ба укубатҳо тоб овар“ (2 Тимотиюс 2:3). Павлус ибораҳои ҳарбиро тасодуфан истифода набурдааст. Интиҳобе ки дар назди ҳар як масеҳии баркамол истодааст, аз он иборат аст: оё шумо тайёред, ки аскарӣ касбии армияи Худо шавед ё ин ки пинҳонӣ дар бораи он фикр мекунад, ки ҷӣ хел дар минбар истода бо рӯймолчаи худ гурӯҳҳои масеҳиёнро ба ҷанги муқобили шайтон

гусел мекунед? Барои тайёрии лозимиро гузашта, аскарӣ Исои Масеҳ шудан шумо бояд аз бисёр чизҳо даст кашед, лекин ин ҳел ҳиссиёти пурҳаяҷонро дигар дар ягон ҷо ҳис карда наметавонед.

Вакте ки ман бори аввал хизматро ҳамчун башоратдиҳанда сар кардам, дар пеши ман мақсаде истода буд — одамонро барои ҳаёташонро ба Худованд супоридан ва аз паси Ӯ раҳсипор шудан даъват намоям. Ман ҳамаи дуоҳои худро сӯи Худо бо илтимоси ба ман дар ин масъала ёрӣ додан мефиристодам. Ҳоло ман аз Худо илтимос мекунам, то аскаронро ба ман фиристад, ки муҳорибаи ҳақиқиро барои ҷонҳои одамон бурда тавонанд. Агар мо ба армияи худ аскар ҷалб накунем ва қувваҳои худро ба як ҷо ҷамъ накунем, он гоҳ мо ҳеҷ гоҳ ҷаҳонро ба назди Исо оварда наметавонем. Сабаби он ки бисёр хизматгорони таълимгирифтаи масеҳӣ танҳо дар байни 10 фоизи аҳолии тамоми сайёра (дар Британияи Кабир, ШМА, Канада, Зеландияи Нав) барои Худо меҳнат мекунанд, бисёр оддӣ аст: ба мо аскарон камӣ мекунанд.

Шумо, эҳтимол, ба гурӯҳи муайяни иҷтимоӣ ва этникӣ тааллуқ доред, шумо бо забони модарии худ сухан меронед ва тарзи муайяни либоспӯшӣ ва истифодаи маҳсулоти хӯроквориро доред. Шумо иқлими ба худ ҳос ва маданияти худро дӯст медоред. Бисёрии одамон низ аъзои гурӯҳи муайяни иҷтимоӣ ҳастанд. Маҳз барои ҳамин муассисаҳои миссионерӣ ба сафҳои худ масеҳиёни солхӯрдаро намегиранд ва онҳоро кӯҳнапараст ва дар шароити нав маданӣ ба тағйирот ноқобил меҳисобанд. (Лекин ҳоло дар ин соҳа тағйироти муайян ба амал омадааст.) Дар иқлими одатшудаи масеҳӣ зиндагӣ кардан осон аст: дар калисо суруд хондан, дуо гуфтан, ба маҷлисҳо омадан ва умуман бо ҳаёти маданияи масеҳӣ зиндагӣ кардан. Шуморо метавонанд масеҳии хуби намунавӣ, ки пур аз баракати Худо ва ибораҳои дуруст аст, ҳисобанд.

Лекин дар мо рӯҳи муҳориба ва ғалаба кардан бар ин ҷаҳон ба итмом расидааст, ба мо ташнагӣ нисбати хатар, саргузаштҳо ва азобҳо намерасад. Магар шумо фикри онро доред, ки вакте шохидони Иегова дар мавъизаи таълимоти худ қобилиятҳои фавқуллода зоҳир мекунанд ва аз ин ҷиҳат ҳамаатарафа аз масеҳиён бартарӣ доранд, ин як қисми нақшаи Худост? Мо ба ин иқрор шуданро дӯст намедорем ва одатан дар калисо дар ин бора сухан намеронем, ки калисои мормонҳо дар Солт-Лейк-Сити аз ҷиҳати тайёр кардани миссионерон аз ҳамаи калисоҳои Британияи Кабир, Канада, Австралия ва Зеландияи Нав бартарии калон дорад. Дар онҳо зиёда аз 24 000 нафар ҷавонон ҳастанд, ки тайёранд бо қуввати зиёд меҳнат кунанд. Ба ҳар як одами навомада онҳо то 500 соатро сарф мекунанд (ки ин вақт ташриф ба хонаҳоро низ дар бар мегирад).

Калисои мормонҳо ҳозир дар қазираҳои Британия бисёр пахн гаштааст. Ман як духтари 16-солаи мактабхонро дар ёд дорам, ки бо ӯ дар шаҳре ки башоратдиҳӣ мегузашт, вохӯрдм. Ӯ ҳар рӯз чор соат ба одамон таълимоти ҳудро мавъиза мекард. Ӯ ба вохӯриҳои муассисаи „Ваъда ба ҷаҳон“ танҳо барои ҷамъ кардани ном ва суроғаҳо барои дар оянда бо онҳо алоқаи телефонӣ кардан меомад. Рӯзе ӯ бо куртае омад, ки дар он нишоне бо аломати калони савол зада шуда буд. Вақте ки одамон наздик шуда, маънои онро меپурсиданд, ӯ мегуфт: „Ин нишона танҳо барои он ба ман лозим аст, ки шумо ба наздам омада, ҷаро ҷаспондани ин нишонро бипурсед ва ман ба шумо бигӯям, ки аъзои калисои Муқаддасони рӯзҳои охир ҳастам ва шуморо даъват мекунам, ки бо ман дар ин мавзӯ сӯҳбат кунед, албатта агар ин барои шумо шавқовар бошад“. Ӯ ҳамагӣ 16 сола буд, лекин китоби мормонҳоро сар то сар медонист, ғайр аз ин вай аз Китоби Муқаддас ҳам бисёр ҷизро медонист. Масеҳии оддӣ дар синни 16 то 21-солагӣ бо ҷӣ машғул мешавад. Инро аз масеҳии оддии синни 16 то 21-сола бипурсед.

Бисёри одамоне ки ман бо онҳо вохӯрдам, масеҳияти пажмурдаеро, ки барояшон шавқовар нест, пайравӣ мекунам. Агар шумо ба қарибӣ масеҳӣ шудед, бояд ҷораи онро бидонед, ки бо касалии масеҳияти шахшуда (дар як ҷо истода) мубтало нашавед. Тасвири рӯҳонии масеҳие ки собиқаи калон дорад, баъзан ҳисси таассуфро бедор мекунад. Вақте ки ман имони масеҳиро дар „Медисон-Сквер-Гардн“ бисёр сол пеш қабул кардам, ман бо алангаи хоҳиши мавъиза кардани Хушхабар афрӯхта шуда будам, ки ҳоло ҳам дар ман хомӯш нашудааст. Лекин бисёр вақт дар вақти ташриф ба яке аз калисоҳои инҷилии хуб (деноминатсияҳои гуногун), дар вақти ибодати якшанбегӣ ман ягон ҳел рӯҳбаландшавиро ҳис намекунам. Вақте ки шумо мавъизаро гӯш мекунад, дар охири соати якум ба шумо чунин менамояд, ки гӯё шумо навакак ба Қутби Шимол пиёда рафта омадед. Дар калисоҳо имрӯз хурсандӣ намерасад, монанде ки мо барои ғаму андӯх наҷот ёфта бошем, лекин амалан мо барои хизмат кардан наҷот ёфтаем. Чунин хизматгузори озолии комил аст. Озодии тару тоза, амалкунанда, зинда.

Ман фикр мекунам, ки сабаби афсурдагӣ ва беҳаётӣ имони бисёр масеҳиён дар он аст, ки онҳо дар муҳориба иштирок намекунам ва яроқи ҳудро ба муқобили душман истифода намебаранд. Масеҳиёни ҷавон ба аскарони замони сулҳ монандӣ доранд. Онҳо ҳудро дар муҳити осӣшта озод ҳис намекунам, қартабозӣ карда бепарвоёна бо гуфтугӯ машғул мешаванд. Бисёри масеҳиён чунин рафтор

меkunанд, гӯё чиптаи арзонро ба поезде ки сӯи осмон мебарад, харида бошанд. Лекин Худо моро на барои он офаридааст, ки ҳаёти бо нархи арзон харидашударо ба сар барем. Мақсади Худо чӣ буд? Мо на танҳо барои он офарида шудаем, ки наҷот ёбем ва ба ҳолати аввала баргардем. Не, Худо меҳост, ки мо аз ҳаёт дар фаровонӣ шодии ҳарчи бештар дошта бошем. Исо гуфт: „Ман омадам, то ки онҳо ҳаёт ёбанд ва онро ба фаровонӣ дошта бошанд“ (Юҳанно 10:10). Ман ба Худо барои он дуо мекунам, ки хонандагони ин китоб суханони Павлусро такрор карда тавонанд: „Зеро ки барои ман ҳаёт — Масеҳ аст, ва мамот — фоида аст“ (Филиппиён 1:21).

Ба ин нигоҳ накарда, тасвири зиндагии калисо он қадар ҳам тира нест. Дар бисёр ноҳияҳои Замин ман бо чунин ҷавононе вохӯрдм, ки дар бораи бедор кардани одамони ба хоб рафтаи ин ҷаҳон ва ба назди Масеҳ овардани онҳо орзу меkunанд. Бисёрии масеҳиён хуб мефаҳманд, ки барои ба Масеҳ хизмат кардан Армия бояд ба ҳолати ба ҷанг тайёр расонида шавад. Бисёриҳо медонанд, ки аҳкоми Масеҳро иҷро кардан лозим аст. Ин асоси асосҳост, ки боқимонда ҳама дар болои он сокин аст. Дар Инҷили Юҳанно мо меҳонем: „ҳар кӣ аҳкоми маро дорад ва риоя кунад, вай касест, ки Маро дӯст медорад; ва ҳар кӣ Маро дӯст дорад, Падари Ман вайро дӯст хоҳад дошт, ва Ман вайро дӯст хоҳам дошт ва Худро ба вай зоҳир хоҳам сохт“ (Юҳанно 14:21). Лекин ба ҳамаи ин нигоҳ накарда, бисёрии шиносони ман чунин ақида доранд, ки агар рӯзи якшанбе 2 маротиба ба калисо раванд, дар рӯҳ хеле калон мешаванд ва агар ғайр аз ин боз дар байни ҳафта ба маҷлиси дуо биёянд, худро аз ҳад зиёд тақдиршуда ҳис меkunанд. Ба масеҳиён фармуда шудааст, ки дуо гуянд, лекин дуо ҳама вақт дар охири маҷлис танҳо дар муддати якчанд дақиқа хонда мешавад.

Мо бисёр китобҳои шарҳи Китоби Муқаддас, китобҳои масеҳӣ, филмҳои гуногун оиди ҳаёти масеҳӣ дорем, лекин сарбозони ҳақиқии дуо хеле каманд. Ин камбудӣ дар хизмати дуо кӯшиши миссионерҳоро барбод медиҳад. Ин ба кори Инҷил ҳалал мерасонад. Дуо қисми ҷудонапазири хизмати ҳарбӣ аст.

Мо бояд аскарчабозӣ накунем. Ман ба Худо барои он дуо мекунам, ки ин китоб шуморо ба хизмати пурсамар дар киштзори Худо рӯҳбаланд кунад ва ба шумо баъзе аслиҳаҳои пайравони Исоро нишон диҳад. Ман Худро илтиҷо мекунам, ки ин китоб дар вақти вазнин ва душворгузар шудани роҳи масеҳии шумо ба шумо ёрӣ расонад. Умеддорам, ки ғайр аз ин вай ба шумо ёрӣ медиҳад, то ҳаёти пурмуҳаббат ба сар баред, ки дар шумо пурра Худованди мо Исои Масеҳро акс дода тавонад.

Қисми 1

Даъват барои шогирди ӯ шудан

1. Шогирдӣ дар асри шиддатнок ва пур аз тарси мо

Вақте ки ман бо ҷавонони масеҳӣ сӯҳбат мекунам, дар охири сӯҳбат маро ҳисси парешонӣ фаро мегирад, чунки чунин менамояд, ки онҳо нуқтаи назари асосии масеҳиятро намефаҳманд. Бисёр вақт ин он гоҳ рӯй медиҳад, ки ман нақшаҳои башоратдиҳии Инчилро гӯш мекунам ё ин ки ба маҷлисҳои ба башорати Инчил (башоратдиҳӣ) бахшидашуда таширф мебиёрам. Дар онҳо ҷидду ҷаҳди зиёд дида мешавад, лекин моҳияти қорро на ҳама мефаҳманд. Масеҳиён бисёр вақт дар оилаҳои устувори ба таври қофӣ бой тарбия меёбанд ва маълумоти хуб мегиранд. Онҳо як дараҷа аз ҷаҳон ва ҷизе ки дар он ба амал меояд ва ҷизҳое ки дар маҷаллаҳо ҷоп мешаванд, ҷудо зиндагӣ мекунанд. То он вақте ки онҳо дар ҳудуди доираи худ ки он асосан аз масеҳиён иборат аст воқеанд, беҳатариро ҳис мекунанд, лекин ҳамин ки онҳо қарор медиҳанд, ки ҳаётанро ба Худованд бахшида, ба ҷаҳон бо мавъизаи Инчил бароянд, бисёр суғ ва нозук мешаванд.

Ҷамъияти ҳозиразамон онҳоро, ки кӯшиши бо муҳаббат хизмат қардан ба наздиконро доранд, фаҳмида наметавонад. Ҷаҳон одамноро дӯст намедорад, ки меҳонад ҳаёти одилона ба сар баранд. Мо саҳт хато мекунем, агар фикри онро дошта бошем, ки масеҳиён нисбати ноомади психикӣ ва эмотсионалӣ имунитети маҳсус дошта бошанд: статистика тасдиқ мекунад, ки дар Англия 10% аҳоли дар давраи муайяни зиндагии худ ба касалиҳои асабонӣ муғтало мешаванд. Ғайр аз ин, ақидаи паҳнашта дар бораи он ки масеҳиёне ки „ба афсурдагии асабӣ“ дучор мешаванд, дигар хизмат қарда наметавонанд ва ба ҳеҷ ҷиз ба қор намеоянд, нодуруст аст. Мумкин аст Худо ба воситаи ин ба шумо дарсоро омӯзонидан меҳонад, ки бо роҳи дигар онро фаҳмида наметавонед. Мумкин шумо ин ҳолатро барои он аз сар меғузаронед, то ба дигар одамоне ки чунин душворихоро доранд, ёрӣ диҳед. Масеҳиён бояд тасаввури аниқи масъалаҳои ҳалталаби ин дунёро дошта бошанд. Шумо худро бардуруғ вонамуд қарда наметавонед, ки нисбати бадмастӣ (алкоголизм) ё бадахлоқӣ имунитет дошта бошед. Агар шумо нисбати вазиғаҳои масеҳӣ муносибати ҷиддӣ доред, албатта дар хати пеши муҳориба меистед ва аз дигарон зиёдтар ба

хамлаи мири торикӣ дучор мешавед. Шумо чунин вонамуд карда наметавонед, ки таъсири армияи шайтонро ба ин ҷаҳони бетартиб ва танҳо намебинед. Инро дар вақти вохӯрдан бо масеҳиёне ки гуноҳ кардаанд, фаромӯш накумед. Нисбати онҳое ки душвориҳои ҷиддии эҳсосотӣ доранд, беадолатӣ кардан осон аст. Хоҳиши пинҳон кардани душвориҳои рӯҳонӣ низ хатари дигар мебошад. Дар ин соҳа бисёр осон аст, ки ҳатто худатонро фиреб кунед.

Як монеаи рӯҳоние ҳаст, ки шахсонero, ки одамонро ба назди Масеҳ овардан мецоханд, ноумед мекунад — ин шумораи аҳоли аст. Дар баробари он ки ҷамъияти Ғарб худ аз худ хеле мураккаб аст, дар Англия нисбат ба ҳамаи шахрҳое ки Павлус мавъиза карда буд, имрӯзҳо бисёртар одам зиндагӣ мекунад. Мо бо 7 миллион гурезагон чӣ кор карда метавонем? Бо 1 миллиард одам дар Хитой чӣ кор кунем? Вақте мо ҳамаи халқҳоero тасаввур мекунем, ки то онҳо Хушхабари Инчил нарасидааст, худро мағлубшуда ҳис мекунем. Ба ин нигоҳ накарда, мо наметавонем фактҳоero ба ҳисоб намегирифта, диққати худро танҳо ба талаботи калисоҳои маҳаллӣ ҷалб кунем. Худо ба мардон ва заноне ки қарори ба Ё хизмат карданро қабул карданд, хоҳиши ба пеш рафтани медахад.

Ин ноумедиро танҳо бо истифодаи присипи оромӣ ёфтан дар имон ҳал кардан мумкин аст. Муаллифи Нома ба Ибриён менависад: „Пас, барои қавми Худо боз оромии шанбе боқӣ мемонад. Зеро, касе ки ба оромии Ё дохил шудааст, ҳудаш низ аз корҳои худ ором гирифтааст, чунон ки Худо аз корҳои Худ“ (Ибриён 4:9–10). Худованд ба мо фармон медахад, ки дар бораи душвориҳои худ ғам нахӯрем ва ташвишҳои худро ба Ё супорем. Ва бо ин мо бояд бовар кунем, ки Ё душвориҳои моро аз ҳуди мо хубтар ҳал карда метавонад. Дар Инчили Луқо Исо ба шогирдони Худ маслиҳат медахад, ки дар бораи рӯзи оянда фикр накунанд: „Ба савсанҳо назар кунед, ки чӣ гуна нашъунамо меёбанд: на меҳнат мекунанд ва на мересанд; лекин ба шумо меғоям, ки Сулаймон ҳам бо тамоми ҷалоли Худ чун яке аз онҳо либос напӯшидааст. Пас, агар Худо алафи саҳроero, ки имрӯз ҳасту фардо ба танӯр андохта мешавад, чунин бипӯшонад, шуморо, эй сустимонҳо, чӣ қадар аз он беҳтар пӯшонда метавонад!“ (Луқо 12:27–28). Ба фармони Масеҳ оиди ғам нахӯрдан нигоҳ накарда, фоизи баланди масъалаҳои ҳалталаби эҳсосотӣ дар байни масеҳиён дар натиҷаи рад накардани амалҳои бесарусомон ва ташвишҳои шахсии худ ба амал меояд.

Ҳавворӣ Петрус ба масеҳиён, аз он ҷумла мо, навишт буд, ки мо ҳамаи ғаму ғуссаи худро ба Ё супорем. Ин принципи асосиро

мо бояд аз аввали просесси шогирдшавӣ ба ҳаёт татбиқ кунем. Ин фармоиш на танҳо ба ибодати якшанбе тааллуқ дорад, ки мо дар он ҷо дар давоми ду соат худро аз душвории худ озод ҳис мекунем. Инро бояд дар таҷрибаи ҳаррӯзаи худ татбиқ намуд, то ки зинда монем. Агар шумо ҳамаи душворӣ ва ғамҳои худро ба Худо супоред ва онҳо баъди ба итмом расидани дуо бо тамоми қувва ба шумо баргарданд, шумо бояд онҳоро боз ба Худованд супоред. Мумкин ба шумо лозим меояд, ки дар вақти дуо ручкаю варакро барои ҳамаи он чизе ки шуморо дар давоми рӯз ташвиш медиҳад, истифода баред. Чизи навиштаатонро дар дуо ба Худо супоред ва ташвиши онро нақашед, ки чизеро фаромӯш кардаед. Ва инро то дами нест шудани душвории тақрор кунед. Ман ҳам аскари Исои Масеҳ мебошам ва ташвишҳои бисёре дорам ва ҳар рӯз ҳаяҷон ва хавфе дорам, ки ба бемуваффақияти дучор мешавам. Ёри калонтарин ба ман дар Масеҳ — дарк кардани он аст, ки ман ҳама чиро ба пеши пойҳои Ё оварда метавонам, ва Ё ягон илтимоси маро бе ҷавоб намегузорад. Ин маслиҳати кӯтоҳе нест, ки шумо бо ин розӣ шавед ва бо роҳи худ рафтанро давом диҳед, ин машқи доимии ҳолати рӯҳонии шумо мебошад. Мо бояд дар имон афзоем, инро аз мо Худо талаб мекунад. Агар шумо имони худро устувор намекунад, ба тезӣ бо ҳар баҳона аз дуогӯй даст мекашед, зеро дуо барои шумо аз ҳад зиёд малолувар мешавад.

Дар муассисаи „Ваъда ба ҷаҳон“ ман аксаран нисбат ба кори ҳаррӯза бисёртар кор мекунам. Ман ягон вақт ин графикро риоя карда наметавонистам, агар дар имон сокин намебудам. Вақте ман ба Масеҳ иҷозат намедиҳам, ки ташвишҳои маро бигирад, бисёр тез монда мешавам ва хоҳиши ягон кор карданам нест мешавад. Лекин ташвишҳои худро ба Ё супорида, ман бисёртар кор карда метавонам ва бо ин бисёртар корхоро иҷро мекунам ва кӯшиши камтар сарф мекунам. Мо имконияти бар ҳафай ва ноумедӣ, ки моро ҳамчун масеҳӣ бешроқ мегардонад, ғолиб омаданро дорем. Мо метавонем ҳамчун аскарони Исои Масеҳ бисёртар фоида биёрем ва аз душвории ки дар роҳамон дучор мешаванд, гузарем. Дар имон оромӣ ёбед, ва ҳар қадар тезтар бошад, барои шумо ҳамон қадар беҳтар аст. Агар инро накунад, ноосоиштагӣ саломатӣ, ҳаёт, хона ва оилаи шуморо вайрон мекунад.

Мо нисбати ҳаёти дунявӣ иммунитет надорем. Шумо ягон маротиба дар стансияи метро соати шашуними саҳар истода будед? Оё шумо ба чехраҳои хаста ва чиддии аз пешатон гузаранда аҳамият додаед? Аз ҳама касалии охири марговари Ғарб касалии аз ҳад зиёд бо

меҳнат машғул шудан аст. Дар асл ягон кори 12-соата одамонро аз ҳар ҷиҳат қаноатманд карда наметавонад. Мо ягон вақт танбалии худро таъриф намекунем, барои ҷӣ мо бояд ғаёлии худро таъриф кунем? Лекин ҳама вақт дидан мумкин аст, ки ҷӣ хел одамон ба соатҳои кори худ фаҳр мекунанд, монанде ки ин аломати сифати кор бошад. Яке аз мамлакатҳои тараққиёфта дар ҷаҳон — Япония аст, лекин баробари тараққиёти ҳайратовари кашфиётҳои техникиӣ мо тарафҳои дигари зиндагии японҳоро ҳам мебинем: ин ҳодисаҳои зиёдшавии миқдори касалии асаб, худкушӣ ва рӯҳафтагии фарогиранда. Дар яке аз мақолаҳои маҷаллаи японӣ чанд сол пеш дар бораи он навишта шуда буд, ки ҷӣ хел занҳо аз кор дертар баргаштани шавҳарҳояшонро ҷиҳати мусбат шуморида, дар ин бо якдигар мусобиқа мекунанд!

Масеҳиён маҳсусан ба ин хел меҳнати зиёд кардан моил ҳастанд. Аёнани кӯҳнаи ба кор ҳамчун ба чизи дорои қимати маънавӣ муносибат кардан дар шуури мо реша давондааст, ва моро водор мекунад, ки рӯз аз рӯз соатҳои бисёр кор кунем. Кори хуб албатта шаҳодати мусбат барои ҳамкорони мо аст, ки Исои Масеҳро намешиносанд. Хатар дар он аст, ки кор барои мо монанди як аслиҳаи ба даст даровардани нашъунамо ва баландшавӣ дар мартаба шуда метавонад. Ба тезӣ масеҳиёнро аз ҷаҳони атроф, ки девонавор ба пеш меравад, фарқ карда намешавад. Лекин хатари аз ин зиёдтаре низ ҳаст: суръати таназзули маданият дар Ғарб ба арзишҳои рӯҳонии мо зарбаи сахте расонидааст. Ба мо чунин менамояд, ки ҷӣ қадар зиёд мо банд бошем, ҳамон қадар ҳаёти рӯҳонии мо бойтар мешавад. Барои ҳамин мо ҳамаи вақтҳои холиро бо воҳӯриҳо пур мекунем. Омӯзиши Китоби Муқаддас, воҳӯриҳои дуо, маҷлисҳои аъзоён метавонанд монанди касалии саратон ба калӣсо зарба расонанд. Ҳамаи ин хуб ва воҳӯриҳо барои имондорон ғоиданоканд, лекин, афсӯс, мо баъзан бо ин холигии имони худро дар назди атрофиёни беимон рӯпӯш мекунем. Якшанбе бояд рӯзи истироҳат бошад, лекин барои бисёр аъзоёни калӣсо якшанбе рӯзи серкортарини онҳо мебошад. (Агар ин ҳақиқатан ин хел аст ва шумо инро тағйир дода наметавонед, шумо бояд ягон рӯзи дигари ҳафта худро аз бори қорӣ камтар озод кунед. Ба худ барои дамгирӣ ва оромӣ вақт ҷудо кунед.)

Бисёр вақт мо чунин ибораро шунида метавонем: „Ман барои Масеҳ сӯхта тамом шудан меҷоҳам“. Аз як тараф ин суҳанҳо дурустанд. Ҳамаи он ҷизе ки мо дорем, Масеҳ аст ва мо бояд ба Ӯ бо тамоми дилу ҷон, қувват ва идрок хизмат кунем. Лекин фарқиате байни бензин ва ангишт ҳаст, ва беҳтараш мо ангишт бошем. Ангишт

метавонад муддати дароз бисӯзад, охиста ва устувор. Бензин тез сӯхта нест мешавад. „Ба ман масеҳиёни сустҳаракатро дихед“, — гуфта буд боре Уилям Кэрей. Майкл Гриффитс, сардори коллечи библиявии Лондон фикр мекунад, ки флегматикон (одамони ором ва сустҳаракат) барои хизмати миссионерӣ бисёртар рост меоянд, нисбати холерикон (тез ва ғаъол).

Касалии сермехнатӣ метавонад аз тарси бемуваффақиятӣ пайдо шавад. Ҳамчун масеҳиён мо бояд бовар кунем, ки Худо моро дӯст медорад, ҳар яки моро алоҳида ва ба мо муносибати яхела дорад. Мо худро дар рӯшании муҳаббати Худо бояд баҳо диҳем, на аз рӯи рафтор. Лекин мо бисёр вақт ҳис мекунем, ки барои начоти худ бояд кор карда диҳем. Агар мо ин тавр фикр дорем, ин маънои онро дорад, ки арзишҳои маънавии ҳаёти мо қалбакианд. Мо бояд фаҳмем, ки аз бемуваффақиятӣ гурехта наметавонем ва чӣ қадаре ки зиёдтар кор мекунем, ҳамон қадар зиёдтар хато мекунем. „Касе хато намекунад, ки ҳеҷ кор намекунад“. Агар мо дар мавқеи роҳбар бошем, он гоҳ ноомадиҳо бо мо нисбати дигар имондорон тезтар рӯй медиханд. Ҳамаи одамони бузург дар таърих хато кардаанд: Уинстон Черчилл ба муқобили Туркия баромад ва вақте ки нақшаи ӯ ба амал наомад, уро аз вазифааш озод карданд. Якчанд маротиба ман тайёр будам, ки аз проекти „Логос“¹ даст кашам, чунки ин кор ба ман бемуваффақият менамуд. Ва гарчанде ман имон доштам ва ба амал кардан тайёр будам, мехостам ҳамаашро партоям, то ки дар пеши одамон бемуваффақият вонамуд наштам. Бемуваффақиятӣ ва ғалтишҳои мо он қадар ҳам бад нестанд: мо аз хатоҳои худ бисёр чизро ёд мегирем, нисбат ба он вақте ки муваффақият дошта бошем. Хатоҳо барои баландшавӣ асбоби хубанд ва фоидаи калоне доранд. (Оскар Уайлд боре гуфта буд, ки одами бомуваффақият касест, ки аз ғалтиш ва хатоҳо мегузарад ва зиндагашро давом медиҳад.)

Боз як лаҳзаи муҳиме аст, ки онро бояд дар ёд дорем. Бемуваффақиятӣ барои имондор як чизи муваққатист. Худо ману шуморо дӯст медорад ва ҳеҷ гоҳ намегузарад, то мо пурра ғалтем, ғайр аз он хатои моро барои комилтар шудани мо истифода мебарад. Агар шумо дасти Худоро дар лаҳзаҳои оддӣ ва баъзан ғайриҷашмдошт ҳис накунед, шумо рӯҳан калон шуда наметавонед. Шайтон мехоҳад шуморо ҳамчун имондорони хунук, безарар бинад, ки худро ба ҳеҷ

¹ Киштии „Логос“ яке аз аввалин киштиҳоест, ки хизмати муассисаи „Ваъда ба ҷаҳон“ дар он сар шудааст, ки миссияи он паҳн кардани адабиёти масеҳӣ ва мавъизаи Инҷил аз сӯи баҳр ба тамоми ҷаҳон.

чиз ноқобил меҳисобанд. Хушхабар хабарест дар бораи раҳимии Худо ва бахшиш барои гунаҳкорон, на ин ки ягон намуди молест, ки ўро бояд фурушем.

Илтимос, маро бифаҳмед, ки ин сатрҳоро на барои маҳкумкунӣ, балки бо ҳисси дилсӯзӣ менависам. Ман на ҳама вақт худро ҳамчун аскарӣ ҳақиқии Исо нишон медодам ва нисбати одамон ҳама гуна ҳиссиётро зоҳир мекардам, ба ғайр аз ҳисси раҳмдилӣ. Ман бисёр масеҳиёро медидам, ки кӯшиши ба Исо пайравӣ кардан доштанд ва мағлуб мешуданд. Онҳо худро ба хизмати Инҷил мебахшиданд, лекин ҳамлаи шайтонро бардошта натавониста меғалтиданд. Ман намехоҳам, ки ин бо шумо ҳам рӯй диҳад. Бисёри онҳое ки ин китобро меҳонанд, зиндагии як дараҷа бехатар доранд. Дар дигар қисмҳои замин фишор ба масеҳиён саҳттар аст: шумо ба хизмат дар лагери гурезагон, ки шуморо бачагони сершумори гирён ихота мекунад ва то пагоҳии дигар 2–3 нафари кӯдакон, ки аз сабаби сари вақт ёрии тиббӣ нарасонданашон мемуранд, чӣ хел нигоҳ мекунад? Мушкилиҳои шахсии мо дар вақти шунидани чизҳое ки дар ҷаҳон рӯй медиҳанд, ночиз менамоянд. Лекин ба ин нигоҳ накарда, Худо нисбати мо ва ёрӣ додан ба мо шавқманд мебошад. Ў меҳаҳад, ки мо роҳи ошоиштагӣ ва ғалабаро дар Масеҳ пайдо кунем. Мо бояд ба ҷаҳон танҳо рӯшноии Масеҳро орем ва дар ёд нигоҳ дорем, ки Масеҳ ҳама вақт бо мо аст. Ў — тарафдори мо аст. Ў самимона меҳаҳад, ки ба мо ёрӣ диҳад. Ў барои мо оромӣ, таскин ва муҳаббатро пешниҳод мекунад, то ба мо ёрӣ расонанд, ки ба пеш равем. Ў ҳамаи гуноҳҳои моро мебахшад ва ба рӯҳи суштудайи мо қувват мебахшад, моро таскин медиҳад ва дилҳои моро гарм мекунад. Агар мо хоҳем ҳамчун шогирдони Ў дар байни хатар, танҳӣ, рӯҳафтадагӣ ва заифии ин ҷаҳон зиндагӣ кунем, пас мо ба ҳузури Исои Масеҳ дар зиндагии худ мӯхтоҷ ҳастем. Мо бояд ба Ў дар бораи ҳама мушкили ва душвории худ гап занем ва он гоҳ ҳузури ўро ҳис мекунем.

2. Роҳи баромад аз торикии роҳгумзании рӯхонӣ

Мо баъзе таъсироти берунии ҷаҳонро дида баромадем, ки ба мо барои пайравони Исо шудан ҳалал мерасонанд. Лекин монетаи дигари ҷиддитар — ҷиҳатҳои зиндагии рӯхонӣ аст, ки дар даруни мо сокинанд. Бисёрии шогирдони потенциали дар тӯли солҳо ба самти ҷараён шино мекунанд ва аксаран ин самт нодуруст аст. Чизе дар ҳаёташон онҳоро заиф ва камқувват мекунад. Бисёре аз мо мӯҳтоҷи ба таври пурра дар як лаҳза иваз шудани ҳаётамон ҳастем. Мо ба ҳар ҳол аз назди масеҳияти ҳақиқӣ, инқилобӣ ва ғайбӣ мегузарем. Мо суҳанони диндоронаро талаффуз мекунем, ки оддӣ ва қулай ҳастанд ва ҳолати дарунии моро ташвиш намедиханд. Мо бисёрии қисми вақти худро дар доираи масеҳиён мегузаронем ва кӯшиши қалбакии худро, ки аз суҳанҳои баландпарвоз дуртар намеравад, рӯпӯш мекунем. Агар мо дар муҳити масеҳӣ тарбия ёфта бошем, дар бораи инқилоби рӯхонӣ на он қадар хуб мефаҳмем. Касе боре гуфтааст, ки „Худо набера надорад“. Худо фақат кӯдаконе дорад, ки барояшон Ҳаёташро додааст. Мо имони навӣ дуюм дошта наметавонем, дар акси ҳол ин имони зинда не, марғи рӯхонӣ номида мешавад. Марғи рӯхонӣ аз сабаби он ба амал меояд, ки мо дар торикии рӯхонӣ роҳгум задаем.

Фикри ман ин аст, ки масеҳияти ҳақиқӣ ҳама вақт инқилоб аст — инқилоби муҳаббат. Ин ҳаракати пуршиддатест дар даруни мо, ҳангоме ки касе моро нигоҳ дошта наметавонад. Муҳаббат ба Масеҳ мӯъҷизаҳо содир мекунад, вақте ки дар ҳаёти мо зоҳир мегардад. Муҳимаш он аст, ки мо бояд ҳаёти худро пурра ба назорати Худо супорем. Ин ҳел худсупорӣ ба мо бисёр чиз медиҳад, лекин мо ҳам дар навбати худ барои Худо бояд бисёр кор кунем. Мо инро намефаҳмем. Бисёрии мо дар торикии рӯхонӣ чунон гум шудем, ки ҳақиқати Худо моро ба амал кардан рӯҳбаланд намекунад. Мо метавонем ҳазорон мавъизаҳо роҳ кунем, ҳазорон китобҳо хонем ва ҳатто кӯшиши иваз кардани ҳаётамонро накунем.

Ин ҳел тағйирот дар як шаб ба амал намеояд. Барои он ки дар даруни худ сӯхтори Қаломӣ Худоро ҳис кунем, чизӣ зиёдтар аз ин қабил дуоҳо лозим аст: „Худованд Исо, ман худро ба Ту месупорам“, ё ин ки „Танҳо ман ва Ту ҳастем, Худо, лекин ман чунин заифам, ки

бароят чизе карда наметавонам“. Дуоҳои ба ин монанд метавонанд самимӣ бошанд, лекин ба тезӣ одат шуда мемонанд. Чароғи электрикиро харидан осон аст, лекин қувваи барқро истехсол кардан душвор аст. Мо ҳама вақт мехоҳем, ки ҳамаи он чизеро, ки Исо ба мо пешниҳод мекунад, гирем, лекин ба ивазаш чизе дода намехоҳем. Мо иҷро шудани ваъдаҳои Худоро бе ягон қурбонӣ аз тарафи мо интизор мешавем.

Лекин дар Китоби Муқаддас бисёр талаботи саҳт вучуд доранд, дар он ҷо ҷазоҳое номбар карда шудаанд, ки дар натиҷаи иҷро накардани иродаи Худо ба амал меоянд. Мо бисёртар хондани порчаҳои аз Китоби Муқаддас дӯст медорем, ки дар онҳо оиди бахшиши гуноҳ ва зиндагии фаровон навишта шудааст. Дар бораи оятҳои ки дар бораи тақдими навишта шудааст, ҷӣ фикр мекунед? Мо бисёр хуб медонем, ки дар Китоби Муқаддас навишта шудааст: „Агар касе хоҳад аз ақиби Ман биёяд, бояд ҳештанро инкор карда ва салиби худро бардошта, Маро пайравӣ намояд“ (Матто 16:24). Ё ин ки: „Ҳамчунин ҳар яке аз шумо, агар аз тамоми дорони худ даст накашад, наметавонад шогирди Ман бошад“ (Луқа 14:33). Бисёри масеҳӣ мехоҳанд имтиёз дошта бошанд, лекин ба ўҳдаи худ ягон чизро гирифтани наметавонанд. Ном ба Ибрийи Худоро „оташи фурубаранда“ меномад ва агар мо ҷунон ки Китоби Муқаддас меғӯяд, зиндагӣ накунем, он гоҳ мо ҳамроҳи гуноҳкорон дар оташи дӯзах месўзем. Албатта, Исоро пайравӣ кардан на дар он қадар раванди осон аст, лекин агар мо ба Рӯҳи Муқаддас иҷозат диҳем, ки дар даруни мо қор кунад, он гоҳ масеҳӣ гарм мешавем, на ширгарм. Мо асбобҳои инқилобӣ дар дасти Худо мешавем. Ин услуби зиндагиро аз қоида берун номидан мумкин нест, ин зиндагии оддӣ масеҳӣ аст, ки дар Аҳди Ҷадид тасвир ёфтааст.

Шумо мумкин фикр мекунед, ки ман дар „осмонҳо парвоз мекунам“ ва дар бораи ягон чизи ғайримукаррарӣ сухан меронам. Мумкин вақти дар роҳи масеҳият ҳаракат кардан дар давоми солҳои дароз шумо ин ақидаҳои инқилобиро пеш ҳам шунида бошед, лекин баъд беорӣ шуморо мағлӯб сохтааст. Ҳамаи он чизе ки меғўям, беш аз ҳама ба шумо дахл дорад. Шумо дар торикии рӯҳонӣ гум шудаед, барои он ки тасаввуроти шумо дар бораи Худо аз ҳақиқат берун аст. Ҷуноне ки Қ.Б. Филлипс навиштааст: „Худои шумо бисёр хурд аст“.

Барои фаҳмидани ин роҳи инқилобӣ бояд ба аввал баргардем, вақте ба мо ҷунин менамуд, ки дини масеҳӣ ҷавоб ба ҳамаи саволҳо мебошад. Ҳозир бошад мо одат кардаем, ки худро паст баҳо диҳем.

Ин ҳол Худоро озурда мекунад, барои он ки Ё моро офаридааст, мо ба Ё тааллуқ дорем, пас ҳақиқатан арзише дорем. Мо хоҳиш надорем, ки худи худро қабул кунем ва ин аст мушкилии асосӣ. Мумкин вақти ба оина нигоҳ кардан шумо як қад мепаред: „Магар вақте ки Худо чехраҳоро таксим мекард, чизе рӯй дода буд?“ Касе аз шумо талаб намекунад, ки намоишдиҳандаи либосҳои мӯд бошед. Агар шумо ором ва шармгин ҳастед, Худо шуморо ба нотики маҳаллӣ ё ин ки мавъизачии бузург табдил намедихад. Ё намеҳадад, ки маро ба шумо табдил диҳад ва шумо метавонед барои ин хурсанд бошед! Худо ҳақиқатан моҳияти шуморо метавонад иваз кунад, лекин шумо ҳамчун худатон мемонед. Хулқу атвори шумо, намудатон, арзишҳое ки шумо доред, бо шумо мемонанд. Китоби Тим Лахай „Хислати бо рӯҳ идорашаванда“ (*Spirit-Controlled Temperament*) ба саволҳои гузоштаи мо хуб ҷавоб медиҳад. Муаллиф ба мо ёрӣ медиҳад, ки аз мулоҳизаҳои монанди: „Афсӯс, ки ман ё нестам“. (Чунин мулоҳизаҳо моро ба парастандаҳои башоратдиҳандагони машҳур табдил медиҳанд. Азбаски мо худро паст баҳо медиҳем, мо фикр мекунем, ки дар рӯҳ калоншавии мо дар нуктае қатъ мегардад ва мо дар малакути Худо касе шуда наметавонем. Барои ҳамин мо боварӣ дорем, ки Худо моро дар хизмати Худ истифода бурда наметавонад. Мо ба номҳои бузург итоат карданро сар мекунем.)

Вақте мо кӯшиш мекунем, ки шогирди Ё шавем, мо бояд қадами асосӣ гузорем — худи худамонро қабул карда тавонем. Агар мо инро намекунем, пас мо ягон вақт дар ҳақиқати рӯҳонӣ зиндагӣ карда наметавонем. Бисёриҳо мефаҳманд, ки на ҳама супермен шуда метавонанд, лекин ба ин нигоҳ накарда бовар мекунанд, ки дар чашмони Худо бемуваффақият ҳастанд. Ҳатто хаввори Павлус камбудии худро пурра қабул мекард. Дар номаи Дуюм ба Кўринтиён ӯ дар бораи „неш дар ҷисм“ сухан меронад ва мегӯяд, ки се маротиба Худовандро илтиҷо намуд, ки ӯро аз ин озод кунад: „Вале Худованд ба ман гуфт: «Барои ту ғайзи Ман басанда аст, зеро ки қуввати Ман дар заъф комил мешавад». Ба ин сабаб Ман бо рағбати бештар аз заъфҳои худ фахр менамоям, то қуввати Масеҳ дар ман сокин гардад. Бинобар ин ман аз заъфҳо, озорҳо, муҳтоҷиҳо, таъқибот ва ситамҳое ки ба хоҳири Масеҳ мебинам, дилшодам, зеро ки дар ҳолати заъф боқувватам“ (2 Кўринтиён 12:9–10). Дар ин ҷо Павлус дар бораи он мегӯяд, ки иқрор шудан ба камбудии худ шартӣ асосии хизмати масеҳӣ аст.

Бисёр вақт ман дар таҷрибаи худам ба ин боварӣ ҳосил мекардам. Ҳар рӯз ман ба он мушкилӣҳои нигоҳ мекунам, ки дар пешам пайдо

мешаванд ва охи сабук кашида мегӯям: „Худованд, ман ҳамаи инро ба Ту месупорам“. Лекин пеш аз он ки ман ба камбудихоӣ худ иқроӣ шуданро ёд гирам, вақти зиёде гузашт.

Ман бениҳоят хароб ҳастам. Боре, вақте ки ман наврас будам (холо ба Масеҳ имон наоварда будам), ман як маҷаллаеро хондам ва эълонеро дидам, ки дар он як ҷавони лоғаре дар назди духтари зебӯе истода буд. Поёнтар эълонеро дар бораи як усули қимате ки ба воситаи он мушакҳо калон мешаванд ва вазн меафзояд, хондам. Расми оянда нишон меод, ки ҷавони қадбаланди мушакҳои калон дошта омад ва ҷавони лоғарро тела дода, ҳудаш ҳамроҳи духтарак рафт. Ин эълон ба ман таъсири сахте расонд, чунки он вақт ман ба шиносӣ бо духтарон бисёр шавқманд будам. Ман дарҳол купонеро барои харидани ин комплекти ғизӣ фиристодам. Вақте ки ҳама аз хона мерафтанд, ман ба меҳмонхона рафта бо ғантелҳои худ барои афзоиши мушакҳои худ машқ мекардам. Баъди меҳнати пурмашаққати чандинмоҳа, ман дар вазн 2 кг зиёд шудам, лекин ҳудро бениҳоят афсӯрда ҳис мекардам.

Ман бисёр вақт ба шабнишинҳои гуногун мерафтам. Ман рақс карданро дӯст меодшам, лекин ҳудамро нокулай ҳис мекардам, хусусан дар назди духтарон. Дертар, вақте ки 5 мартӣ соли 1955 ман пайрави Исои Масеҳ шудам (дар „Медисон-Сквер-Гардн“, дар вақти мавъизаи Билли Грэм), барои ман зиндагии набе кушода шуд. Ман фаҳмидам, ки Худо маро дӯст меодрад. Фаҳмидам, ки Ё маро пурра (ҳамаи 55 кг вазнамро) қабул мекунад. Фаҳмидам, ки Ё маро дар хизмати Худо истифода бурда метавонад. Ё намеҳада, ки ҳислати маро аз реша шикаста, ба ман ҷӣ хел гунаҳкори калон буданамро нишон диҳад, балки ба ман муҳаббати Худро пешниҳод карда, дар ман ба воситаи Рӯҳи Муқаддас кор кардан меҳада.

Ин намуди масеҳияти инқилобӣ дар ҳақиқат ҷонҳои одамонеро тағйир медиҳад ва маҳз чунин масеҳият моро аз камбудихоӣ озод карда метавонад. Ин инқилоби ҳақиқист, ки на танҳо дар ноҳияҳои дурдасти Африқо ба амал омада метавонад. Ин кори вазнини Рӯҳи Муқаддас аст, ки моро бо муҳаббат ва қабул кардан тағйир медиҳад. Инқилоб дар дили шумо сар мешавад.

Масеҳиро бо оина муқоиса кардан мумкин аст. Вай аз худ равшанӣ намебарорад, лекин нури Худро пурра акс карда метавонад. Қобилияти нураксидихӣ ӯ аз сабаби раҳгум задан дар торикии рӯҳонӣ саҳт паст шуда метавонад. Ин боз аз сабаби хуб нашинотани Худо ва тасаввуроти нодуруст доштан нисбат ба худ ба амал меояд. Аммо ғумроҳҳои ғуноҳолуди яқин низ вучуд доранд.

Бисёрии чавонон ҳаёти духела аз сар мегузаронанд. Шайтон вақти ба васваса даровардани одамон мартаба ва шахсиятро ба ҳисоб намегирад. Рӯзе як дониҷӯи коллеҷи библиявӣ ба назди ман омада иқрор шуд, ки ҳар рӯзи якшанбе ба назди фоҳишаҳо меравад. Бисёрии мо ин намуд сиррхоро пинҳон нигоҳ медорем. Мумкин баъзе гуноҳхоро ошкор кардан душвортар аст: мо одатан ғайбат мекунем ва инро рӯпӯш карда мӯхтоҷӣ дар дуо меношем. Мо дуоро барои рӯпӯш кардани муҳокимаи гуноҳи дигарон истифода мебарем. Мо бисёр вақт ғазаб ва ҳасади худро сафед кардан меҳохем.

Ҳасад дар доираи масеҳиён махсусан паҳн гаштааст. Ба қобилияти дигарон ҳасад бурдан осон аст. Касеро илтимос мекунам, ки шаҳодат диҳад, лекин ба шумо мегӯянд, ки ҳочатхонаро тоза кунед. Рӯҳшиносии масеҳӣ аз Ҳиндустон ба ман навиштааст, ки 80 %-и мушкилиҳо, ки масеҳиён ба он дучор мешаванд, аз сабаби ҳасад дар дили онҳо ба амал меояд. Мумкин аст мо аз дӯст, зан (шавҳар), волидайн ҳафа мешавем. То он вақте ки мо нахоҳем, ки хуни Масеҳ ва муҳаббати Ё дилҳои моро тоза кунад, мо мубталои талхӣ гуноҳ, маҳкумият ва ҳасад мемонем. Озодшавӣ танҳо ба хоҳиши худи мо вобаста аст.

Дар калисои ҳозиразамон дар бораи гуноҳ гап задан он қадар маъмул нест. Мо мавъизаҳои шифоёбии дарунӣ ва кушодашавии шахсиятро афзал медонем. Лекин дар бораи гуноҳ қариб ҳар як саҳифаи Китоби Муқаддас суҳан меронад. Яке аз сабабҳои озод нашудан аз гуноҳ ин дар он аст, ки мо қуввати аз гуноҳ нафрат карданро надорем. Ба ҷои ин мо бо гуноҳ бозӣ карданро давом медиҳем. Иҷозат диҳед, ки якчанд мисол биёрам.

Мо бо материализми худ ба қапқон ғалтидаем. Мо аз аҳамият додан ба таълимоти Исо дар бораи бойигарии моддӣ қатъиян даст мекашем. Мо намехоҳем ба хоҳиши бойшавии худ монанди чамъияте ки моро ихота кардааст, иқрор шавем. Ин муҳаббат ба бойигарии моддӣ ба осонӣ нест намешавад, барои ин муҳориба лозим аст. Тозер инро ба намуди зерин баён мекунам:

„Ягон хел шубҳа дар он нест, ки хоҳиши чамъ кардани бойигарии моддӣ — яке аз бадтарин одатҳо дар зиндагии одамон мебошад. Азбаски ин чиз табиӣ менамояд, ба хоҳиши бойшавӣ мо на ҳама вақт ҳамчун гуноҳ нигоҳ мекунем. Лекин оқибатҳои ин одат бароямон фоҷианок шуда метавонанд. Ин лаънати қадимино бедард нест карда намешавад. Одами пешинаи мо мурдан ё таслим шудан намехоҳад. Ё бояд аз дили мо, ҳамчун алафи бегона аз замин, решакарда карда шавад. Ёро бо хун ва дард ҳамчун дандони дардманд мекананд. Вай

бояд пурра аз ҷонҳои мо ронда шавад, ҷуноне ки Исо фурушандаҳоро аз ибодатгоҳ пеш кардааст“.

Сокинони Британияи Кабир, Амрикои Шимоли ва Аврупои Ғарбӣ — одамони бойтарини ҷаҳонанд (ниг. ба Матто 19:16–24). Одамони камбағали ин мамлакатҳо нисбати қисми боқимондаи ҷаҳон бой ҳисоб меёбанд. Он чизҳое ки барои ин мамлакатҳо муқаррарӣ аст (масалан, оби тоза, ёрии тиббӣ), дар мамлакатҳои ҷаҳони сеюм ҳамчун як чизи пушшукӯҳ қабул карда мешавад. Ин яке аз сабабҳои он мебошад, ки миссионерони Аврупо ва Амрикои шимолӣ дар дигар қисмҳои ҷаҳон пурсамар нестанд. Ба ёд оред, ки Юҳанно чӣ гуфта буд: „Мо муҳаббатро аз он донистем, ки Ё ҷони Худо барои мо фидо кард. Мо ҳам бояд ҷонҳои худро барои бародарон фидо кунем. Ва агар касе ки дар ҷаҳон осудаҳол аст, бародари худро дар ҳолати мӯхтоҷӣ дида, раҳмдилӣ худро аз вай дарег медорад, — чӣ гуна муҳаббати Худо дар вай сокин аст?“ (1 Юҳанно 3:16–17). Ин хел баёнот он қадар инқилобист, ки таълимоти марксистӣ монанди як чизи кӯҳнаи ба ҳама аён ба пушт партофта мешавад. Ман фаҳмидам, ки коммунистон низ ба ин иқдор мешаванд. Ба ин нигоҳ накарда бисёрии хонандагон дар тумани ҷамъияти материалистӣ гаштанро давом медиҳанд. Ба фикри ман Худо имрӯзҳо кӯшиш мекунад, ки бо калисо ба воситаи китобҳои монанди „Гӯсолаи тиллоӣ“-и (*The Golden Cow*) Ҷон Уайт гап занад, лекин мо аксаран барои хондан ҳатто вақт ҷудо кардан намехоҳем. Инро мо ҳудамон хуб дарк мекунем.

Худо ба дилҳои мо нигоҳ мекунад. Шумо бисёр камбағал буда метавонед, лекин камбағалӣ шуморо аз касалии материализми моддӣ озод карда наметавонад. Мумкин ин баръакс хоҳиши бойшавии шуморо зиёд кунад. Лекин агар шумо камбағалии худро озодона қабул карда тавонед, он гоҳ вай озодии қиматбаҳои рӯҳӣ шуда метавонад. Бисёрии масеҳиён принципи сарватҷамъкуниро қабул мекунанд, ҳол он ки ин системаи арзишҳои ҷамъияти ғарбӣ аст. Ин албатта гуноҳ аст. Мо метавонем ба конфронсҳо биравем, китобҳои масеҳӣ бихонем ва зиндагии ҷуқуртари рӯҳониро муҳокима кунем, лекин то он вақте ки суҳанҳои мо бо қорҳои мо тасдиқ намешаванд, то он вақте ки мо муносибати худро нисбати сарватҷамъкунии моддӣ иваз намекунем, коммунизм таълимоти нисбат ба масеҳият серамал ба ҳисоб меравад.

Ғайр аз ин мо ба қапқони вайроншавии ахлоқӣ ғалтидаем. Шумо метавонед волидайн, муаллимон ва ҳатто ҳамроҳеро, ки дар як хона бо шумо зиндагӣ мекунад, фиреб кунед. Шумо метавонед

мачаллаи порнографиро дар зери болишти худ руст карда, ҳар шаб онро тамошо кунед. Лекин шумо Худоро фиреб карда наметавонед. Сабаби навиштани ҳамаи ин чиз дар он аст, ки баъди маҷлис ба назди ман бисёр одамон барои ба гуноҳашон иқроӣ шудан меоянд.

Билли Грэм дар бораи авлоди ҳозира меғӯяд, ки ин „авлоди пурхӯрони шахватпараст“ аст. Бисёрии мо тайёр ҳастем, ки барои чанд дақиқаи лаззатбахш аз қувваи Рӯҳи Муқаддас ва меваҳои рушди рӯҳӣ махрум гардем. Лекин агар шумо ба шарофати раҳимии Худо ҳақиқатан тоза мондан хоҳед, инро ба амал оварда наметавонед. Монанди бисёр ҷавонони дигар, ман барои духтарон мезистам (аз боздид то боздид), лекин Худоро шукр, ки ба воситаи алоқаи ҷинсӣ гуноҳ накардам, барои он ки аз синни 17-солагӣ наҷот ёфта будам. Ман фикр мекунам, ки баъд аз муддати кӯтоҳ ин гуноҳро мекардам, чунки ҳамаи фикрҳои дар ҳамин самт кор мекарданд. Исо бисёр хуб таълим меод, ки гуноҳҳои дарунӣ, ки танҳо дар шуури мо вучуд доранд, барои Худо ҳамчун гуноҳҳои ҷисмонӣ номукин ҳастанд.

Мо дар таълимоти Худо оиди алоқаи ҷинсӣ бисёр чизро иваз мекунем ё ки ба назар намегирем. Албатта ин на он соҳаест, ки барои пурра фаҳмидани нақшаи Худо ҳама вақт дар ин бора мавъиза кунем. Лекин ба ин нигоҳ накарда, ин бисёр чизи муҳим мебошад ва инро ба ҳисоб нагирифтани мумкин нест; мо бояд дар ин бора дар калисо гап занем. Ба ин мавзӯ бисёр китобҳои хуби ба ҳама дастрас ҳастанд, мисол „Эроси ҳаромшуда“ (*Eros Defiled*)-и Чон Уайт. Асос дар он аст, ки новобаста ба надонистани шумо ин мавзӯро аз дигарон пинҳон кардан лозим нест. Бисёр масеҳиён фикри онро доранд, ки алоқаи ҷинсӣ як чизи ифлос аст. Онҳо фикр меkunанд, ки дар бораи ин мавзӯ ё пинҳонӣ хандидан мумкин, ё ки дар худ ин намуди хоҳишро пахш кардан лозим аст. Барои ҳамин бисёрии масеҳиён дар худ ҳар гуна камбудихоро дар ин соҳа ривож доданд. Дар соҳаи миссионерӣ ин намуд ҳодисаҳои гунаҳкорӣ бисёр ҳастанд, ки қисман аз таълимоти нодуруст ба амал меоянд. Ман дар бораи чанд ҳодисаи ҳомосексуалӣ ва лесбиянӣ байни миссионерон медонам, ки дар ин ҷо қисми асосии гуноҳ ба калисо низ дахл дорад, чунки воизон ҷавононро дар мавзӯҳои худидоракунии ва худнигоҳдорӣ таълим надоданд. Агар шумо хоҳишҳои шахвонии худро дар худ пахш карда, ба касе дар ин бора гуфтан нахоҳед, ба болятон бори гаронро бор мекунад, ки дер ё зуд шуморо ба замин мекашад. Боварӣ дорам, ки аз ин мушкилиҳо худро озод нигоҳ доштан мумкин аст. Лекин аз ҷи сабабе бисёр масеҳиён дар ин тумани нафсонӣ мегарданд. Баъди ин

хел гуноҳҳо ба Масеҳ пурсамар хизмат кардан душвор аст ва мо дар як лаҳза ҳамаи кӯшишҳои пештараи бо Худо гаштанамонро барбод дода метавонем.

Аз ҳама вақти дуруст дар ҳал намудани ин намуд саволҳо — ҳуди ҳозир аст, алалхусус агар шумо ҷавон бошед. Рой Ҳессион, муаллифи китоби „Дар зери нишонаи Ҷолҷолто“ ба ман боре гуфта буд: „Агар шумо фикр мекунед, ки мушкилиҳо дар соҳаи шахват танҳо ба ҷавонон дахл доранд, ба ман иҷозат диҳед, ки якчанд рақамҳоро мисол биёрам. Аз таҷрибаи маслиҳатдиҳиям дар тамоми ҷаҳон, ман медонам, ки масъалаҳои хиёнати шахвонӣ ва фасоди шахвонӣ дар байни масеҳиёни тақрибан 40 сола, ки оила ва кӯдакон доранд, бисёртар паҳн гардидааст“. Барои ҳамин баъди издивоҷ шумо ҳоло масъалаи васвасаро пурра ҳал накардаед, баръакс, ҳамааш боз бадтар шуда метавонад. Шайтон ягон сарҳад надорад ва сарҳади никоҳ низ нозук буда метавонад ва аз таъсири шайтон пурра муҳофизат шуда наметавонад. Вай масеҳиёни никоҳшударо низ ҳамчун ҷавонон ба васваса дароварда метавонад.

Масъалаи нафси шахвонӣ ё ин ки фасоди шахвонӣ ба воситаи никоҳ ҳал карда намешавад, балки ба воситаи ҳудро пурра ба Рӯҳи Муқаддас итоат кунондан ҳал мешавад. Мо бояд ҳудро ба инқилоби муҳаббати масеҳӣ ва интизоми шахсӣ, муносибат бо дигар имондорон кушоем. Дар ин вақт ҷои асосиро хоҳиши тавба кардани мо мегирад. Ман бисёр одамонро медонам, ки аз мушкилиҳои шахвонӣ танҳо дар вақти ба дигар масеҳиён иқрор шудан озод гаштанд. Одаме ки мо ин масъаларо ба ӯ бовар мекунем, бояд бо мо ҳамчунин ва аз мо каме калонтар бошад. Дар вақти дуо бо дигар имондор ва иқроршавӣ дар гуноҳ Худо метавонад шуморо аз ин васваса озод намояд. Шумо ягон вақт танҳо аз ўҳдаи ин баромада наметавонед.

Шояд, ин ба тасаввуроти мо оиди ҳаёти масеҳӣ муқобил аст, ки мо онро аз рӯи чизи рост омада месозем, на аз рӯи Китоби Муқаддас. Мо ҳамаамон мушкилиҳои ҳудро аз паси табассуми дурахшон пинҳон кардан мехоҳем (дар Штатҳо инро аломати Ҷон Уайт меноманд) ва чунин вонамуд мекунем, ки ҳамааш аъло аст. „Қорҳои ту имрӯз чӣ хеланд?“ — „О, раҳмат, аъло“. Ин хел муносибат мағрурӣ аст. Дар нома ба Ғалотиён мо фармони Павлусро мехонем: „Борҳои якдигарро бардоред, ва ба ҳамин тариқ шарияти Масеҳро иҷро хоҳед кард“ (Ғалотиён 6:2). Ин барои дар рӯҳ афзудан бисёр мавқеи дуруст аст. Ман қайҳо муассисаи „Ваъда ба ҷаҳон“-ро тарк мекардам, агар дар назди ман масеҳиёне намебуданд, ки бо ман ҳамаи душворихоро ҳамроҳ аз сар гузаниданд. Ин хел муносибат ба ғалаба кардани

мо ёрӣ дод. Якҷоя дуо гуфтанро ёд гиред. Якдигарро дастгирӣ ва ба якдигар ғамхорӣ кунед. Ин принципи асосӣ аст, на танҳо маслиҳати хуб. Ин принцип на танҳо ба масъалаҳои шахват дахл дорад. Мо қисми бадани Масеҳ ҳастем ва дар якҷоягӣ бо дигар имондорон пурмаҳсултарем. Агар дар назди шумо одаме нест, ки ҳамроҳаш ҳама вақт якҷоя дуо гӯед ва душвориҳои худро ба ӯ бигӯед, кӯшиш кунед, ки ин хел одамро ёбед. Ин дар роҳи афзудани рӯҳӣ ёрии калон аст.

Худо моро ҳақиқатан аз торикии вайроншавии ахлоқӣ бароварда метавонад. Агар шумо ғалтида бошед, ӯ ба хестани шумо ёрӣ медиҳад. Як чизи аҷоибро дар хотир доред: ба воситаи муҳаббат ва файзи дар Масеҳ ба мо атошуда шумо метавонед бахшида шавед ва роҳи худро аз нав сар кунед. Аз эҳтимол дур аст, ки шумо дар муҳориба иштирок карда ярадор намешавед. Вақте ки шумо ҷароҳатҳои одамонро аз сабаби гуноҳи онҳо мебинед, онҳоро маҳкум накунад, балки ба он қисмҳои ҳаёти худ нигаред, ки дар онҳо пайи ҷароҳатҳо аз мубориза бо гуноҳ мондаанд.

Халосӣ аз вайроншавии ахлоқӣ тез намегузарад ва барои баромадан аз зинаи хурде сӯи болиғии рӯҳӣ мумкин аст 5, 15 ё 20 соли ҳаёти шумо лозим ояд. Солҳои дароз метавонанд гузаранд, ки ту дар тӯли онҳо Худоро барои одил шуданат илтиҷо мекуӣ, ё ин ки худро рӯҳан мурда меҳисоби. Дуо гӯед, ки дар шумо хоҳиши самимии афзоишёбии рӯҳии масеҳӣ пайдо шавад! Шумо ошкор мекунад, ки то шумо ба он соҳаҳои ҳаётатон, ки шайтон идора мекунад, иқрор нашавед, онҳоро ба сӯи салиб овардан бисёр душвор мегардад. Шумо бояд мардонавор ба гуноҳҳои худ иқрор шавед, чунки тавба аҳамияти калонро дорад. Тавбаи умумӣ осон аст, лекин дар ягон намуди муайяни гуноҳ иқрор шудан душвор мебошад. Лекин ман дар мисоли худам медонам, ки Худо моро аз торикии вайроншавии ахлоқӣ озод карда метавонад. Ғайр аз ин, ман боз медонам, ки бе озодие ки Ўш пешниҳод мекунад, ҳеҷ умеде барои ғолибият ва дар рӯҳафзудан боқӣ наметавонад.

Мушкилиҳо дар соҳаи эҳсосот дар натиҷаи гуноҳ пайдо мешаванд. Шумо бо гуноҳ дар ҳар намуд бозӣ карда, дар фикрҳо тоза монда наметавонед. Ин махсусан ба онҳое дахл дорад, ки дар хонаҳои инчилий тарбия ёфта буданд ва тамоми ҳаёташонро дар доираи масеҳиён гузаронидаанд. Чунки гуноҳ дар соҳаи эҳсосот зарари калон расонида, ҳиссиёти айбдорӣ ва муқобилатро пайдо мекунад. Мумкин дар оила ё калисои шумо талаботи сахте ҳастанд, ки шумо онҳоро ҳамчун аломати фарисиён ҳисобида, қабул намекунад. Шумо он қадар бо оятҳои Китоби Муқаддас пур шудаед, ки ҳатто иштирок дар ибодат ба шумо дилбехузурӣ ба амал меоварад. Эҳтимол шумо

аз дин монда шудаед, ки он ба фикри шумо, аз автомобилҳои қиматбаҳо, либоси тоза ва қонунпарастӣ иборат аст. (Албатта имони одам бо дарозии мӯй ё тарзи либоспӯшӣ алоқае надорад. Дар яке аз маҷлисиҳои Билли Грэм дар Миннеаполис ду ҷавони дарозмӯй ба худ ҷой мекофтанд. Онҳо кӯшиши ба қатори аввал нишастанро карданд, аммо аз тарафи масеҳиёни кӯҳнапараст пеш карда шуданд. Билли Грэм, ки ин саҳнаро мушоҳида мекард, гуфт: „Ман ин бегоҳ то он вақте мавъиза намекунам, ки ин ду ҷавоне ки монанди Исои Масеҳ хастанд, баргашта дар ҷойҳои худ намешинанд.“) Лекин агар шумо ҳатто дар байни масеҳиёни костюмҳои қимат пӯшида ва кӯҳнапараст калон шуда бошед ва баъд аз сабаби ин аз Худо дур шуда бошед, шумо метавонед аз мушкилиҳои соҳаи эҳсосот шифо ёbed.

Дар тӯли солҳои дароз зани ман ба як қатор бемориҳо мубтало буд: дарди миён, мигрен (дарди сард), касалии дил, ки аз сабаби асабӣ шудани ӯ пайдо шуда буданд. Падари ӯ дар ҷанг мурда буд, падари ўғаш бошад бо вай муомилаи хуб надошт. Ў аз муҳаббати падар маҳрум буд. Вақте ки мо вохӯрдём ва никоҳ кардем, ӯ ҳоло ҳам аз норасоии муҳаббат ва дарди хотираҳо азоб мекашид. Боре ӯ ба китобе дучор шуд ва он ба ӯ ёрӣ дод, ки бифаҳмад, ки раҳимии Масеҳ мушкилиҳои ўро ҳам дар бар мегирад. Масеҳ ҳама чизро шифо дода метавонад. Дарк кардани ин ўро ба шифои ҳақиқӣ оварда расонд ва дар он ҷое ки дору ва духтурони асаб ҳеҷ кор карда натавонистанд, Худо ғалаба кард. Ин бо одамон тез-тез шуда меистад. Худо моро то дарк кардани он оварда мерасонад, ки ҳузури Ў дар зиндагии мо басанда аст, Ў метавонад ҳамаи мушкилиҳои моро ҳал кунад. Имони мо аз рӯи принципҳои зерин бояд сохта нашавад: Исо + кор (ё шавҳар), Исо + терапияи асаб, Исо + ғайра. Не, фақат худи Исо. Зани ман ин ҳақиқатро дарк кард ва ба зону истода ҳаёташро ба Худо супорид. Ў гуфт: „Исо, ман ба Ту имон ва боварӣ дорам“. Ў хоб рафт ва сахарӣ, вақте ки хест, аз дард озод шуда буд. Баъзан ӯ чизҳои гузаштаро ба ёд меорад, лекин бо ҳамаи ин медонад, ки шифои пурра ёфта метавонад.

Ин танҳо як мисоли он мебошад, ки чӣ хел қудрати Исои Масеҳ ба зиндагии одамон ворид шуда, то ҷуқуриҳои ҷони одам таъсир мерасонад. Ба ин намуди шифоёбӣ рӯяки нигоҳ накунед. Духтурон дар Англия тахмин карданд, ки 50%-и бемороне ки ба қабули онҳо меоянд, аз касалиҳои шикоят мекунанд, ки сабаби онҳо дар тарзи фикронии онҳо ниҳон аст. Ба ин мавзӯ бисёр китобҳо навишта шудаанд, лекин ман ба шумо хондани китоби „Шифоёбии эҳсосоти шикаста“ (*Healing for Damaged Emotions*) маслиҳат

медихам, ки онро Дейвид А. Симандс навиштааст. Исо одамро аз ҳамаи мушкилиҳо озод мекунад. Чӣ хеле ки гуноҳ ба ҳар қисми ҳаёти мо таъсир расонда метавонад, марг ва муҳаббати Масеҳ низ дар ҳар соҳа таъсир расонда метавонанд. Ё моро аз норозигӣ ва рашк, худписандӣ ва бисёр дигар мушкилиҳои эҳсосотӣ шифо дода метавонад. Агар Масеҳ дар назди мо бошад, мо метавонем бо сари баланд аз он фаҳр кунем, ки тағйироти зиёдеро дар худ мебинем. На барои он ки мо бо худ фаҳр мекунем, балки барои он ки ба ӯ монандтар шудем. Новобаста ба он ки гумроҳӣ дар торикии рӯҳонӣ чӣ намудро мегирад, мо аз ин озод шуда метавонем.

Мо бисёр вақт дар бораи баракати 5 сол пеш гирифтаамон суҳан меронем. Лекин дар бораи баракати ин саҳар гирифтаатон чӣ фикр мекунед? Агар шумо худро ҳар рӯз ба Исо бикшоед, Ё шуморо аз рӯҳ пур мекунад ва шумо метавонед ҳар рӯз бо Ё мушоракат дошта бошед. Шумо ба тавба қардан ва мубориза бо гуноҳ тайёр мешавед. Вақте ки файзи Худо ва бахшиши гуноҳҳо бо шумост, шуморо ҳеч чиз нигоҳ дошта наметавонад.

3. Чӣ хел ба Худо мева овардан мумкин аст

Мо баъзе сабабхоеро дида баромадем, ки моро аз пешравӣ дар роҳи рӯхонӣ нигоҳ медоранд ва ба аскарони армияи Исои Масеҳ шуданамон ҳалал мерасонанд. Вақте ки мо қадамҳои аввалинро дар роҳи худсупории пурра ба Худо мемонем, гуноҳ метавонад ба мо зарбаи сахте бизанад, барои он ки мо дар бораи худ ва Худо тасаввуроти нодуруст дошта метавонем. Моро мушкилиҳои пештара, фишорҳо ва арзишҳои қалбакии дунёи моро иҳотакунанда нигоҳ дошта метавонанд. Ман нақдро давом медиҳам, агар тавонам тахмин кунам, ки дар ин марҳила шумо ҳамаи мушкилиҳоро дарк карда, тайёред ба пеш ҳаракат бикунед. Шумо фикр мекунед, ки Худо ба шумо далерӣ ва фурутанӣ медиҳад ва ташвиш мекашед, ки чуноне ки дар масал дар бораи кишткунанда гуфта шудааст, 30, 60 ё 100 баробар мева оварда наметавонед (Дар зери суханҳои „мева овардан“ ман овардани одамнро сӯи Масеҳ дар назар дорам).

Ман меҳохам, ки шумо дар ин марҳила биистед ва шаш боби аввали Китоби Аъмоли Ҳаввориёни муқаддасро бихонед. Илтимос, инро пеш аз сар кардани хондани ин китоб бикунед.

Таассуроти шумо дар вақти хондани ин шаш боб чӣ хел будаанд? Мумкин шуморо нақл оиди аъмоли Худо дар Ерусалим дар замони калисои аввалин ба ҳайрат овард. Шумо ҳис кардед, ки дар он вақт зиндагӣ қардан ва дидани Худо ва таъсири бузурги Ӯ чӣ дараҷа хуб буд.

Лекин ман шуморо бовар мекунам, ки чунин чизҳо имрӯзҳо ҳам ба амал омада метавонанд. Агар шумо дар Англия, мамлакатҳои Аврупо ё ин ки Штатҳои Муттаҳида зиндагӣ кунед, ба чунин ҳулоса омада метавонед, ки Рӯҳи Муқаддас дар қори паҳнкунии Хушхабар ҳоло на он қадар ғайол қор мекунад. Ба шумо чунин менамояд, ки вазъияти ҳозиразамон ба вазъияти давраи калисои якум монанд нест. Лекин дар дигар мамлакатҳои ҷаҳон назар ба он чи дар Китоби Аъмол навишта шудааст, ҳодисаҳои бузургтар рӯй медиҳанд. Соли 1978 дар Африқо, аз рӯи хабари Расонаи Ахбороти Луизианаи ҷамъияти инҷилии ҷаҳон (июни соли 1979), 6 052 800 нафар навимонони масеҳӣ ба калисо ҳамроҳ шудаанд. Афзоиши имондорон дар Америкаи Лотинӣ ва Осиё ҳам таъҷубовар аст. Меваҳои ҳозиразамон ҳатто аз меваҳои калисои якум зиёдтаранд!

Албатта, Худо дар ҳама замонҳо дар рӯи замин фақат як принципро истифода намебарад. Баъзе маҳаллҳо ба категорияи „душвор“ дохил кардан мумкин аст. Барои бисёр масеҳиён ин ҷойҳо ҷалбкунандаанд, чунки дар он ҷо бедорӣ ба амал меояд. Мамлакатҳои араб ва мусулмонӣ бисёр вақт аз эътибор дуртаранд, чунки хизмат дар он ҷо душвортар мебошад. Лекин Худо наметавонад, ки мо қисмҳои душвори заминро партофта бигзарем, не Ё ба мо фармудааст, ки дар ҷаҳон Инҷилро паҳн кунем. Ин маънои онро дорад, ки мева овардан он қадар тез ба амал намеояд, ҷи тавре ки мо метавонем, лекин агар мо ҳамчун аскарони Исои Масеҳ зиндагӣ кунем, бо ёрии Ё албатта мева меорем. Мо бояд чунин зиндагӣ кунем, ки Худо ҳаёти моро барои кори Худ истифода бурда тавонад.

Агар шумо ба хизмати ҳаввориён нигоҳ кунед, мебинед, ки он бо имони далерона фарқ мекунад. Онҳоро бо ҷазои ҷисмонӣ нигоҳ доштан мумкин набуд, ба онҳо фарқ надошт, ки дигарон ба онҳо ҷи хел муносибат мекунанд. Ҳақиқат дар дили онҳо он қадар медурахшид, ки дигар ҷизе барои онҳо аҳамияте надошт.

Ман имон дорам, ки Худо имрӯз замон ва мардонро бо имони далерона ҷустуҷӯ мекунад. Ба Ё онҳое лозиманд, ки тайёранд барои хизмат ҳама ҷизро қурбон кунанд ва дар худ имонero баранд, ки одамонро дар лаҳзаҳои душвортарин ва афсурдаҳои наҷот диҳад. Ба Худо одамон лозиманд, ки аз паси баландкунии таҷрибаи касбии худ ё таъсир расонидан ба шуури одамон намеравад ва коғазбоз нестанд. Чунки бо ин роҳ хоҳиши самимии ба назди Худо овардани ҷонхоро гум кардан мумкин аст. Новобаста ба он ки хизмати шумо ҷи шакл дорад, шумо дар ҳолати хатарнок ҳастед, агар хоҳиши саҳт ба наҷот овардани ҷонхоро надошта бошед. Меҳнати шумо ба Худованд арзише надорад, агар шумо пур аз оташ набошед. Агар шумо кори муҳимero як тараф монда, ба дигарон дар бораи бахшиши гуноҳҳо ва муҳаббати Исои Масеҳ гуфта наметавонед, ин маънои онро дорад, ки шумо банд ҳастед. Бисёр банд будан — гуноҳ аст. Агар шумо вақт ва қувват надоред, ки ба беморхонаи маҳаллӣ таъриф биёред ва дар он ҷо ёрии аз дастатон меодагиро пешниҳод кунед ё ин ки бо ҳамсоятон сӯҳбат кунед, шумо аз лозимӣ зиёд банд ҳастед.

Якум аломати „бандшавӣ“ — ин кӯшиши аз дуо даст кашидан аст. Маҷлиси дуо бисёр вақт ба ҷое табдил меёбад, ки дар он саволҳои нофаҳморо муҳокима мекунанд ва бо дӯстон сӯҳбат мекунанд, аз ин сабаб ба тезӣ шумо қувваи рӯхониро гум мекунад. Бе дуо хоҳиши хизмат кардан нест мешавад ва шумо корхоро бо қувваи худ мекунад. Дуо нафаси масеҳӣ аст. Бе вай ё ҳаёти рӯхонӣ ба сар бурда наметавонад.

Хаввориён ин хатарро хуб дарк мекарданд. Онҳо хуб мефаҳмиданд, ки аз роҳи мавъизаи Инчил дур шуда, худро ба идоракунии ҷамъияти масеҳӣ машғул кардан бисёр осон аст. Онҳо инчунин мефаҳмиданд, ки соҳаи асосии хизмати онҳо — „дуо ва хизмати мавъиза“ буд (Аъмол 6:1–7). Чӣ адад сарварони масеҳӣ вақти худро имрӯзҳо бо пур кардани ким-кадом ҳуччатҳо ва ҳал кардани саволҳои маъмурий сарф мекунанд, ба ҷои он ки таълим диҳанд, насиҳат диҳанд ва сардорӣ кунанд? Зиндагии одаме ки ҳама вақт банд аст, бисёр бемева мешавад. Дар имон далер будан маънои сабукфикр буданро надорад. Баръакс, дуруст дарк кардани мақсади ҳаёти худ — овардани ҷонҳо сӯи Исои Масеҳ — моро ба хизматгориҳои ҳаёти худро дуруст ташкил кардаи Худо табдил медиҳад. Худфиребӣ накунад ва ба фиреб кардани дигарон кӯшиш накунад, вақте ки симои одами бо кори Худо бандро офаридан меҷӯед.

Ман ҳоло монанди пеш нотарс нестам, ки бо ҳар як одам дар ҳар як ҷо гап занам. Мумкин ман пурҳикматтар шудам ва одамонро ба ҳичолат овардан наметавонам. Лекин баъзан фикр мекунам, ки магар ба ман хатари масеҳии эҳтиёткор будан таҳдид намекунад? Ва он вақте ки лозим меояд, магар ман нотарсона рафтор карда метавонам? Дар вақти ҳамоҳангӣ Артур Блессит парвоз карданам ман мисли ӯ бо додани китобчаҳои масеҳӣ машғул набудам, ҳол он ки ҳамоҳанг тамоман роҳ бо он банд буд. Ё, албатта, дар самолёт ба дили ҳама зад, аммо маҳз ҳамин аскарӣ нотарс адади зиёди ҷонҳоро сӯи Худо овард. Нотарсӣ ва имони ӯ ба тасаввуроти ман дар бораи калисои аввалин, ки дар Китоби Аъмол ифода ёфтааст, монандӣ дошт.

Ман башоратдиҳандагони додзананда ва бетарбияро тарафдорӣ намекунам. Онҳо танҳо таъсири бад расонда метавонанд, на ин ки меваи рӯҳӣ. Ғайр аз ин, ман ба шумо маслиҳат намедихам, ки дар шаҳодатдиҳӣ далер бошед, агар дониши Каломи Худо дар шумо комил набошад. Ман шуморо даъват намекунам, ки энергияи ҷисми худро бо қувват ва қудрати Рӯҳи Муқаддас омехта бикунед. Шумо бояд донед, ки хондани Калом барои шумо ҳамчун худсафедкунӣ барои иҷро накардани фармоиши Худо намебошад. Шумо бояд ҳақиқатан ҳамаи истеъдод ва қобилияти худро дар мавъиза кардани Инчил ба ҷаҳони пур аз гуноҳ сарф кунед. Агар ин барои шумо бисёр душвор бошад ҳам, дар ёд нигоҳ доред, ки Худо ҳатто хатоҳои моро низ истифода бурда метавонад. Таърихи калисои масеҳӣ аз мисолҳои он ки чӣ хел Худо амалҳои беақлонаро барои наҷоти одамон истифода бурда буд, пур аст.

Бе далерии Рӯҳи Муқаддас ба дунё Инчилро паҳн кардан мумкин нест. Мо ба ҳар як одами бо мо вохӯрда китобчаи масеҳӣ ё Китоби Муқаддасро дода метавонем. Лекин то он вақте ки мо шахсан дар мавъизаи Қалом иштирок намекунем, мо ҷонҳои наҷотёфтаро бисёр кам мебинем. Ягон чиз қуввати Рӯҳи Муқаддасро, ки ба воситаи мардон ва занони ҳудашонро ба Ё супорида кор мекунад, иваз карда наметавонад. Ин қувват ба мо далерӣ мебахшад. На садои ҳолӣ, балки далерии дарунӣ барои суҳанронӣ ва зиракӣ барои дониستاني он ки кай ғап задан дарқор аст.

Ҳамдардӣ — қисми асосии ин далерӣ аст. Агар шумо китобча паҳн мекунад ва ба дигарон дар бораи ба Худо имон доштанатон танҳо аз боиси он нақл мекунад, ки ба дурустии амалҳои худ боварӣ доред, эҳтиёт шавед, зеро мавъизаи инчили шумо ба як чизи маҷбурӣ монанди растанӣ ки дар гармхона мерӯяд, табдил ёфта истодааст. Агар маҳз ҳамин чиз дар ҳаёти шумо ҷой дорад, шумо бояд сари худро дар назди Худо ҳам карда, дар фурутанӣ ва дуо пурсед, ки ба шумо ҳисси дилсӯзӣ диҳад, ки шумо ба он мӯхтоҷ ҳастед. Агар башоратдиҳии шумо намуди механикиро гирифта бошад ва дар шумо хоҳиши табиӣ овардани дигарон ба сӯи Худо набошад, он гоҳ баён кардан мумкин аст, ки шумо ба ғалтиши рӯҳонӣ наздик ҳастед. Мо амалҳои худро бо ёрии сарчашмаҳои дарунӣ сар мекунем, ки ин ин хел хизмат мева оварда наметавонад. Ҳеҷ каси мо дар ҳақиқат беимонро ба масеҳӣ табдил дода наметавонем, танҳо Худои Пурқудрат медонад, ки чӣ хел амали миссионерро бо баракати Худ якҷоя карда, бо ин амал одамро ба тавба биёрад. Павлус инро чунин баён мекард: „Ман кишт кардам, Аполлус об дод, лекин Худо сабзонид“ (1 Қўринтиён 3:6).

Ғайр аз ғамхорӣ мо дар интизом мӯхтоҷӣ дорем. Дар оянда ман бисёртар дар бораи тарбияи рӯҳонӣ суҳан меронам, лекин ҳозир ба ман иҷозат диҳед суҳанҳои Исоро ба ёд оварам, ки гуфтааст: „Агар Маро дӯст доред, аҳкоми Маро риоя хоҳед кард“. Интизом ҷазои Худо нест, барои он ки масеҳият дини файз аст, на қонун. Лекин интизом механизми рӯҳонӣ буда, ёрӣ медиҳад, ки мо то охир биравем. Биёед мисолеро бо мактубҳои дида мебароем. Мумкин шумо бо одаме алоқа барқарор намудед, ки ба масеҳият шавқманд аст. Мактубе ки шумо бояд мефиристодед, ўро ба қадами охири ниҷот оварда мерасонд, лекин ба шумо аён мешавад, ки суроғаро гум кардед. Ин хел чизҳои хурд дар асл бисёр муҳиманд. Китобчаҳои хурди масеҳӣ албатта самараи маҳдуд доранд, лекин ба онҳо низ беаҳамият нигоҳ кардан мумкин нест. Ҳама вақт ба ҳар эҳтимол чанде аз ин китобчаҳо дар

мошини худ нигоҳ доред, барои он ки имконияти ба ягон каси мӯҳтоҷ додани онро дошта бошед. Дар интиҳоби ин хел китобчаҳо эҳтиёт шавед. Фақат онҳоро интиҳоб кунед, ки маъноӣ чуқур доранд ва чалбкунанда мебошанд. Мағозаи китобфурӯшии масеҳӣ шуморо бо китобҳои хуб таъмин карда метавонад ё ин ки суроғи муассисаеро медиҳад, ки инро карда метавонад. Китоби ман „Шаҳодатдихӣ ба воситаи адабиёт“ ба шумо дар ин савол ёрӣ расонда метавонад. Агар паҳнкунии адабиёт ба шумо он қадар аҳамиятнок наменамояд, ба худ саволе бидиҳед: „Чӣ мешуд, агар он одаме ки маро ба назди Худо овард, хоҳиши бо ман сӯҳбат карданро беаҳамият ҳисоб мекард?“

Ман мецоҳам, ки шумо дар паҳнкунии адабиёти масеҳӣ низ бовафо бошед ва ба ин мавзӯ мисолеро ба шумо меорам. Ин одам хизмати худро мебард, хона ба хона китобчаҳои масеҳӣ паҳн мекард. Дар пеши даре ӯ муддати дарозе истода тақ-тақ кард, танҳо баъди муддате дар кушода шуд. Китобчаро гирифта хӯчаини хона тез дарро пушид. Ва дафъаи дигар вақте ки масеҳӣ дарро кӯфт, хӯчаини хона барои мада ӯро ба даромадан тақдир кард. Вай ӯро ба боми хона бурда табуретка ва ресмони ғафсеро нишон дод. Он рӯзе ки ҷавони масеҳӣ дарро кӯфт, ин мард худкушӣ кардан меост. Ин китобчаро хона ӯ ба зону истода Худовандро ҳамчун Начоткори худ қабул кард.

Пурмева будан — қисми ба ҳаёти масеҳӣ иловашаванда нест, ки онро интиҳоб кардан ё рад кардан мумкин аст. Биёед фарз мекунем, ки дар яке аз деҳаҳои Ҳиндустон, Фаронса ё ин ки Туркия одаме дар бораи он донист, ки шумо оби ҳаёт доред. Чӣ фикр мекунад, ӯ ба шумо чӣ хела мактуб менавишт? „Масеҳии азиз! Ман мефаҳмам, ки одамони зиёд ба шумо муроҷиат карда вақти қиматбаҳои шуморо мегиранд. Ман инчунин мефаҳмам, ки мӯҳтоҷҳои шумо аз онҳо муҳимтаранд, барои ҳамаи шуморо беҳуда ташвиш додан намеҳоям. Лекин агар шумо имконият пайдо кунед, ё ки аз назди деҳаи мо бигзаред, илтимос ба мо ҳам сирри ҳаёти абадиро бикшоед. Ман ва ҳамдеҳагонам аз шумо бисёр миннатдор мешудем. Лекин баҳри мо хоб, хӯрок ё вақти худро қурбонӣ накунад...“ Не! Албатта ба фикри ман ӯ дарҳол телеграмма мефиристод: „ТЕЗ БИЁЕД. МО БА ЁРИИ ШУМО МҶҲҶОҶИИ БЕИНТИҲО ДОРЕМ. МО ДАР РОҶИ ДҶЗАҲЕМ ВА ШУМО ЯҶОНА УМЕДИ МО ҲАСТЕД“.

Масеҳ имконияти пурмева кардани ҳаёти моро дорад, агар мо тайёр бошем, ки тамоми ҳаётамонро ба Ӯ супорем. Чӣ қадаре ки мо ҳудамонро зиёдтар диҳем, ҳамон қадар Ӯ ба мо зиёдтар медиҳад. Мумкин шумо мефаҳмед, ки садҳо китобхоро ба ин мавзӯ ҳонда, ҳаёти худро ба Масеҳ ҳеч гоҳ насупоридан мумкин аст. Мо бояд

бемуваффақиятӣ, хафагӣ, рашк, нафс ва нафрати худро пурра рад кунем. Мо бояд назарамонро аз табиати пургуноҳамон гирифта ба сӯи ҷалол ва пуррагии Масеҳ нигоҳ кунем. Инро иҷро намуда мо бисёр тез мефаҳмем, ки ҳаёт бо Ё бойтар ва лаззатбахштар аст, нисбат ба он ки мо бо қуввати худамон сохтанӣ будем. Ин ҳаёт на танҳо дар замони ҳозира аҷоиб ва зебост, балки дар оянда ҳам чунин хоҳад буд. Масеҳ моро на ҳамчун гунаҳкорон қабул мекунад, балки ҳамчун коркунони Хушхабарро паҳнкунанда. Мо тухмӣ ҳастем, ки ба замин ғалтида мурданаҷ лозим, ва вақте ки ин ба амал меояд, тухми 30, 60, 100 маротиба мева меорад.

Қисми 2

Принсипҳои библиявии шогирдӣ ва ғалаба

4. Муҳаббат чизест, ки масеҳиро аз дигарон фарқ мекунонад

Мо баъзе ҷиҳатҳоеро дида баромадем, ки Масеҳ ба шогирдони Худ пешниҳод кард ва монеаҳоеро дида баромадем, ки дар кори миссионерӣ метавонанд ба мо вохӯранд. Дар ин боб ман дар бораи баъзе ҷиҳатҳои ҳаёти масеҳӣ сухан меронам, ки мо дар роҳи рӯҳонии худ барои шайтонро мағлуб кардан истифода мебарем.

Аз рӯи маълумотҳои зиёд сабаби асосии пеш нарафтани кори бисёр муассисаҳои миссионерӣ, ҳамчунин „Ваъда ба ҷаҳон“, вайрон шудани муносибатҳои байни аъзоёни гурӯҳ мебошад. Ман фикр мекунам, ки шумо ҳам аз таҷрибаи худ инро хуб медонед, барои он ки дар калисои шумо низ чунин рӯй медиҳад. Хизматгор ё шубон — нишони асосӣ барои маҳкум ва ғайбат кардан мебошанд.

Боз аҷоибаш он аст, ки агарчи имондорон ба мавъизаи оиди мавзӯи муҳаббат мӯхтоҷии калон доранд, мо дар ин мавзӯ мавъизаро кам мешунавем. Дар Аҳди Ҷадид ба ин мавзӯ бобҳои пурра бахшида шудаанд ва аз фармоишҳои Исо нисбати шогирдон мебинем, ки ҳамаи амалҳо бояд аз рӯи муҳаббат ба ҷо оварда шаванд. Дар ҷои яқум бо муҳаббат нисбати Худо, баъд нисбати наздики худ. Биёед яке аз фармоишҳои Исоро хонем: „Ба шумо ҳукми тозае медиҳам, ки якдигарро дӯст доред; чунон ки Ман шуморо дӯст доштам, шумо низ якдигарро дӯст доред. Аз рӯи ҳамин ҳама хоҳанд донист, ки шогирдони Ман ҳастед, агар якдигарро дӯст доред“ (Юҳанно 13:34–35).

Баъд боз меҳонем: „Чунон ки Падар Маро дӯст доштааст, Ман низ шуморо дӯст доштаам; дар муҳаббати Ман бимонед“ (Юҳанно 15:9); Ҷӣ хел ҳақиқатан таъсирбахш!

Маҳз барои ҳамин ки Худо моро чуноне ки ҳастем дӯст медорад, мо қобилияти дӯст доштани дигар имондоронро дорем. Якдигарро дӯст дошта мо нишон медиҳем, ки шогирди Исо ҳастем. Якдигарро дӯст дошта мо муҳаббати Худоро нисбати мо акс медиҳем. (Ин мавзӯи асосии ғайбат дар калисоҳои масеҳӣ аст. Ҷаҳон бисёр вақт ин муҳаббатро байни масеҳиён надида, дар бораи муҳаббати Масеҳ тасаввур карда наметавонад.)

Муҳаббат чизест, ки масеҳиро аз дигарон фарқ мекунонад.

Лекин агар мо фикр мекунем, ки муҳаббат худ бо худ дар зиндагии мо пайдо мешавад, сахв мекунем. Нисбати муҳаббат ду назарияи ба якдигар муқобил вучуд доранд. Якум фикри он ки муҳаббат натиҷаи меҳнати пуршиддат аз болои худ ва тарбияи рӯҳӣ аст, дигар (байни масеҳиён паҳн гардидааст) баён мекунад, ки муҳаббат натиҷаи қабул кардани Рӯҳи Муқаддас ба ҳаёти худ аст. Лекин на инаш ва на дигараш то охир дуруст аст. Дар вақти кӯшиши ба Масеҳ монанд шудан мо бояд донем ки „давораҳои хушкӣ“ ҳам мешаванд, ки ба мо муҳаббат нисбати Худо ва масеҳиён дигар намерасад. Мо бояд боз донем, ки муҳаббат худ ба худ намеояд, мо бояд муддати дароз бо кӯшиши зиёд қобилияти дӯст доштанро да худ инкишоф диҳем. Он мавридҳое ки ба мо муҳаббат намерасад, бисёр қиматанд, зеро ёрӣ медиҳанд, то дарк кунем, ки муҳаббати масеҳӣ — чизи зиёдтар аз эҳсосоти оддӣ аст. Дар бораи мавҷи аввали муҳаббат ва фаъолият, ки имондори навро ба худ ҷалб мекунад, Г.А. Хочес дар китоби худ „Муҳорибаи ноаён“ (*The Unseen Warfare*) баён намудааст.

„Кӯшиш — чизи асосиест, ки ба имондорони нав мансуб аст. Хунуқшавии саъю кӯшиши аввала аз гузаштани мо ба зинаи дигари афзоиши рӯҳӣ шаҳодат медиҳад. Кӯшиши истодан дар мавқеи аввал ва ё бо ҳар хел роҳ ин ҳолатро бозгардондан оиди рад кардани ҳаракат ба пеш шаҳодат медиҳад. Аз калоншавӣ дар рӯҳ даст мекашем. Бовафой ба Худо ва бо Ё мондан, дар он лаҳзае ки ҳиссиёти мо ба мо фармоиши муқобил медиҳанд, дар бораи он мегӯянд, ки мо навимон не, балки пайравони ҳақиқии Исо ҳастем. Вақте ки мо дандонҳоямонро ба якдигар зич часпонда, аз паси Ё меравем, чони мо аз худписандӣ ва хоҳиши ҷалол додани худ озод мешавад. Моро муҳаббати Худо пур мекунад, ки аз муҳаббати одамай ба қуллӣ фарқ мекунад“.

Ман дар бораи ин фикри зиёд кардаам. Албатта, муҳаббати аввалине ки дили навимонро пур мекунад, меваи кори Рӯҳи Муқаддас аст ва ин ўро барои бурдани хизмати Хушхабари Инҷил рӯҳбаланд мекунад. Лекин лозим нест, ки мо аз сабаби гум шудани муҳаббати аввала гиря кунем, агар мо баъди бист соли имон овардан ҳиссиётеро, ки баъди тавба кардан доштаем, ҳис накунем. Имрӯз мо бояд худро рад кунем ва салиби худро гирифта аз паси Масеҳ биравем ва аниқ дарк кунем, ки ба Ё тааллуқ дорем ва ҳамчун шоха дар Токи ангур сокинем. Агар мо дар токи ангур сокин бошем, мева мебиёрем (дар ин ҷо мо метавонем ҳиссиётҳои чуқур дошта бошем ё ин ки ҳеч чиз ҳис накунем). Ҳиссиёт барои муайянқунии дараҷаи пурмевагии мо аҳамияти калон надорад. Дар боби пештара мо

чихатҳои асосии ба Худо мева оварданро дида баромадем, лекин боз чизи дигар ҳам ҳаст. Шарти асосии калоншавӣ дар рӯҳ — муҳаббат аст. Шумо муҳаббатро аз зухурот чудо карда наметавонед. Агар шумо дӯст медоред инро дигарон албатта бояд пай баранд. Агар шумо дар Токи ангур сокин бошед, албатта ба Худо мева меоред. Мева бошад аз муҳаббат ҷудонашаванда аст. Ин ду чихат байни худ алоқаи ҷудонашаванда доранд.

Ба ягон таълимоти ҳозиразамон роҳ надихед, ки шуморо аз роҳи дуруст бизанад. Он мегӯяд: агар ҳис кунед, ки ҳақ ҳастед, пас ҳамин тавр аст. Чунин тасаввурот ба воситаи филмҳо, китоб ё сурудҳо тарғиб карда мешавад. Дар ҳама сужетҳои ҳозиразамон принципи асосиро дидан мумкин аст, то он вақте ки ҳиссиёт давом дорад, ҳамааш хуб аст. Лекин он вақте ки ҳиссиёт мемурад, худро ба даст гирифта, роҳро ба сӯи пеш давом додан лозим аст. Имони масеҳӣ, албатта хурсандии калон, муҳаббат ва ҳисси қаноатмандӣ мебиёрад. Лекин ҳамааш ба тартиби чаппа ба амал меояд: чизи дурустро бикунед ва ҳиссиёт аз паси қарори шумо меояд.

Масъалаи дигар ҳаст, ки мо бояд дар ёд дошта бошем. Бисёрии масеҳиён дар дониستاني роҳи ҳақиқӣ он қадар боварӣ доранд, ки ҳамаро бо қонуни нав идора кардан меҳаханд. Онҳо ба атрофиён намути муайяни рафторро маҷбуран бор кардан меҳаханд. Маҷбуран боркунӣ ва муҳаббат аксаран ба якдигар рост намеоянд. Тозер дар ин бора чунин менависад.

„Барои аланга доштани рӯҳониро аз оташинии динӣ фарқ кардан эҳтиёткориӣ зиёд ва хуб дониستاني шахсияти худ лозим аст. Амалҳои зери рӯҳи оташинии динӣ ба амал меомада оқибатҳои вайронкунанда доранд ва ба ҷонҳои одамы таъсири бад мерасонанд. Мо бояд ҳисси муҳаббати худро нисбати атрофиён зиёдтар кунем, на ин ки дигаронро маҷбур созем, ки нуктаи назари моро дастгирӣ кунанд. Агар мо 100 % ба ҳақ буданамон боварӣ дошта бошем, ин маънои онро надорад, ки мо дигаронро ҳам маҷбур кунем мисли худамон рафтор кунанд. Барои шайтон фарқ надорад, ки мо пайравони таълимоти қалбаки ҳастем, ё ин ки навимонро аз Худо бо таълимоти дуруст дур мекунем ва ҳамчун масеҳии талху пурғазаб монем. Дар ҳар ду ҳолат шайтон ғалаба мекунад“.

Медонед, Тозер киро „масеҳиёни талх“ меномад? Аксар вақт ин масеҳиёне мебошанд, ки асоси боқуввати таълимоти ҳақиқиро доранд ва ҳолатҳои гуногунро қатъӣ ва дуруст баҳо медиҳанд, лекин нисбати наздикон дағал ҳастанд ва оромии даруниро надоранд. Ҳар як масеҳӣ метавонад оташинии рӯҳиро аз сар гузаронад. Ман яке аз аввалин

мачлисиҳои дар киштии „Логос“ гузаштaro дар ёд дорам, ки касе аз ҷо бархоста фарёдзанон норозигӣ баён намуд. Вақте ки дертар ман бо ӯ сӯхбат кардам, фаҳмидам, ки ба „обилаи дардноқ“-и ӯ расидаанд. Бисёр осон аст, ки мо ҳақ бошем, лекин фикри худро нодуруст баён кунем. Дар номаи Яъқуб маънои оташинии рӯҳӣ ба таври аниқ ифода ёфтааст: „Оё касе аз шумо ҳаким ва бохирад аст? Бигзор инро ба рафтори неки худ дар фурутанӣ, хирадмандона дар амал нишон диҳад. Аммо агар шумо дар дили худ ҳасади талх ва худсарӣ доред, фахр накунад ва дар ҳаққи ростӣ дурӯғ нагуяд: ин ҳикмате нест, ки аз боло нозил шуда бошад, балки ҳикмати заминӣ, нафсонӣ ва шайтонӣ мебошад; зеро ҳар ҷое ки ҳасад ва шаттоҳӣ бошад, он ҷо носозӣ ва ҳар кори бад хувайдост. Валекин ҳикмате ки аз болост, аввалан, пок аст, сонӣ осоишта, боилтифот, фармонбардор, пур аз марҳамат ва самарайи нек, бегараз ва бериё мебошад“ (Яъқуб 3:13–17).

Дар ҳақиқат ба маҳкумият ғалтидан осон аст, лекин беор шудан боз осонтар аст. Мо ба пайравони Масеҳ нигоҳ карда дида метавонем, ки чизе ки онҳо мавъиза мекунанд, ба кулӣ аз рафтори онҳо фарқ мекунад. Дар ин ҳолат мо ба қапқони беорӣ ғалтида метавонем, агар дар Масеҳ сокин набошем, ба Ӯ дуо нагуем, бовар накунем ва Каломи Худоро нахонем. Агар мо дилҳои худро барои муҳаббати Ӯ накушоем, он гоҳ дар ботлоки беорӣ ғарқ шуда метавонем. Мо мавъизаи Болои Кӯҳро хонда, суҳанҳои Масеҳро оиди муҳаббат меомӯзем ва баъд ба яке аз аъзоёни калисои маҳаллӣ нигоҳ карда мебинем, ки дар паси ҳамдардии бардурӯғ нафс пинҳон аст. Дар паси бахшоишҳои роҳбарӣ — хоҳиши идора кардан, дар паси одамдӯстӣ — рашк ва ҳасад пинҳон шудаанд. Ҳа, ҳайрон нашавед, ҳамаи инро дар ҳар як калисо дидан мумкин аст.

Лекин камбудии табиати одамиро мушоҳида кардан ва маҳкум карда фаромӯш кардан осон аст, ки муносибати байни одамон санъати баландтарин аст ва на ҳар як одам фикрҳои худро дуруст ифода намуда метавонад. Худо ба дилҳои одамон нигоҳ мекунад ва дар вақти дуо аҳамият намедихад, ки мо чӣ тарз босаводона ҷумлаҳои ботартиб мегуем. Дар пеши Ӯ мо чунон ки ҳастем, ҳамон ҳел меистем.

Илтимос, ба ҳар як зоҳиршавии беорӣ диққат намоед. Ба зери таъсири вай нағалтед, агар шумо ҳатто ба фикри худатон ба ин ҳақ дошта бошед. Боварӣ дорам, ки дар калисоҳои мо ду намуд беорӣ мавҷуд аст. Ё ин ки масеҳӣ ба худписандӣ ғалтида, одамонро ҳавобаландона маҳкум мекунад, ё ин ки худро барои ҳамаи камбудии танқид карданро сар мекунад ва фаромӯш мекунад, ки Худо аз ҳама хатоҳои ӯ баландтар аст.

Тозер ба мо пайдошавии ин хислатро хуб мефаҳмонад: „Дар ин ҷаҳони пургуноҳ барои ҳар як масеҳӣ хатари вайроншавии дарунӣ вучуд дорад. Агар мо нисбати гуноҳ аз ҳад зиёд пуртаъсир ҳастем, он гоҳ мумкин мубталои касали беорӣ бошем. Талаботи доимии аз паси таълимоти дуруст пайравӣ кардан бо мурури вақт ба одати „кофтани хатогиҳо“ -и дигар имондорон табдил ёфта метавонад. Ин дар навбати худ ба нигоҳи танқидӣ ба ҳама чиз оварда мерасонад — бе раҳм ва бе муҳаббат. Дар беорӣ аз ҳама чизи хатарнок боварии одам ба ҳақ будани худ мебошад. Мулоҳизаи ӯ аниқ, фикрронии ӯ дуруст, лекин ба ин нигоҳ накарда ӯ ноҳақ аст. Пурра ноҳақ аст. Ин мушқилиро танҳо бо ривоч додани ҳисси миннатдорӣ ҳал кардан мумкин аст. Ҳисси миннатдорӣ қувваи махсусе дорад ва диле ки аз миннатдорӣ пур аст, беор буда наметавонад“.

Қисми асосии муҳаббат меҳрубонӣ аст. Ин ҳамон ҳел ҳолати ҷон аст, ки некӯаҳволии одами дигар аз некӯаҳволии худамон муҳимтар мешавад. Исо дар Шоми охирин ба мо мисоли барҷастаи ин намуд муҳаббатро нишон дод, вақте ки ба шогирдонаш насиҳатҳои охирини Худро мегуфт. Баъди ба шогирдонаш нон ва шароб пешниҳод кардан Ӯ либоси болоии Худро кашид ва ба лаган об рехта, ба шустани пой шогирдонаш шурӯъ намуд. Ин ҳел корро танҳо хизматгори ва ғуломон мекарданд. Дар Инҷили Луқа мо меҳонем, ки шогирдон байни худ баҳс мекарданд, ки кадоми онҳо калонтаранд. Исо ба ин чунин гуфт: „...он ки дар байни шумо бузургтар аст, бояд монанди хурдтарин бошад, ва сардор — монанди хизматгузор...“ (Луқа 22:26). Барои ҳамин Исо ҳамчун хизматгор ба шогирдонаш хизмат кард. Вақте ки Ӯ ба назди Петрус омад, вай нахост, ки Исо пой ӯро бишӯяд. Исо фаҳмонд, ки агар Ӯ инро намекунад, дар хизмати Исо иштирок карда наметавонад. Мумкин ба Петрус мағрурии ӯ ҳалал мерасонд. Лекин Исо фикрҳои Петрусро дар бораи шаън ва шараф шикаст ва Петрус ҳамчун ғулом ба зону ғалтид. Ба фикри Петрус Исо набояд чунин мекард. Петрус медонист, ки ӯ сардор мешавад ва аз паси ӯ одамон пайравӣ мекунанд. Исо инро ба ӯ гуфта буд. Интизории имконияти ояндаи идоракунии (албатта Шимъун инро бо бегоҳатӣ интизор буд) ба дили Петрус боварии онро ба амал овард, ӯро ҳамчун дасти рости Исои Масеҳ ҳурмат ва эҳтиром мекунанд. Худписандӣ ба дили ӯ реша гузошт. Саъю кӯшиши зиёде лозим аст, то ба дигарон имкон диҳем, ки барои мо коре кунанд. Аз хизмати Исо даст кашида, Петрус бо ин нишон дод, ки дар ёрии Ӯ мӯхтоҷ нест. Ин яке аз монеаҳои асосии масеҳиёни рӯҳан пухта дар роҳи калоншавии рӯҳӣ мебошад. Нишон додани мӯхтоҷӣ дар наҷот —

нишон додани нотаवонии худ аст. Ин дар ҳақиқат ҳамин тавр аст. Баъзан ба мо осон аст, ки хизмати масеҳӣ барем, муддати муайяне ҳатто гуноҳ накунем, дигаронро дастгирӣ намоем, лекин ҳатто ба худ иқрор шудан душвор аст, ки мо мӯхточи кӯмак ҳастем.

Ман задаи асосиеро бар хизмате мемонам, ки онро аз мо Худо талаб мекунад. Бисёрии калисоҳо имрӯзҳо дар шикастани нон иштирок мекунанд, лекин мо бояд сачокро гирифта ба зону истода, пой ёри худро бишӯем. То он вақте ки мо инро намекунем, хизмати мо монанди масҳарабозӣ ба қурбонии Исои Масеҳ мебошад. Ба назди зарфи нондор омада мо бояд марги Худовандро дар ёд дошта бошем. Лекин агар мо ба хизмати дигар одамон тайёр набошем ва худро пурра барои ғоидани онҳо насупорем, он гоҳ мо нодуруст амал мекунем. Мо хизматро барои ба даст овардани ҳурмат бояд нақобем. Ин хизмати фарисӣ аст. Хизмати мо танҳо аз ҷониби Худо маъқул доништа шавад. Рӯҳи Муқаддас ба мо ҳамдардӣ нисбати одамон медиҳад, агар мо дилҳои худро барои қорҳои Ё қушоем. Лекин итлоати мо ба Рӯҳи Муқаддас аз рӯи иродаи ҳуди мо аст. Ман медонам, ки ҳозир бисёриҳо фикр мекунанд: „Ҳа! Ана маҳз дар ҳамин ҷо душвориҳо сар мешавад“. Бо баъзе маъно ман ҳам бо ин розӣ ҳастам. Чанд қирраи ғайзи Худо вучуд доранд, ки асоси онҳо аз мо худтаълимдиҳӣ ва интизоми шахсиеро талаб мекунад. Лекин мо маҳз дар ҳамин ҷо ба душворӣ дучор мешавем, чунки ба табиати одамии бисёр одатҳо хосанд. Шумо худатон инро хуб мефаҳмед, барои он ки мумкин на як бор ба худ назар карда, ҷизҳои на он қадар дилкашро дидаед. Барои дар рӯҳ қалон шудан бояд принципи таъйир додани одатҳоямонро дастгирӣ кунем. Ҳисси миннатдорӣ ва аз худ дасткаширо ривҷ додан он гоҳ мумкин аст, ки худро пурра ба қудрати Рӯҳи Муқаддас супорем. Бори яқум ба Худо шукргузори қардан бисёр душвор (махсусан он вақте ки ҳамаи қорҳо баданд), лекин бо мурури вақт инро қардан осонтар мешавад. Вақте шумо кӯшиш мекунед, то одамеро дӯст доред, ки шуморо дӯст намедорад, дар ҳиссиёти худ ғалабаро дарҳол ба амал оварда наметавонед. Шумо ин фикрро партофтаи мехоҳед. Лекин бо мурури вақт шумо эътибори шахсии худро ба воситаи таҳқиқшавӣ ва ҳисси пуррагири ба воситаи озурдашавӣ собит қарданро ёд мегиред. Оҳиста-оҳиста шумо ба ин тарзи ҳаёт одат мекунед. Инро ба мисоли муқоиса қардан мумкин аст, ки агар шумо ба калиса аз ҳама пеш омада қурсихоро ба поён мефароред ва баъд кӯшиш мекунед, ки инро ҳама бинанд. Лекин вақте ки ин қор ба шумо одат мешавад, шумо „ба дигарон доданро бе интизории тӯхфа“ ёд мегиред.

Муҳаббате ки дар ин намуд хизмат пайдо мешавад, ба шумо ёрӣ медиҳад, ки ҳиссаи худро дар ягонагӣ байни имондорон бигузored. Агар ҳама нисбати якдигар муҳаббати худро ифода намоянд, ҳама кор хуб мешавад. Корҳо иҷро мешаванд, одамони танҳо ва фаромӯшшуда худро лозимӣ ҳис мекунанд ва роҳбарони калисо низ дастгириро ҳис мекунанд. Калисо барои ҳамаи хоҳишмандон кушода хоҳад шуд ва ҳама Худоро аз тахти дил парастии хоҳанд кард. Мо дар бораи ин дар Нома ба Румиён хонда метавонем: „Аз касе чизе қарздор нашавед, чуз қарзи муҳаббат нисбат ба якдигар; зеро ҳар кӣ каси дигарро дӯст медорад, шариятро ба ҷо овардааст“ (Румиён 13:8).

Меҳрубонӣ ва иҷро шудани аҳкомро ба якдигар муқобил гузошта, мо муносибати ҳақиқӣ сохта метавонем. Ман имон дорам, ки қонунпарастӣ яке аз касалиҳои хатарноки калисои ҳозиразамон аст. „Инро нақун, ё онро нақун, махсусан рӯзи якшанбе“. Масеҳиёни навиҷон аз қонунпарастӣ нисбат ба дигарон зиёдтар зарар мебинанд. Албатта, қоидаҳои муайяне ҳастанд, ки онҳо бояд иҷро шаванд, лекин вақте мо дигаронро барои рӯҳонӣ набуданашон маҳкум мекунем (барои он ки онҳо ба принсипҳои мо итоат намекунанд), мо хатои калон содир мекунем. Муҳаббат қонунро ба иҷро мерасонад. Агар шумо худатон кушиш кунед, ки аҳкоми Аҳди Қадимро иҷро намоед, ба ҳолати хатарнок ғалтиданатон мумкин аст. Бисёрии таълимотҳои қалбакӣ ҳамчун асоси таълимоти худ оятҳоро аз Аҳди Қадим мегиранд (онҳоро аз матн ҷудо мекунанд). Лекин аспекти асосӣ — муҳаббатро аз ёд мебароранд. Агар мо кушиш кунем, ки талаботи Аҳди Қадимро ба иҷро расонем, мо бояд ҳамаи чизӣ дар он ҷо навишташударо иҷро кунем. Мисол: соли юбилро ҷашн гирем, ки дар ин сол ҳамаи заминдорон бояд замини худро ба ҳуҷаини аввала месупоранд. маҳз аз рӯи ҳамин принсип нисфи имондоронро бояд сангсор кунем! Мо бояд миннатдор бошем, ки маънои Аҳди Қадим дар Аҳди Ҷадид кӯтоҳ ифода ёфтааст ва танҳо аҳкоми муҳаббатро дар бар мегирад. (Илтимос, диққат кунед, ки ман шуморо ба фаромӯш кардани Аҳди Қадим даъват намекунам. Ин ҳуҷҷат дар бораи мушоракати Худо бо халқи худ мебошад. Исо бисёр вақт оятҳоро аз Аҳди Қадим аз ёд мегуфт ва мо Аҳди Навро фаҳмида наметавонем, агар аввали таърихро надонем.)

Мо бояд нисбати якдигар муҳаббат дошта бошем ва ин маънои онро дорад, ки мо бояд дар масъалаҳои риояи қоидаҳои динӣ пуртоқат бошем. Вақте ки гурӯҳи „Ваъда ба ҷаҳон“ ба шаҳрҳои гуногун меояд, ҳамкорон аз рӯи ҳурмат кӯшиш мекунанд, ки ҳамаи қонуни калисои маҳаллиро риоя намоянд. Мо ҳисоб мекунем, ки бисёр хуб,

агар мо сабаби васвасаи дигар имондорон набошем. Мисол, ман дар гурӯҳи пахнкунии Хушхабари инҷилӣ дар Шотландия иштирок кардам. Дар он ҷо мо ба калисои кӯҳнапарасте ташриф овардем, ки дар он масеҳиёни самимӣ бисёр буданд. Онҳо як қоида доштанд: китобфурушӣ дар рӯзи Худованд манъ шуда буд (рӯзи якшанбе). Албатта, то он вақте ки мо дар ин калисо будем, ин қоида ро иҷро намудем. Лекин дар дигар мамлакат, масалан Ҳиндустон, ин қонун ягон маъно надорад, чунки рӯзи якшанбе одамон аз масофаҳои дур пиёда ба калисо барои харидани Китоби Муқаддас меоянд. Ё ин ки қоидаи таоми Шои Худованд дар бисёр калисоҳо ҳар якшанбе ба амал меояд. Ва дар ин намуд калисоҳо ин қоида яке аз асосҳои аввалини наҷот ба ҳисоб меравад. Ғайр аз ин, ман дар ин калисоҳое будам, ки ба имондороне ки дар муддати даҳ сол ҳама вақт пурра ба маҷлис омадаанд, нишони махсусро меоданд. Ман ҳақиқатан ин қоида ва анъанаҳоро ҳурмат мекунам. Магар хуб намебуд, агар мо нисбати муҳаббат ба наздикон низ чунин қатъӣ мебудем? Агар мо дигар имондоронро бо чунин ҳисси доимӣ дӯст дорем, чуноне ки кӯшиш мекунем дар таоми Шои Худованд иштирок кунем?

Муҳаббат раванди дуру дароз аст. Вақте ки масеҳиёни навимон дар калисо пайдо мешаванд, мо кушиш мекунем, ки ба онҳо ёрӣ ва муҳаббати махсус нишон диҳем. Лекин вақте ки касе 12 ё 15 сол аз ӯ калисо мебошад, мо фикр мекунем, ки ӯ масеҳии пухта аст ва ба ӯ дастгирӣ ва қабули махсус лозим нест. Баъзан мо боварӣ дорем, ки масеҳиёни пуртаҷриба ҳафз намешаванд, агар мо аз пеши онҳо гузашта ба онҳо салом надихем, ё ин ки нисбати онҳо талаботи баландро гузорем. Ба мо чунин менамояд, ки имони онҳо чунин қавӣ аст, ки онҳо ҳатто вақти бахшоишҳои рӯҳонии онҳоро қадр накардан ҳам бе ҳафағи Худовандро ҷалол медиҳанд. Барои ҳамин ҳам ба масеҳиёни кӯҳна аҳамият намедиҳанд. Лекин аз мурури вақт ҳисси озурдашавии одамон қатъӣ намешавад. Дар асл онҳо нозуктар мешаванд ва тез-тез озурдаҳои ва ҳастагиро ҳис мекунам. Баъзан ба одамон солҳои дарози пуртоҷат лозим аст, ки онҳо дар худ боварӣ нисбати дигарон, ҳудҳурматкунӣ пайдо кунанд, барои он ки дар гузашта онҳо ҷароҳатҳои ҷиддии рӯҳониро аз сар гузаронида буданд.

Бисёри фикрҳои ман, ки ифода намудам, дар Номаи Якум ба Қуринтиён, боби 13 шарҳ дода шудаанд ва инро Эверест дар нақшаи муҳаббат номидан мумкин аст. Ҳар як масеҳӣ ин бобро бояд аз ёд донад. Илтимос, онро ҳозир кушоед, то ки порчаи лозимиро бихонем. Ин боб диққати махсусро сазовор аст ва бояд хуб омӯхта

шуда бошад. Инчунин шарҳи кӯтоҳро нисбати ин боб хондан мумкин аст. Ҳозир мо маънои муҳаббатро кӯтоҳ тавсиф медиҳем.

Муҳаббат пуртоқат аст. Ин тавсиф на танҳо ба навимонон зарур аст, балки қисми асосии муҳаббат ба ҳисоб меравад. Касеро 30 дақиқа дӯст доштан осон аст, лекин дар тӯли як умр чӣ (масалан ҳаёти оилавӣ)? Занон хубтар мефаҳманд, ки чӣ қадар муҳаббат ва тоқат лозим аст, ки бо фарзандон ва шавҳар зиндагӣ кунанд (Зани ман ҳислати пуртоқатиро дорад ва ин ҳислат ба ӯ кӯмак мекунад, ки бо чунин инсон ҳамчун ман, зиндагӣ кунад).

Муҳаббат бошафқат аст. Неқӣ ва нармӣ одди дар замони мо як чизи ёфтнашаванда мебошанд. Вақте ки мо якумин бор ба сафари Хушхабарпахнкунии „Логос“ баромадем, ин масъалаи асосиро фаҳмидем. Ба мо лозим омад ки одамонро ёд диҳем, ки нисбати якдигар бо фаҳмиш ва муҳаббат амал кунанд. Неқӣ — на танҳо табассуми кушод, не, ин машқи тасаввурот, кӯшиши фаҳмидани ҳиссиёти одами дигар аст. Ин хоҳиши ёрӣ додан ба одам дар он аст, ки ӯ аз ҳама зиёд ба он мӯхтоҷӣ дорад. Одамон бисёр вақт ба назди ман баъд аз маҷлис омада мепурсанд, ки чӣ хел дар оянда дар рӯҳ калон шаванд. Яке аз усулҳо омӯхтани Навиштаҷоти Муқаддас ва аз ёд намудани порчаҳои ба шумо муҳим мебошад. Дигар роҳ бо ривож додани муносибатҳои нек ва наздик бо онҳое ки шуморо ихота мекунанд ва тарбия кардани одати ба ёрӣ омадан дар вақти душвор ба амал меояд. Ин намуд муносибатҳо нишон медиҳанд, ки шумо худро ба осонӣ ба хизмати дигарон месупоред, хафагиро зуд фаромӯш мекунед ва ҳашмгинии динӣ надоред. Агар душвориро пайдо шаванд, шумо кӯшиш мекунед, ки дар шуури худ принципи муҳаббат ва ягонагиро нигоҳ доред. Агар ягон чизи муҳим рӯй диҳад ва сухан дар бораи вайрон кардани принципҳои библиявӣ биравад, якум чизе ки ба шумо лозим мешавад, боз муҳаббат ва ягонагӣ аст.

Муҳаббат яке аз қисмҳои ҳаёти масеҳӣ аст, ки ивазшавии тасаввуроти моро талаб мекунад. Мо бояд дарк кунем, ки дар хизмати мо аз ҳама асосиаш муҳаббат, муҳаббат ва боз муҳаббат лозим аст. Муҳаббат мақсади ҳаёти ман аст. Ман медонам, ки ба ман барои хизмати хуб ба Масеҳ дигар бахшишҳои рӯҳонӣ низ лозиманд, лекин асоси онҳо муҳаббат аст.

5. Таҳкурси барои афзоиши рӯҳонӣ

Дар охири номаи Дуюми Петрус мо суҳанҳои рӯҳбаландкунандаро ёфта метавонем: „...дар файз ва шинохтани Худованд ва Начотдихандаи мо Исои Масеҳ нумӯ ёбед, ки Ёро аз ҳоло то абад ҷалол бод...“ (1 Петрус 3:18).

Агар муҳаббат тавсифи асосии байни имондорон бошад, ки мо онро аз берун дида метавонем, нумӯ ёфтан дар файз тавсифи асосии ҳаёти рӯҳонии шахсии мо мебошад. Ин ду қисм бо якдигар якҷоя ва ҷудонашаванда ҳастанд. Чӣ қадаре ки шумо Худовандро зиёдтар шиносед, ҳамон қадар дар худ қобилияти дӯст доштанро мебинед. Ва агар шумо қувваи ба наздикон нишон додани муҳаббатро надошта бошед, ба Худо наздик шавед ва аз Ё ёрӣ ва дастгириро бичӯед.

Барои он ки дар Масеҳ калон шавем, бояд ҳар рӯз аз сари нав худро ба Исо тақдим кунем. Тақдимшавии ҳақиқӣ доимо ба амал меояд. Ҳар дафъа дар ҳолати мушкӣ, ё ин ки вақти муҳориба бо гуноҳ, мо ваъдаи нави ба Худованд хизмат карданро медиҳем. Ҳоло ман падари ду духтари наврасу писари 22-сола ҳастам. Дар байни падари кӯдакони хурд будан ва падари кӯдакони ба воя расида будан фарқияти калон аст. Худи ҳамин хел зиндагии оилаи бекӯдак аз оилаи кӯдакдор фарқ мекунад. Дар ҳар яки ин ҳолатҳо ман ҳар бор ба худ қирраҳои навро мекушодам. Тақдимшавии ман ба Худованд, ки дар вақти донишҷӯӣ қоллеч буданам ба амал омад, ба ман дар давраи ҳозираи падари се фарзанд буданам, дар мубориза бо мушкӣҳои ёрӣ намерасонад.

Мо инро одати тақдимкунӣ номида метавонем. Вақте ки ман худро ба Исо барои хизмат тақдим мекунам, қарори ман ба он лаҳзаҳои ҳаётам асос ёфтааст, ки ман ба Худо бовар кардам ва аз Ё ёрдам ва дастгирӣ гирифтам. Барои ин хел одатро пайдо кардан тамоми зиндагии худро аз пеши чашм гузаронидан лозим аст. Аз ҳама ташвиши саҳте ки ман нисбати навимонон дорам, онҳоро ба дарки устуворӣ дар зиндагӣ овардан аст. Ба ман дидани одамоне ки аз паси Исо як сол ё ин ки якчанд моҳ мераванд, ҳаловате надорад.

Ҳангоме ки одамоне ба масеҳият қадам гузошта, чӣ тавр давом додани роҳи сар карданашонро намеронанд, маҳз ҳамин чиз рӯй медиҳад. Агар ҳатто шумо дандонҳоятонро ҷафс карда, қӯшиши пеш

рафтанро мекунад, ин маънои дар торики кӯр-кӯрона гаштанро дорад. Масеҳияти кӯтоҳмуддат дар рӯзҳои мо бисёр паҳн гардидааст ва феълӣ атвори ин ҷаҳонро ифода менамояд. Маслан, дар Сингапур, ки фоизи масеҳиёни ҷавон дар калисоҳо калон аст, 75 %-и ин ҷавонон калисоро тарк мекунанд. Он вақте ки масеҳиёни ҷавон зан (ё шавҳар) мегиранд, бизнеси худро ё ин ки ҳаёти оилавино сар мекунанд, онҳо дар бораи калисо фикр карданро бас мекунанд (ин мушкилӣ на танҳо ба Сингапур хос аст). Масеҳиён бояд сол аз сол ба Худо наздиктар шаванд ва дарк кунанд, ки шайтон ҳама вақт тактикаашро иваз карда, ҳар рӯз моро ба муҳорибаи нав даъват мекунад.

Биёед баъзе асосҳои рӯҳан калон шудан ва бо Худо гаштанро дида бароем.

Пеш аз ҳама бовар кунед, ки шумо *фарзанди Худо* ҳастед. „Ба шумо ки ба исми Писари Худо имон доред, инро навиштаам, то донед, ки шумо ба Писари Худо имон дошта, ҳаёти ҷовидона доред“ (1 Юҳанно 5:13). Агар шумо хоҳед, ки дар Масеҳ калон шавед, ба шумо боварии пурраи он ки шумо аз олами боло таваллуд шудаед ва гуноҳҳои шумо бахшида шудаанд, лозим мебошад. Мумкин ин ба касе табиӣ менамояд, лекин ман бо бисёр масеҳиёне дар сӯхбат будам, ки ба наҷот ёфтанишон боварӣ надоштанд. Ин одамон доимо гуноҳ мекарданд. Онҳо меваҳои ҳаёти рӯҳониашонро намериданд; ба одамон Каломи Худоро мавъиза карда наметавонистанд; бисёр ҳиссиётҳои манфӣ ҳис мекарданд; вақте ки суҳанҳои зиддимасеҳиро мешуниданд, ҷӣ гуфтанишонро намериданд. Ҳамаи ин онҳоро ба фикре овард, ки гуноҳи онҳо ҳақиқатан бахшида нашудааст.

Ман ин ҷо дар бораи сафедшавӣ бо имон ҳеҷ чиз намерӯям, чунки ин қадар гуноҳ ё ҳиссиётҳои манфӣ вуҷуд надоранд, ки моро тавонанд аз Исо дур кунанд. Ё медонад, ки мо ҷӣ ташвиш дорем ва медонад, ки мо гуноҳкорем! Лекин гурури мо ба мо ҳалал мерасонад, ки ин намуд фэйзро ҳамту, бе ҳеҷ чиз қабул кунем, ин ба назари мо худпастзанӣ аст. Барои ҳамин ҳам мо рӯз ба рӯз калисоҳоро мебинем, ки қобилияти мева оварданро гум кардаанд. Барои бисёр одамон наҷот — сафедшавӣ бо имон ҷамъи корҳои нек, ё ки риоя намудани қонун, ба калисо рафтан ё таъмид гирифтани мебошад. Аломати асосии калисои мурдаи тода — асоси имонро рад кардани мо аст. Ба ин масъала нома ба Ғалотиён бахшида шудааст, ки дар он Павлус наҷот ёфтаниро бо имон мефаҳмонад.

Ман фикр мекунам, ки баъзан дар наҷот ёфтан шубҳа кардан табиист. Билли Грэм боре нақл карда буд, ки чанд сол пеш ӯ як ҳудаш ба кӯҳ ба муддати чанд рӯз рафта буд, то дар он боварӣ

хосил кунад, ки Масеҳро ҳамчун Начотдиханда ва Худованди худ қабул кардааст. Агар Билли Грэм, одаме ки ба назди Масеҳ ҳазорон одамонро овардааст, чунин шубҳаро аз сар гузарондааст, мо ҳам бояд ташвиш накашем, ки баъзан ба ҳақиқатан начот ёфтанамон шубҳа мекунем.

Вақте ки ин хел мешавад, мо бояд тез ба Каломи Муқаддас рӯ биёрем ва таълимоти онро, ки дар бораи начот аз рӯи имон мегӯяд, омӯзем. Имон аз санчишҳо мегузарад, барои ҳамин аз шубҳа гурехта намешавад. Аз ин шубҳаҳо натарсед ва бо қувваи Худо ба онҳо тоқат намоед. Шумо на танҳо дар начот ёфтани танҳо шубҳа мекунад, балки ба он шубҳа мекунад, ки масеҳият дар худ ҳақиқатро дар бар мегирад. Магар ҳамаи он чизе ки дар бораи Китоби Муқаддас, начот, Худо ва ғайра гуфта шудааст, ҳақиқатан рост аст? Агар шумо ба мулоҳиза кардан одат карда бошед, шубҳа албатта меояд. Агар шумо психология, фалсафа, ё ин ки таърихро дар давоми муддати дароз омӯхта бошед, махсусан душвор мешавад. Маҳз барои ҳамин ман имон дорам, ки масеҳиён бояд ба ҳамаи ин қисмҳои фаҳмиши шумо бояд дахлдор шаванд, барои он ки дар айни ҳол фаъолияти ақли бо мавъизаи Инчил фаро гирифта нашудааст.

Ман ду китоби Љош Макдауэллро маслиҳат медиҳам, ки бихонед: „Исботхое ки тасдиқ шуданро талаб мекунад“ (*Evidence That Demands a Verdict*) ва „Дигар исботхое ки тасдиқ шуданро талаб мекунад“ (*More Evidence That Demands a Verdict*). Онҳо ба шумо ёри медиҳанд, ки асоси хубе дар имон ба Масеҳ пайдо кунед. Љош Макдауэлл на танҳо бисёр ҷавонро назди Масеҳ овард, балки якчанд шубонони либералӣ ва профессоронро назди Худо овард. Дар китоби дуюм он ҷиҳатхое нишон дода шудааст, ки имони масеҳиёни ҷавонро вайрон мекунад. Шубҳаҳои маънавиро омӯхта, мо бояд фаҳмем, ки бисёри онҳо — натиҷаи доштани мушкилиҳои ҳиссиётӣ мебошанд.

Бисёр вақт иттиҳоди оддӣ ҷавоб ба ҳамаи саволҳо шуда метавонад. Вақте ки мо ба Худо иттиҳод мекунем ва меваҳои ҳаёти рӯҳониамонро мебинем, боварӣ дар начот меафзояд. Агар лаҳзахое ки мо иттиҳод кардан намеҳотем, ба мо шинос бошанд, мо сазовори боварии пурра нестем. Аз тарафи Худованд он қадар оқилона намебуд, ки ба мо боварӣ ба начот диҳад, агар ин дар мо ҳиссиёти пурра бечазо буданро пайдо кунад. Дар ин маврид мо сазовори бори гароне ҳастем, ки моро ба назди Ў ва салиби Ў равон мекунад. Шубҳаҳои худро барои ба Худо наздиктар шудан истифода баред.

Дуюм асоси калоншавии рӯхонӣ — боварӣ ба он аст, ки *Китоби Муқаддас Каломи Худо аст*. „Тамоми Навиштаҳо аз рӯи илҳами

илохист ва барои омӯзиш, барои мазаммат, барои ислоҳ, барои хидоят ба роҳи адолат ғоиданок аст, то ки марди Худо комил гардида, ба ҳар амали нек муҳайё бошад“ (2 Тимотиус 3:16–17). Ду китоби Чош Макдауэлл, ки ман дар бораи онҳо пештар хотиррасон карда будам, моро ҳамчунин дар он бовар мекунонанд, ки Китоби Муқаддас ҳақиқати дақиқ аст. Албатта, мушкилиҳои зиёде ҳастанд, ки навмонон дар вақти хондани Аҳди Қадим бо онҳо дучор мешаванд (гарчанде ки ҳамаи Навиштаҷот илоҳӣ аст) ва инро инкор кардан беақлӣ аст. Аҳди Қадим ба назари аввал бисёр муҳолифат дорад. Лекин кофтуковҳои археологӣ дар муддати 30 соли охир нишон медиҳанд, ки Аҳди Қадим таърихи ҳақиқиро ифода мекунад. Ман лексияи д-р Френсис Шефферро дар ёд дорам, ки мушкилиҳои одамонро, ки ба Китоби Муқаддас бовар намекунанд, номбар карда буд. Ман пурра бо фикри ӯ розӣ ҳастам, ки натиҷаи ин худ вайронкунанда шуда метавонад.

Дар зиндагии ман лаҳзаҳои ғалтиш буданд, ки ман ҳақиқатан меҳостам масеҳиятро партофта ба ҷаҳон баргардам, лекин ҳар дафъа мефаҳмидам, ки ин хел карда наметавонам. Инро бо давидан дар девори вертикалӣ муқоиса кардан мумкин аст. Ман ҳақиқати Худоро ва ҳамаи масъалаҳои бо имон ба Каломи Ӯ вобастаро медонистам. Вақте дар Аҳди Қадим ман порчаҳоеро меёфтам, ки фаҳмидан ва қабул кардани онҳо душвор буд, ин ҳоло мушкилии асосӣ ҳисоб намешуд. Ва аҳволи ман боз бадтар мешуд, вақте ман меғуфтам, ки ин Каломи Худо нест ё ки Худо шахсан барои ман вучуд надорад.

Ман бисёр вақт дар маҷлисҳо мепурсидам, ки кӣ Китоби Муқаддасро аз Ҳастӣ то Ваҳӣ хондаанд. Ҷавоби мусбат одатан 10%-ро дар бар мегирифт. Одамоне вомеҳӯранд, ки бовар мекунонанд, ки Китоби Муқаддас илоҳӣ нест ва вақте ки шумо дар бораи ин муфассал нақл карданро талаб мекунед, онҳо иқрор мешаванд, ки онро пурра нахондаанд. Пеш аз он ки шумо тасдиқро пайдо кунед, бояд ҳамаи исботҳоро дида бароед. Агар инро накарда бошед, ман аз сар то охир хондани Китоби Муқаддасро маслиҳат медиҳам. Шумо мақсадҳои асосии Худоро мефаҳмед, ки дар тӯли тамоми таърих бетағйир мемонанд. Хондани тамоми Китоби Муқаддас қадами калон дар роҳи калоншавии шумо дар рӯҳ мебошад, инро карда шумо ҳайрон мешвед, ки ба ин барвақттар кӯшиш накардед.

Ҳақиқат будани Китоби Муқаддас маро дар солҳои дар коллеҷ хонданам ба шубҳа меовард. Дар коллеҷи мо муаллимон имондор набуданд ва онҳо аз вайрон кардани имони касе ки ба Китоби Муқаддас бовар мекард, лаззат мебуданд. Ман масеҳии ҷавон ва

бетаҷриба будам ва мехостам чизеро, ки ба он имон дорам, аниқ дарк кунам. Айнан ҳамон вақт ман як принципи муҳимро фаҳмидам: принципҳои Библиявиро на танҳо омӯхтан лозим аст. Агар ман бовар кунам, ки биҳишт, дӯзах ва дуҷумбора омадани Исо ҳақиқатанд, ман бояд ба ин тамоми ҳаётам, дилам, ақлам ва ҷонамро супорам. Вақте ки дар охири ин раванд ман Китоби Муқаддасро ҳамчун ҳақиқат қабул кардам, ман дигар роҳе надоштам, ба ҷуз роҳи худамро барои хизмати Инчил супоридан.

Бе боварӣ ба он ки Китоби Муқаддас ҳақиқат аст, муассисаи „Ваъда ба ҷаҳон“ вучуд дошта наметавонист. Маҳз ҳамин боварӣ ба Каломи Худо имконият медиҳад, ки ҳақиқатро мавъиза намоем ва корхоро бикунем, ки онро бо ягон миқдор пул қарда наметавонистем. Баъзе одамон фикр мекунам, ки намуди муайяни „миссионерӣ“-и одамон вучуд дорад, ки дар мамлакати иқлимаш бад зиндагӣ қарданро ё ин ки ҳӯрдани ҳӯроки одатнақардашонро орзу кунанд. Дигар ҳел инро „мазохизми миссионерӣ“ номидан мумкин буд. Лекин ин танҳо тасаввурот аст. Миссионерон худро ба Худованд месупоранд ва фақат он чизро мекунам, ки Ӯ ба онҳо меғӯяд. Онҳо ба ҷое мераванд, ки Ӯ ба онҳо меғӯяд.

Боварӣ ба он ки Китоби Муқаддас рост аст, моро ба хизматгори қатъӣ табдил медиҳад. Ба калисоҳои ҳозиразамони Британияи Кабир ва Штати Муттаҳида маҳз ҳамин боварӣ имрӯзҳо намерасад. Дар онҳо бисёр одамон ҳастанд, ки бо суҳанҳо ба ҳақиқӣ будани Навиштаҷот боварӣ изҳор мекунам, лекин ба Ӯ имконият намедиҳанд, ки ба ҳаёти онҳо дохил шуда онро пурра тағйир диҳад. (Ман ҳеҷ гоҳ нашонидам, ки одамон дар назди калисо иқрор шаванд, ки аҳкоми Навиштаҷотро иҷро қардан намехоҳанд!) Омӯхтани Навиштаҷоти Муқаддас ба ҳамаи одамони бузург ва қаҳрамонони имони масеҳӣ хос буд, ин на танҳо дониш буд, балки хоҳиши онро ба амал овардан низ буд. Самюэл Логан Бренгл, асосгузор ва сардори якуми Армияи наҷот менавишт, ки ӯ хис мекунад, ки ҷӣ ҳел Рӯҳи Муқаддас уро вақти хондани Каломи Худо мисли оташ фурузон мекунад.

„Оташ ҷист? Ин муҳаббат, имон, умед, мақсад, тақдим, худро пурра супоридан, шавқ ва хоҳиши ҳудододи ба пеш ҳаракат қардан аст. Ин оташ нафратро бар зидди гармии рӯҳонии рӯякӣ, бефарқӣ, ҳавобаландӣ ва мурдани рӯҳонӣ бармеангезад. Оташ — вақте ки Рӯҳи Муқаддас ба воситаи масеҳии фурутони муқаддасшуда қарданро сар мекунад“.

Дили ман вақти хондан дар бораи қаҳрамонони имон, монанди Бренгл, пора-пора мешавад. На танҳо мехонам, балки мебинам,

ки онҳо чӣ хел ҳаёт ба сар бурданд. Мо бо боварии комил гуфта метавонем, ки ҳамаи ин одамон бо тамоми ҳастиашон ба Китоби Муқаддас ҳамчун ҳақиқатан Каломи Худо бовар мекарданд.

Билли Грэм нақл карда буд, ки чӣ хел бо ӯ боре бӯҳрони имон ба амал омад. Ӯ дар ҳақиқӣ будани Аҳди Қадим шубҳа мекард ва аз ҳама ҷудо шуда танҳо монд, то ки ин саволро барои худ пурра ҳал кунад. Ин пеш аз машҳуршавӣ бо ӯ рӯй дод. Ба ҷавоби ин савол тамоми ҳаёти ояндаи ӯ вобаста буд. Дар охири муҳорибаи рӯҳонии худ Билли Грэм аз ҳамаи шубҳаҳояш озод шуд ва бовар кард, ки Китоби Муқаддас Каломи Худо аст. Ва башоратдиҳии якуми ӯ дар Лос-Анҷелес аввали хизмати ҳайратовари ӯ гардид.

Дар вақти ҷанг бо шубҳа ба дил така кардан лозим аст, на ба ақл. Ин принсипи муҳим аст. Бе имон ва муҳаббат ҳаёти масеҳии мо ноустувор ва пур аз муҳолифат мешавад ва ақли мо ба ин ҳеҷ ёрӣ дода наметавонад. Бе боварӣ ба он ки Китоби Муқаддас ҳақиқатан Каломи Худост, мо ҳеҷ гоҳ таҳкурсии мустаҳкамро барои калоншавии рӯҳии мо сохта наметавонем. Вақте ки мо ба назди Масеҳ овардани сар мекунем, ин танҳо аввали калоншавӣ дар рӯҳ аст. Қисми асосии он сохтани ҷаҳонбинии дурусти масеҳӣ аст. Бе ин шумо аз таъсири ягон таълимот ё фирқаи нав муҳофизат ёфта наметавонед. Гап на танҳо дар ин аст. Боварии қатъӣ ба таълимоти масеҳӣ — роҳи рост ба сӯи ҷуқуртар фаҳмидани табиати Худост. Ин дониш ба ҳар як масеҳӣ шодии беандоза мебахшад.

Сеюм таҳкурсии барои калон шудан дар рӯҳ — *тасаввуроти дуруст нисбати Худост*. Дар китоби Ишаёи Набӣ дар боби 6 мо мебинем, ки чӣ хел Худо Ишаёро ба хизмат даъват кард. Пеш аз он ки Худо тавонист Ишаёро барои хизмати муҳим фиристад, Ӯ бояд табиати Худро ошкор мекард: „Дар соле ки подшоҳ Узиё вафот кард, Худовандро дидам, ки бар курсии баланд ва олий нишаста буд, ва домони Ӯ маъбадро пур карда буд... Ва ман гуфтам: «Вой бар ман, ки тамом шудам!»“ (Ишаё 6:1, 5). Ин аз ҳама ҷавоби дурусти одаме буд, ки бо муқаддасии Худо рӯ ба рӯ шуда буд. Танҳо ин ҷавобро мо дода метавонем, агар ҳатто бо қисми хурди муқаддасии Ӯ вохӯрем. Лекин Ишаё раҳимии Худоро низ дид, ки бо ангишти сӯхтаи стода, ки ба даҳони ӯ расид, рамз дода шудааст. Вақте ки Ишаё муқаддасии Худоро дарк намуд, ҷавоби ӯ боварии пурраро ба Худо ифода мекард: „...инак ман ҳозирам, маро бифирист“ (Ишаё 6:8).

Мо ҳам ҳамин хел дар ҳаётамон бояд муқаддасӣ ва раҳимии Худоро дарк кунем. Бисёрии масеҳиён Худоро ҳамчун ҳокими бераҳми гурзи калон дошта тасаввур мекунанд, ки бо он Ӯ дар лаҳзаи

рост омада гуноҳкоронро зада метавонад. Баъзан ин тасаввурот аз рӯи таҷрибаи пештараи муносибат бо падар пайдо мешавад. Ё ки вақте одам бо падари худ аз сабаби чудо шудани волидон кам дар муносибат буд, ё ин ки бо дигар сабаб. Дар ин ҳолатҳо тасаввуроти нодуруст дар бораи Худо пайдо мешавад. Бо ҳамаи ин одатан фаромӯш карда мешавад, ки Худованд моро офарид ва наҷот дод ва моро ҳамчун офариниши худ дӯст медорад. Агар шумо ҳисоб кунед, ки ҳаёти масеҳӣ иҷро намудани қоидаҳои муайян ва фармоишҳо аст, шумо қонунпараст ҳастед. Шариатпарастӣ — душмани асосии калоншавии рӯҳӣ мебошад. Ин яроқи иблис аст, ки ба воситаи он моро мағлуб мекунад, зеро ҷавоб ба шариат фақат ҳис кардани айбдорӣ худ буда метавонад. Гарчанде ки ин ҳиссиётро пурра нест кардан мумкин нест, мо аз он танҳо дар вақти омадани дуҷуми Исои Масеҳ озод мешавем.

Шариатпарастӣ натиҷаи тасаввуроти нодуруст дар бораи Худо мебошад. Вақте мо фикр мекунем, ки Худо ба мо бори аз тавонистагӣ зиёдтарро ба воситаи риоя намудани аҳкоми Ӯ талаб мекунад, ин моро ба дигар ифрот оварда мерасонад. Фарисеён ҳама вақт кӯшиш мекарданд нишон диҳанд, ки онҳо ҳаматарафа хубанд, дар айни ҳол онҳо мушкилӣ дошта метавонанд. Одамони фикрронии фарисӣ дошта ба дигарон мушкилиҳои худро намегӯянд ва ҳатто ба ҳудашон дар ин иқдор намешаванд. Дар натиҷа онҳо роҳи дар рӯҳ калон шудани худро бурида, ба масеҳиёни ғамгини рӯҳафтада, ки бо фарзандони бахшидашудаи Худо ҳеҷ чизи умумӣ надоранд, табдил меёбанд.

Тасаввуроти дуруст дар бораи Худо он вақт ба амал омада метавонад, ки мо ҳама вақт дар дуо ва омӯзиши Қалом бошем. Бисёр китобҳои ғоиданок ҳастанд, ки ба мо дар фаҳмидани ин савол ёрӣ дода метавонанд. Ман китоби Ч.И. Пикер „Донистани Худо“ (*Knowing God*)-ро ба шумо маслиҳат медиҳам. Лекин ба омӯхтани ин фан тамоми ҳаёт лозим аст: хушбахтона мо устоди хуб — Рӯҳи Муқаддасро дорем.

Чорум таҳкурсии калоншавии рӯҳӣ — *тасаввуроти дуруст дар бораи худ аст*. Ин мавзӯи бисёр муҳим аст ва ман онро дар бобҳои пештара дида гузашта будам. Дар ин боб ман кӯтоҳ дар ин бора шарҳ медиҳам. Бисёри одамон дар бораи худ аз лозимӣ зиёд фикр мекунанд. Инро мағрурӣ меноманд ва ин дар ҳамаи намудҳои худ барои камол ёфтани рӯҳӣ хатарнок аст. Лекин хатари дигари на камтар аз ин вучуд дорад, ки одатан инро паст кардани қадру қимати худ меноманд.

Одамоне ки худро паст баҳо медиханд, аз шаҳодат додан ё бурдани ягон намуд хизмат барои Худованд метарсанд. Исо ба мо дӯст доштани наздикамонро фармудааст. Аммо худро ҳурмат накарда, оё каси дигарро дӯст доштан мумкин аст? Мо наметавонем касеро ҳурмат кунем, барои он ки ҷӣ хел ҳурмат карданамонро намедонем. Бисёри одамоне ки бо дигарон муносибатҳои наздик барпо карда наметавонанд, ба ҳудашон ҳам муносибати хуб надоранд. Бисёр асрҳо пеш тактикаи шайтон нест кардани масеҳиён буд (он вақт миқдори онҳо хеле кам буд). Ў барои ин таъкибот ва дигар роҳро истифода мебард. Ҳозир шайтон бисёртар ғами онро меҳӯрад, ки ҷӣ тавр масеҳиёро безарар гардонад, ки онҳо қобилияти бурдани Каломро ба дигарон гум кунанд. Миқдори рӯҳафтодагон, аз худ даст кашидагон ва касалиҳои рӯҳӣ байни масеҳиён имрӯзҳо хеле зиёд аст. Дар байни одамони оддӣ низ ҳамчунин аст.

Дар амал ман аз додани маслиҳатҳои оддӣ ва осон, вақте ки дору, дуо ва муолиҷаи психикӣ-трапевтӣ ёри намедиханд, метарсам. Лекин ман аниқ медонам, ки пешгирӣ ҳама вақт аз табобат осонтар аст. Ҳар як масеҳӣ метавонад ба ҳузури Худо даромаданро ва ба Ў супоридани ҳамаи эҳтиёҷҳои худро ёд гирад, ҳар як масеҳӣ метавонад нисбати ҳаяҷони дарунӣ қатъият ва устуворӣ нишон диҳад. Масалан, мо ба масъалаи алоқаи ҷинсӣ то никоҳ ё ин ки хиёлати зан ё шавҳар бисёр чиддӣ нигоҳ мекунем. Ба ман чунин менамояд, ки ташвиши дарунӣ аз баъзе тараф назар ба нафс мушкилии чиддитар аст. Фарқи калон надорад, ки мо дар бораи ҷизҳои оқилона ташвиш мекашем ё ин ки майда-чуйда, дар ҳар ду ҳолат ин ғаму ташвиш моро ба касалии рӯҳӣ оварда расонда метавонад. Тартиби ҷамъиятии мо барои одамон он қадар мураккаб аст, ки қариб ҳама худро одами бетолеъ ҳисоб мекунанд. Ақлҳои хубтарин ба беморхонаҳои рӯҳӣ на барои он мегалтанд, ки донишашон кам буд, балки барои он ки ташвиш онҳоро мағлуб кард.

Агар шумо ҳаяҷон ва тарсро нисбати бемуваффақияти ҳис кунед, ин маънои онро дорад, ки шумо Худоро дар паси сарҳади ҳаёти худ гузаштаед. Лекин ин намуд муносибат нисбати худ аз нуқтаи назари Худо ва Китоби Муқаддас нодуруст аст. Агар Худо ба шумо ақл дода бошад, онро истифода баред, лекин ҳангоме ки бо қонунҳои ақли солим зиндагӣ мекунед, ҳаёти эҳсосотӣ ва рӯҳонии худро қурбонӣ накунад. Ин ҳаёт хушбахтии ҳақиқӣ намебиёрад. Солимии ақлӣ аз касби бонуфузтарин ва мартабаи баланд хубтар мебошад. „Зеро ки Худо ба мо на рӯҳи харосро, балки рӯҳи қувват ва муҳаббат ва парҳезгорӣ додааст“ (2 Тимотиус 1:7).

Панҷум таҳкурси барои калоншавии рӯҳӣ: *ёфтани вақт аст*. Вақт барои омӯхтани Каломи Худо, шаҳодатдиҳӣ ва мушорақат. Ҳамаи ин тартибдиҳандаҳои калоншавии рӯҳӣ бояд дар ҳаёти масеҳии шумо сокин бошанд. Инро бо курсие муқоиса кардан мумкин аст, ки дар як по намеистад. Агар шумо аз чизе дар боло номбаршуда ба яқеан бефарқ нигоҳ кунед, ҳаёти рӯҳонии шумо инчунин ба мағлубият дучор мешавад. Агар шумо ба калисои аввалин, ки дар Китоби Аъмол тасвир ёфтааст, нигоҳ кунед, ин принсипро дида метавонед: „Ва онҳо бо шунидани таълими Ҳаввориён, бо мушорақати онҳо, бо шикастани нон ва дуо гуфтан машғул буданд“ (Аъмол 2:42). Баъди муддати кӯтоҳе онҳо мавъизаи худро дар саросари соҳилҳои баҳри Миёназамин сар карданд. Ин исботи асосии он аст, ки ғайри Худо бо онҳо буд.

Ман махсусан гуфтан мехоҳам, ки аз ёд кардани порчаҳои Навиштаҷоти Муқаддас бисёр муҳиманд. Дар Забур навишта шудааст: „Сухани Туро дар дили худ ниҳон доштаам, то ки пеши Ту хато накунам“ (Забур 118:11). Вақте ки ман ба дини масеҳӣ имон овардам, ман бисёр мушкили доштам, махсусан бо хоҳиши шахвонӣ ва бетоқатӣ. Баъзан ба ман чунин менамуд, ки имони ман ҳамчун хонаи қартагин вайрон мешавад. Ба ман омӯхтани Каломи Худо ва на танҳо омӯзиш, балки аз ёд кардани порчаҳо ёри дод. Гурӯҳи „Навигаторон“ ва бисёр ташкилотҳои дигари масеҳӣ ба ин кор задаи асосиро мемонад. Лекин агар шумо имрӯз масеҳии оддиро бипурсед, ки ў вақти дуои худро ба чӣ сарф мекунад, ў ҷавоб медиҳад, ки ба хондани саҳифае аз „Хондани ҳаррӯза“. Мумкин ў як таронаро аз Забур хонда ба кор меравад. Лекин Исо на инро аз мо нигарон аст. Ҳангоми дар биёбон будан, вақте ки шайтон ўро васваса менамуд, Ў аз Калом ҷавоб медод. Таълимоти Ў нишон медиҳад, ки чӣ хел Ў Каломи Худоро хуб медонист. Ҷавобҳои Ў ба фарисиён ва китобдонон нишон медоданд, ки Ў Аҳди Қадимро аз аввал то охир омӯхтааст. Хотире ки пур аз суҳанҳои Китоби Муқаддас аст, яроқи бақувваттарин аст.

Агар шумо хоҳед, ки барои хондани Китоби Муқаддас ҳар рӯз вақт ҷудо кунед, бояд ба ин кӯшиши махсусе гузаред. Барои баъзеҳо ин маънои пагоҳӣ барвақттар хестанро дорад (масалан соати шаш ё шашу ним). Барои хизматгорони ғайрӣ бо одамон дар хизмат будан осонтар аст, аз он ки бо Худо ба муносибат дароянд. Агар шумо аз рӯи миқозатон сӯфӣ бошед, дар ҷевон бо Китоби Муқаддас ва фокусча пинҳон шуданатон осонтар мебошад. Барои масеҳии оддӣ, ки ба ҷамъият мутобиқати пурра дорад, вақт бо Худо душвор ва

ғайриоддӣ менамояд. Ба мо лозим меояд, ки ба ҷисмамон „не“ ва ба Худо „ха“ гӯем. Алан Рэдпат боре гуфтааст, ки аз ҳама мушкилтарин ғалаба дар зиндагии масеҳӣ ғалаба бар кӯрпа аст, вақте ки ба ӯ лозим аст пагоҳӣ хеста Китоби Муқаддас хонад.

Таҳкурсии шашум ва охирин барои калоншавии рӯҳӣ — *қабул кардани нақшаи Худо барои ҳаёти худ*. Дар нома ба Филиппиён мо суҳанҳои Ҳавворӣ Павлусро хонда метавонем: „Ҳамеша дар дуои худ барои ҳамаи шумо бо шодӣ дуо мегӯям, барои иштироки шумо дар башорат аз рӯзи аввал то алҳол, ва яқин дорам, ки Ӯ дар шумо ба кори хайр шуруъ намудааст, онро то рӯзи Исои Масеҳ ба анҷом хоҳад расонд“ (Филиппиён 1:4–6). Барои ин „кори нек“ мо на танҳо дар пеши Худо ҷавобгарем. Аз ин зиёд, ин шартномаи шахсии мо бо Ӯ мебошад. Мо дониста наметавонем, ки то чӣ андоза касе рӯҳан калон шудааст ва ин хел хулоса баровардан хатарнок ҳам мебошад. Ягон вақт дар бораи дар кадом зинаи рӯҳонӣ будани касе фикр накунад. Барои хубӣ ё бадӣ инро накунад. Ман бисёр масеҳиёни бомуваффақиятро дидам, ки ногаҳон аз сабаби гуноҳе тамоми зиндагиашон вайрон мешуд.

Баъзе одамон аз роҳи масеҳӣ сӯи дигар мегарданд, барои он ки роҳи Худоро намефаҳманд ва тоқати лозимиро барои фаҳмидани ин роҳҳо пайдо намеkunанд. Масеҳиён дар пешашон мақсадҳои калон мемонанд, лекин вақте ки чизӣ дар нақша гирифтаашонро намегиранд, бо хафагӣ аз Худо дур мешаванд. Онҳо барои худ хулоса мебароранд, ки масеҳият дар ҳаёти онҳо кор намекунад. Шумо метавонед одамонро бинед, ки ҳамаи услубҳо ва ҳатто дастгузорино дида баромаданд. Онҳо бисёр калисоҳоро иваз карданд ва дар натиҷа аз Худо дур шуданд, барои он ки гуноҳи муайянеро нест карда натавонистанд.

Ин хел муносибат нисбати масеҳият моро сарвари ҳаёти худ мегардонад. Мо Худоро ба қунҷе дароварда, кӯшиш мекунем, ки талаботамонро ба Ӯ гӯем. Лекин мумкин моро ҳуди ҳозир аз кадом як гуноҳе озод кардан ба нақшаи Худо дохил нашавад; мумкин ӯ кӯшиш мекунад, ки ба мо чизеро омӯзонад. Баъзан гуноҳ роҳи дарозмуддате сӯи муваффақият мебошад. Худо мегузорад, ки шумо гуноҳ кунед ва баъди озод шудан ба чунин одамон ёрӣ дода тавонед. Шох Довуд аз таҷрибаи худ дида буд, ки чӣ хел бо Худо ба муносибат даромадан баъд аз содир кардани гуноҳ душвор аст. Биёед лаҳзаеро дида бароем, ки мо гуноҳ мекунем. Албатта дар ҳар ҳолат бар зидди гуноҳ бо тамоми қуввати рӯҳонӣ бояд ҷангем. Лекин дар ёд нигоҳ доред, агар шумо ҳатто гуноҳ кунед ҳам, Каломи Худо мегӯяд: „Эй

фарзандонам! Инро ба шумо менависам, то ки шумо гуноҳ накунад; ва агар касе гуноҳ кунад, мо ба ҳузури Падар Шафоатгаре дорем, ки Исои Масеҳи одил аст. Ва Ё кафолат аст барои гуноҳҳои мо, ва на танҳо барои гуноҳҳои мо, балки барои гуноҳҳои тамоми ҷаҳон низ“ (1 Юҳанно 2:1–2).

Тақягоҳи асосии мо барои рӯҳан калон шудан Масеҳ аст. Ё бояд кори неки дар мо сар кардаашро ба анҷом расонад. Худро пурра ба муҳаббати Ё супоред! Ё бояд дар сари ҳиссиёт, вақт ва маблағи мо бошад. Агар шумо худро фурӯтанона ба Худованд месупоред ва ба наздикон хизмат мекунад, Рӯҳи Муқаддас ба воситаи шумо кор мекунад. Агар ман бо чашми худ намедидам, ки Рӯҳи Муқаддас бо одамоне ки худро пурра ба Ё супоридаанд, чӣ мекунад, ман бо чунин боварӣ мавъиза намекардам. Ман танҳо дар масеҳияти амалӣ иштиёқманд ҳастам. Шуморо бовар мекунонам, ки он ҳақиқатан вучуд дорад ва ҳаёти шуморо тағйир дода метавонад.

6. Тарбияи рӯхонӣ

Аз ҳама хатоҳои чиддии ҷаҳон (шояд, беш аз ҳама дар ШМА ва Англия) — муносибати назариявӣ нисбати масеҳият мебошад. Одамон дар бораи ҳаёти рӯхонӣ меҳонанд ва фикр мекунанд, лекин онро дар амалия истифода намебаранд. Дар Британияи Кабир ба ҳар як шахрванд тақрибан як мавъизакунанда рост меояд. Ин нисбати дигар мамлакатҳои ҷаҳон, ҳамаҷунин Америка, таносуби бисёр баланд мебошад. Масеҳиёни британи аз мавъизаҳои хуб эрка шудаанд. Метарсам, ки боре Худо аз сокинони Британияи Кабир, ҳамаҷун хизматгори худ, ки таланташонро ба замин ғурӯнданд, мепурсад. Ба онҳо бисёр мавъиза карда мешавад, лекин Худо ҷавобро аз тарафи онҳо кам мебинад. Ирландияи Шимолӣ — мисоли хубтарин шуда метавонад. Дар он ҷо қисми зиёдтарини калисоҳо, мавъизачиён ва муассисаҳои масеҳӣ ҳастанд. Лекин ҳамаи ин ҳикмат аз пеши ҷонҳои одамон гузашта меравад, ки ба наҷот мӯхтоҷ ҳастанд. Ман ба масеҳиёни самимии Ирландияи Шимолӣ ҳама кардан намеҳоям, ман танҳо он ҳақиқатро гуфтан мехоҳам, ки аз ин кишвар танҳо якчанд нафар одам ба хизмати миссионерӣ фиристода шуданд.

Ин хел чизҳо моро ба ҳайрат меоранд. Ман бисёр вақт аз одамон мешунавам: „Чи тавр мо касеро ба кишвари дигар барои хизмат фиристода метавонем, вақте ки ба ҳуди мо мавъизачиён ва муаллимон намерасанд?“ Ман ягон ғуруҳ ё калисоро надидам, ки онҳо ҳисобанд, ки ба миқдори лозимӣ устодони рӯхонӣ доранд. Лекин мо ҳама вақт бояд дар хотир дошта бошем, ки дар дигар мамлакатҳо мавъизакунанда ва шубонон боз ҳам камтаранд. Дар Испания ба як вилоят танҳо як калисои протестантӣ рост меояд. Дар Ҳиндустон ва он ноҳияҳое ки дар онҳо миқдори калисоҳо зиёд шуда истодааст, мӯхтоҷии калон дар норасоии муаллимони Китоби Муқаддас вучуд дорад. Вақте ки муассисаи „Ваъда ба ҷаҳон“, пеш аз саршавии хизмати худ, барои тайёр кардани аппаратура механикони худро фиристод, аз онҳо хоҳиш карданд, ки мавъизачиёни Китоби Муқаддас шаванд. Бисёри ин одамон ҳатто дар бораи ҷӣ хел наҷот ёфтанишон бо душворӣ нақл карда метавонистанд. Лекин баъзе аз механикони мо муаллимони Каломи Муқаддас дар байни навмонон шуданд.

Ба ҳар як калисо дар Британияи Кабир 6–8 нафар мавъизачии дар коллеч таълимгирифта рост меояд, ки аз чӣ сабабе дар вақти чамъомад мавъиза намекунад. Онҳо дар давоми парастии танҳо мешинанд ва ҳеҷ қор намекунад. Мумкин аст онҳо худро бо мавъизачиёни машҳур Чон Стотт ва Алан Рэдпат муқоиса мекунанд? Лекин ин ҳел муқоиса ба фикри ман бечо аст. Мо ягон вақт ин ҷаҳонро барои Масеҳ ба даст оварда наметавонем, агар интизори он бошем, ки якҷанд мавъизачиёни қобилиятнок мавъизаро сар кунанд. Ин ҳел одамон каманд; ғайр аз ин Худо ба ҳамаи мо фармудааст, ки Хушхабарро ба тамоми ҷаҳон барем!

Дар Ғарб мавъизаро дар калисоҳо дар вақти ибодат, ба воситаи радио шунидан мумкин аст, ғайр аз ин, дар маҷаллаҳо хондан ва харидани сабти видео низ мумкин аст. Дар Туркия бошад Китоби Муқаддас пурра тарҷума нашудааст (танҳо қисман). Дар ҷаҳон ҳоло 1500 забонҳо ҳастанд, ки бо онҳо ҳатто қисми Китоби Муқаддас тарҷума нашудааст. Дар ин соҳа қори Миссияи тарҷумонҳои Китоби Муқаддас „Уиклиф“ сар мешавад. Ман албатта имон дорам, ки паҳншавии Қаломи Худо дар тамоми ҷаҳон имони масеҳиёни Ғарбро низ боқувват мекунад. Калисоҳое ки миссионерони худро ба дигар мамлакатҳо мефиристанд, албатта дар рӯҳ қалон мешаванд. Агар мо тасаввуроти аниқро дар бораи хизмат дар дигар мамлакатҳо дошта бошем, хизмати мо дар шаҳри худ низ пурра ва пуртаъсиртар мешавад. Мо бояд ҳангоми имондоронро ба миссионерӣ даъват кардан ба хизмати калисои худ низ бо диққат нигоҳ кунем.

Вақте ки мо ба одамон Қаломи Худоро мавъиза кардан мехоҳем, бояд аз рӯи қоида зиндагӣ бикунем. Вақте ки ман сухани „қоида“-ро мегуям, одамон одатан дар бораи рӯзаи ҳарҳафтаина, мунтазам хондани Китоби Муқаддас, тавба фикр мекунанд. Ин ҳама дуруст аст ва чизӣ номбаршуда бояд ҳақиқатан қисми ҳаёти масеҳии ба қамол расида бошад. Ман хондани китоби „Анъанаи тарбиядихӣ“-ро (*Celebration of Discipline*), ки Ричард Фостер навиштааст ва ин ҳолатҳоро пурра дида мебарояд, маслиҳат медиҳам. Ман танҳо бар иловаи ин мегуям, ки ба тартиб овардани интизоми шахсӣ ва тарбия бояд доимӣ бошанд ва муносибат нисбати ин чизҳо бояд мусбат бошад. Ҳатто дар лаҳзаҳои вазнини ҳаёти худ шумо чизӣ ғайдаовареро ёд гирифта метавонед. Агар шумо дар ҳар ҳолат хубии нихониеро нисбати шумо дида тавонед ва ҳатто дар вақти рӯҳафтадагии пурра интизори натиҷаи хуб бошед, ин маънои онро дорад, ки роҳи шумо ба сӯи қуллаҳои қалоншавии рӯхонӣ кушода ва имконпазир аст. Он вақт шумо пурра дарк мекунед, ки Худованд

ҳама чизро идора мекунад. Ва ин боварӣ на ба мавъиза така мекунад, балки бар таҷрибаи шахсӣ. Ин боварӣ ба пуриқтидории Худо шуморо ба дуои самимӣ ва хоҳиши шаҳодатдиҳӣ оварда мерасонад ва шумо қуввати ҳақиқии рӯхонӣ ва хоҳиши мавъизакунӣ пайдо хоҳед кард.

Дар Нома ба Ибриён мо исботи ин принципро дида метавонем: „Агар ба чазо тоб оваред, Худо бо шумо чун бо писарон рафтор мекунад. Зеро, оё писаре хаст, ки падараш ўро чазо надихад? Аммо агар шумо бечазо монед, ки он насибаи ҳама аст, пас шумо ҳаромзодагонед, на писарон. Илова бар ин, барои мо, ки аз падарони ҷисмонӣ чазо ёфта, аз онҳо метарсем, оё лозим нест, ки ба Падари рӯхҳо зиёдтар итоат намоем, то ки зист кунем? Зеро ки онҳо моро ба салоҳиди худашон барои айёми андак чазо медиҳанд, аммо Ў ин корро ба манфиати мо, то ки дар қудсияти Ў ширкат дошта бошем, анҷом медиҳад. Ҳар чазо дар замони ҳозира ба назари кас на шодӣ, балки андӯх менамояд, лекин оқибат ба онҳое ки воситаи он таълим ёфтанд, самари осоиштаи адолатро меоварад. Пас дастҳои бекувват ва зонуҳои бемаҷолро қавӣ кунед“ (Ибриён 12:7–12).

Ин чазо дар чӣ ифода меёбад?

Якум, *тарбия бо ноумедӣ*. Худо ҳамаи бадири дар зиндагии мо ба ғайдаамон истифода бурда метавонад. Мо намегӯем, ки Худо васвасаро ба ҳаёти мо мефиристад, ин хел гуфтан моро ба мазохизм овард мерасонад. Мо бояд иродаи комили Худоро дар зиндагиамон аз иродаи иҷозатдиҳандаи Худо фарқ бикунем. Мо бояд дарк кунем, ки Худо ба ҳодисаҳои бад дар ҳаёти мо иҷозат медиҳад, чунки мо дар ҷаҳони пургуноҳ зиндагӣ мекунем. Лекин ин маънои онро надорад, ки Ў меҳаҳад, ки ин бо мо рӯй диҳад. Мо бояд дар ёд дорем, ки бисёрии ҳолатҳое ки дар ҳаёти мо ба амал меоянд, аз якумин ғалтиши Одам ба гуноҳ сар шудаанд. Лекин ҳақиқат дар он мебошад, ки Худо ҳама бадири барои ғайдаи мо истифода бурда метавонад. Агар мо рӯҳафта бошем, бояд дар ёд дошта бошем, ки „дар талоши зидди гуноҳ шумо ханӯз то ба дараҷаи рехтани хун муқобилият накардаед“ (Ибриён 12:4). Ҳамаи азобҳои худро аз ин нуктаи назар нигоҳ кунед. Азобро Худо ҳамчун воситаи тарбия ва чазо истифода бурда метавонад, ки моро ба сӯи Ў мебарад. Онҳое ки аз азобҳо намегузаранд, дар имон калон шуда наметавонанд. Азобу укубат — аслиҳаи пурқуввате дар мубориза бар зидди гуноҳ ва дар рушди рӯхӣ мебошад.

Мумкин шумо ба ҳаёти бойи рӯхонӣ ва хизмати сарварони калисои масеҳӣ нигоҳ карда, ҳисси ҳасад ва рашкро доред. Ин хатои калон аст. Ягон одаме ки мақсад, хоҳиш, фикр ва нақшаҳои зиёд дорад,

рӯхафтода нашуда наместонад. Ман бисёр лаҳзаҳо аз Худо дилхунук шуда будам. Баъзе одамон дини масеҳиро қабул намуда ва баъд аз Худо дур мешуданд, ман бо бисёрии онҳо мактуб менависам. Як бародари масеҳӣ бо мо дар Аврупо дар давоми як сол кор кард ва ўро ҳама дӯст медоштанд. Вале мо дар сари вақт мушкилии шахсии ўро, ки ў бо он мубориза мебард, дида натавонистем ва дар натиҷа ў аз Худованд дур шуд. Ҷавони дигаре дар давоми солҳои дароз масеҳии намунавӣ буд, лекин баъд ногаҳон хизматро партофт. Ў аз оилаи номусоид омада буд ва боз ба ҳамон ҳолати криминалӣ баргашт. Агар шумо бо одамон кор кардан хоҳед (масеҳиён бояд бо одамон кор кунанд, чунки инро аз онҳо Худо талаб мекунад), он гоҳ ба рӯхафтодагӣ тайёр бошед. Шумо бояд дарк кунед, ки ҳамаи мушкилҳоро ба Худованд супорида ба Ў бовар бикунед. Нақшаҳои Ў ва муддати вақти Ўро аз онҳо худатон дида дурусттар ҳисобед. Дар ёд нигоҳ доред, ки Худо ҳатто дар лаҳзаҳои тираи ҳаётатон бо шумост. Ҳатман дар охири туннел шумо равшаниро мебинед.

Ман мефаҳмам, ки ин мавзӯ барои муҳокима душвор аст, барои ҳамин дар ин бора дар яке аз бобҳои охирин пурратар менависам. Ин боб „Маҳзунӣ“ ном дорад. Акнун бо иҷозати шумо ба намуди дигари тарбияи рӯхонӣ мегузарам.

Ин тарбия бо воситаи хатар мебошад. Ман ҳама вақт ҳайрон будам, ки барои чӣ масеҳиён ҳама корро мекунанд, то аз хатар гурезанд? Худи маъноӣ қабул кардани масеҳият маъноӣ қабули хатарро дорад. Ман эътирозҳои шуморо шунида метавонам: „Лекин дар Амрико ва ё дар Аврупои Ғарбӣ чӣ гуна хатарҳо буда метавонанд? Агар мо аз Амазонка шино карда мегузаштем ё дар ҷангал миссионер мешудем, он гоҳ моро ҳақиқатан хатар интизор мебуд“.

Ин ҳатон калон аст. Бо чунин мулоҳизаҳо мо миссионеронро ба пағонаи боло мегузorem, гӯе ки танҳо онҳо хатарҳои ҳақиқиро пушти сар карда метавонанд. Ман дар байни миссионерон хоинон, дурӯғгӯён, бешармон ва фосиқонро дидаам. Агар шумо ба ҳайрат омадед, Аҳди Навро хонед. Миссионерон одамони оддӣ мебошанд, ки душвориҳои оддиро аз сар мегузaronанд. Ана барои чӣ барои миссионерон бештар дуо гуфтан лозим аст, чунки онҳо дар ҳатти пеши муҳориба бо армияи шайтон ҳастанд. Ман шунидам, ки миссионерон ба Ҳиндустон барои мавъиза дар бораи Исои Масеҳ рафта, худашон индуизм ё буддизмро қабул карданд. Барои миссионерон аз тахти дил дуо гуед, зеро мо онҳоро ба пешвози хатар фиристодем! Ва Худоро барои миссионероне ки содиқона ба Худованд хизмат мекунанд, шукр гуед!

Фикр накунед, ки хатари ягона барои шумо он вақте мебошад, ки шубон мавъизашро ду соат давом медиҳад. Мо ба ҳар ҳол дар ҷанг ҳастем. Мо барои ҳамлаҳои армияи шайтон кушода ва нозук ҳастем. Агар шумо Китоби Муқаддасро хонед, он гоҳ медонед, ки пайравони Худованд дар хатари калон ҳастанд. Лекин ба ин нигоҳ накарда аз хатар гурехтан лозим нест, барои он ки дар ин муваффақият пайдо намекунем. Хатар вақти наздикшавии мо ба сарзамини шайтон зиёд мешавад. Ман на танҳо дар бораи хатари рӯҳонӣ сухан меронам. Вазъияти бисёр шахрҳо дар мамлакатҳои тараққиқарда криминалитар мешавад. Афсӯс ки шумораи масеҳиёне ки дар ин ноҳияҳо мавъиза кардан меҷӯянд, кам мебошад. Сабаб он аст, ки аз ҳамлаи оддӣ метарсанд. Мо дар шахр якҷанд „қазирачаҳои муқаддас“ дорем, ки дар онҳо калосоҳо ҷо гирифтаанд, лекин ҳама хуб дарк мекунам, ки дар беруни ин қазирачаҳои неқӯҳол ҷӣ рӯй медиҳад. Мо дар муҳорибаем ва хонандагони ин китоб (онҳое ки миссионеранд ё ин ки шудан меҷӯянд) дар бораи ин хуб медонанд. Ва он вақте ки Рӯҳи Муқаддас дар шумо кори Худро сар мекунад, Ё албатта шуморо ба ҷои хатарнок мефиристад.

Огоҳкунӣ оиди эҳтиёткорӣ ва дурӣ ҷустан аз ҷунин ҷойҳо ёрӣ намедиҳад. Бо хатар дар ҷои бисёр ором ҳам вохӯрдан мумкин аст. Як дӯсти ман дар маҳаллаи наздишаҳрӣ зиндагӣ мекунад, ки бехатар аст. Ба ин нигоҳ накарда писари ӯ дар ҳавли ба сими қандаи электрикӣ бархӯрда мурд. Ҳазорҳо одамон дар ҳалокати автомобилӣ мемуранд. Бачаҳо ба ҳучраи духтур даромада, тасодуфан заҳр менушанд. Бисёриҳо дар вақти қорӣ худ барои ба даст даровардани пул худро ба хатар мезананд. Ба наҷоти одамоне ки ба қорӣ каскадёрӣ машғул шудан меҷӯянд, нигоҳ кунед. Масеҳиён бояд кӯшиш накунам, ки ҳаёти аз хатар дурро ба сар баранд. Фарқ надорад, ки шумо бо хатар дар тангҷаи торик вохӯред ё ин ки дар ҳучраи сардоратон, ҳамашро ҳамчун аз дасти Худованд қабул кунед. Лекин бисёр масеҳиён роҳҳои бехатарро меҷӯянд ва ин бисёр ғамангез аст.

Ҷавоби дуруст ба хатар — хоҳиши ба хатар задани худро мебошад. Барои ҳамин ман дар бораи *тарбия бо далерӣ* гуфтан меҷӯям. Дар боби 13-уми Китоби Адабӣ таърихи қавми Исроил баён шудааст. Бисёриро исроилиён аз даромадан ба Замини ваъдашуда метарсиданд, барои он ки деворҳо баланд буданд, душманон бешумор ва посбонони пурқувват доштанд. Лекин ду нафар қошифони далер ёфт шуданд, ки хатарро аз наздик диданӣ рафтанд. Биёед меҳонем: „Ва Қолеб қавро пешӣ Мусо таскин дода, гуфт: «Ба яқин мо баромада, онро ба тасарруфи худ хоҳем даровард, зеро ки метавонем бар он ғолиб

оем»“ (Ададхо 13:31). Агар мо аз сабаби хатар ба Замини ваъдашуда даромадан нахоҳем, мо ба он ҳеҷ гоҳ даромада наметавонем. Мо ҳатто фаҳмида наметавонем, ки дар Малакути Худо будан чӣ хел аҷоиб аст. С.Т. Стадд боре гуфтааст: „Ба Худо хизматгори боандешаи корҳои имконпазирро кунанда лозим нестанд, ба Худо хизматгори беандеша лозиманд, ки корҳои ғайриимконро ба иҷро расонанд“. Мо бояд аз тахти дил сӯи хатар қадам бимонем, монанди Колеб, барои ҷалоли Масеҳ. Шумо Аҳди Қадим ва Аҳди Ҷадидро хонда, дида метавонед, ки одамони беандешаи корҳои имконнопазирро барои Худованд ба иҷро мерасониданд.

Фақат фикр накунад, ки ман аскарӣ нотарс ҳастам ва ба исми Худованд ба ҷое ки рост омад, рафта метавонам. Не, албатта. Ман дар даруни худ тарси ҳақиқиро ҳис мекунам. Лекин ман медонам, ки ба онҳое ки бовафоянд, Рӯҳи Муқаддас ҳудаш далерӣ медиҳад. Афсӯс ин принсипро на ҳама дар таҷрибаи худ дидаанд, чунки имони мо бисёр вақт танҳо дар сухан аст. Ба васвасаи ҳақиқӣ дучор нашуда, мо фикр мекунем, ки тоза шудем ва тайёрем ки барои Худованд ҳама чизро бикунем, дар ҳақиқат бошад мо хатари ҳақиқиро надидаем. Ман боварӣ дорам, ки агар ман худро ба хатар наметавонам, барои Худо ҳеҷ чиз карда наметавонистам. Ман бисёр вақт ба Ё мегуфтам: „Хуб, имони ман хурд аст, ман на он қадар боқувватам, ман нақшаи Туро наметавонам, лекин... ман меравам. Ман медонам, ки Ту бо роҳе ҳамаашро Худат ба иҷро мерасонӣ“.

Мо аз тарс меларзидем, вақте ки ҳамаи хатарҳои мавъизаи Инҷилро дар кишти дарк кардем. Кишти якуми „Логос“ бисёр кӯҳна буд, онро ҳатто суғурта накарданд. Дар кишти масеҳиёни ҷавоне буданд, ки волидайнашон ҳама вақт дар тарси ҳаёти онҳо буданд. Ман хобҳои ошуфта дар бораи ғарқ шудани кишти медидам. Бо араки хунук бедор шуда, ман фикр мекардам: „Бояд фақат ба мамлакатҳои гарм равона шавем, зеро агар ба ғарқшавӣ сар кунем, мо ба зинда мондан имконият дошта бошем. Агар мо дар оби яхин ғарқ шавем, ҳеҷ кас зинда наметавонад“. Лекин ҳар дафъа Каломи Худо маро аз рӯҳафтадагӣ ва тарс кашида мебаровард. Махсусан ба ман Китоби Еҳушаъ ибни Нун ёри дод. Ман фикр мекунам, ки порчаеро аз ёд кардан меарзад, ки дар он баъди марги Мусо чӣ хел Худованд ба Еҳушаъ мефармояд, ки қавми Исроилро ба Замини ваъдашуда барад: „Қавӣ ва далер бош, чунки ту ба тасарруфи ин қавм заминеро хоҳӣ даровард, ки дар бораи он ба падаронашон қасам хӯрдаам, ки онро бидиҳам. Фақат қавӣ ва далер бош, то ки бо риояи дурусти тамоми шарияте ки Мусо, банди Ман, ба ту амр

фармудааст, амал намоӣ; аз он ба тарафи рост ё чап дур нашав, то ба ҳар чое ки меравӣ, муваффақият ба даст оварӣ. Бигзор ин китоби шариат аз даҳони ту дур нашавад, ва онро ту рӯзу шаб биомӯз, то ба риояти ҳар он чӣ дар он навишта шудааст, амал намоӣ, зеро ки он гоҳ дар роҳҳои худ комёб гардида, муваффақият ба даст хоҳӣ овард. Ман, охир, ба ту чунин амр фармудаам: қавӣ ва далер бош, натарс ва ҳаросон нашав, зеро ба ҳар чое ки биравӣ, Худованд Худои ту бо туст“ (Еҳушаъ 1:6–9).

Тахмин кардан мумкин, ки Еҳушаъ ибни Нун метарсид. Лекин мо ҳам мисли ӯ боқувваттар шуда метавонем, агар шабу рӯз дар бораи Каломи Худо фикр кунем.

Бисёрии одамон миссионер шудан намеҳоянд, чунки метарсанд, ки аз ӯҳдааш намебароянд. Пас мо чӣ хел масеҳиятро шафоатгарӣ мекунем, агар чунин тарси оддӣ моро аз фармоиши бузург бозмедорад? Ваъдаҳои Китоби Муқаддас, ки мо дар бораи онҳо хондем, чӣ мешаванд? Аз нуқтаи назари дунявӣ калисои масеҳӣ зиёдтар касбӣ мешавад. Рӯз то рӯз шумораи зиёдтари масеҳиён хизмат мебаранд, чунки ба онҳо барои ин пул медиҳанд, гарчанде ки ба ин касе иқдор намешавад. Лекин дар гирду атроф бекорӣ нашъунамо дорад, мо бошем аз бадани Масеҳ муассисае ба вучуд овардем. Боре ман дар мавъизаи аҷоибе иштирок доштам. Ин маро он қадар ба ҳайрат овард, ки ман ҳаётанро аз нав ба Худованд супоридам. Баъди хизмат ба назди мавъизакунанда барои сӯҳбат омадам. Дар вақти интизорӣ ман ба аъзоёни калисо, ки сарулибоси қиматбаҳо дар бар доштанд, менигаристам. Ва баъд мавъизакунандаро пурсидам, магар ӯ ҳақиқатан боварӣ дорад, ки ин одамон даъвати уро дар бораи паҳн кардани Хушхабар дар тамоми ҷаҳон қабул мекунанд. (Ман 19-сола будам.) Лекин баъд дидам, ки ӯ ҳам костюми қимат дар бар дошт. Ӯ ба ман нигариста гуфт: „Гӯш кунед ҷавонмард. Ман — мавъизакунанда ҳастам ва ин тарзи пулбӣи ман аст. Ман барои мавъизаи Калом ва хизматам маоши хуб мегирам. Ҳамаи чизи гуфтагиам албатта рост аст, лекин ман саҳт шубҳа мекунам, ки касе бо ҳаёти миссионерӣ зиндагӣ кардан меҳаҳад. Ба ғайр аз он шарте ки ҷанг сар шавад“. Ман ин калисоро бо ҳисси парешонҳолӣ тарк намудам.

Илтимос, маро дуруст бифаҳмед. Ман ба хизматгори „рӯзи пурра“ қор карда музд мегирифтагӣ муқобил нестам. Ҳамчун масеҳиён мо бояд рӯзи пурраи қорӣ хизмат кунем. Ва чизи баде дар гирифтани пул ба ивази қорӣ масеҳиёна нест. Дар асл мо ба шубонон қам пул медиҳем. Лекин ман диққати шуморо ба он ҷалб кардан меҳаҳам, ки маҳорати касбӣ чӣ андоза дур мебарад. Албатта

имони масеҳӣ дар дасти онҳое бояд бошад, ки маҳорати касбиашон баланд аст. Мавъизакунандагонро таълим додан лозим, ки одамонро дар имон роҳнамоӣ кунанд. Лекин маро масъалаи дигаре ба ташвиш меорад. Чӣ хел мешавад, ки дар баъзе мамлакатҳо шубонон ҳазорҳо доллар барои инчилшиносонӣ мегиранд, дар дигар мамлакат шубон ба худ велосипед харида наметавонад, ки ба деҳаҳои маҳаллӣ ташриф биёрад? Ё одамонро, ки ба Каломи Худо мӯҳтоҷанд, хабар гирифта наметавонад. Инро чӣ хел фаҳмондан мумкин аст?

Бисёр калисоҳои қулай ҳастанд, ки синфҳои калон барои мактаби якшанбегӣ доранд. Ва мо ба якдигар начаспида дар он ҷо бахузур истода метавонем. Ин хуб, лекин саволе ба миён меояд. Барои чӣ мо ба ғусфандони як пода монандем? Ман намегӯям, ки ҳамаи онҳое ки чунин зиндагӣ мекунанд, гунаҳкори гумшудаанд. Мо танҳо симои шахсии худро гум кардаем. Барои ба ин иқрор шудан нисбати худ ростгӯ будан лозим аст.

Биёед боз як бор ба тарбия бо далерӣ нигарем. Дар асл ин ҳаёт аз рӯи имон аст. Мо аз бехатарии худ чунон дар ташвиш ҳастем, ки коғазҳои суғуртаи ҳархеларо, ба ҳар эҳтимол барои худро бехатар кунонидан, пур мекунем. Барои нафақа пул ҷудо мекунем. Дар кучои Навиштаҷот гуфта шудааст, ки мо бояд барои „рӯзи сиёҳ“ пул ҷамъ кунем? Магар мо ҳама пули худро ба ҳукумат ё ширкатҳои суғурта бояд диҳем? Ё ин ки дар ғулачаҳои тиллоӣ зерӣ кат пинҳон намоем? Ана мо чӣ андоза ба бехатарии худ овораем. Ман, албатта таърихи „даҳшатовар“-ро дар бораи он ки чӣ хел як ҷавоне барои хизмат ба Худованд ба мамлакати дигар рафта, дар охир дар вақти чиндани себҳои пӯсидаи канори роҳ ба ҷуқурие афтидааст, шунидам. Лекин худам ба ин илова карда метавонам, ки шахсан ман касеро надидам, ки хизматашро чунин анҷом додааст. Лекин аз сабаби дар бисёр намуд шунидани ин ҳикоят ба ман чунин менамояд, ки ин танҳо барои худсафедкунӣ гуфта шудааст. Лекин ман дар бораи садҳо миссионерон шунидам, ки Худоро барои он ҷалол медиҳанд, ки ҳар як эҳтиёҷи онҳоро қонеъ гардонидаст.

Магар шумо барои сӯи хатар рафтан, ҳамчун Ёхушаъ ва Колеб, тайёред? Ин хел муносибат ва далерӣ бо якҷоягии боварӣ ба Худо ҳаёти шуморо тағйир дода метавонад. Имони шумо ба шумо хурсандӣ, на рӯҳафтадагӣ мебиёрад. Дар ҳар қарори хурд шумо ба Худо таваккал карданро ёд мегиред (ҳам дар қарорҳои муҳим).

Дар ҳақиқат, дар мамлакатҳои ношинос моро хатарҳои гуногун интизоранд. Ман ягон башорати тобистонро дар ёд надорам, ки ақаллан як коркунӣ муассисаамон ба ҳабсхона нағалтида бошад.

Ин хайратовар нест. Дар Китоби Аъмол гуфта шудааст, ки Павлус тез-тез ба зиндон партофта мешуд. Имрӯз мавъизакунандаи машхуре ки дар майдонҳои калон мавъиза мекунад, чеки арзишаш 50 ҳазор долларро мегирад. Лекин Павлус ва дӯстонаш, ки Каломи Худоро мавъиза мекарданд, ба зиндон партофта мешуданд! Номани Дуюм ба Қўринтиён 11:23–29-ро хонед.

Ғайр аз ин *тарбия бо синну сол* низ муҳим мебошад. Ман боварӣ дорам, ки аз ҳама ҳуҷумҳои саҳти шайтон дар он мебошад, ки меҳоҳад ба одамон ҳисси танҳой, озурдагӣ ва рӯҳафтадагӣ биёрад. Рӯз то рӯз шумораи камтари одамони солхӯрда аз ҳаёти заминии худ хурсандӣ мекунанд. Барои ман намунаи дастгирикунанда ва рӯҳбаландкунанда намунаи падар ва модарам мебошад, ки ҳоло аз синни 70 гузаштанд. Онҳо ба назди Масеҳ дар синни қариб чилсолагӣ омаданд ва ба Худованд ором, лекин бовафо хизмат карданд. Онҳо ягон вақт афсурдагӣ ва рӯҳафтадагии ҷаҳони атрофро қабул накарданд. Ва барои ҳамин ҳам ман шубҳа надорам, ки барои одамони синну соли гуногун (ҳатто агар камбудии ҷисмонӣ дошта бошанд) иммконияти дар зиндагии худ хурсандӣ кардан вучуд дорад. Синну сол озмоиши калон шуда метавонад, лекин дар ин ҳолат диққати худро бояд ба чизи ба шумо муҳим ҷалб кунед. Тарбия бо ин услуб ба шумо ҳам хурсандӣ ва ҳам рӯҳафтадагиро якҷоя оварда метавонад ва кӯшиши зиёд лозим аст, ки то ба охир бирасед. Ё ин ки то он ақаллан хазида расида битавонед. Бисёр вақт аз ҳама дуоҳои қиматтарин ба Худованд аз тарафи одамони солхӯрда фиристода мешавад. Ҳаёти калон дар тасаввуроти мо он аст, ки гӯё башоратдиҳӣ — кори ҷавонон аст.

Ман бисёр вақт аз гуфтугӯ дар мавзӯи *тарбия ба воситаи тоқат* канораҷӯи мекунам. Бетоқатӣ яке аз гуноҳҳои калони ман ба ҳисоб меравад ва Худо ҳама вақт бо ман дар ин соҳа кор мекунад. Барои ҳамин ман чӣ будани тоқатро хуб медонам. Худо ба ман фармуд, ки шаш соли дароз интизор бошам, пеш аз он ки проекти киштии „Логос“ кори худро шурӯъ намуд. Ман дар давоми интизории беохир, ки он вақт ман ҳуҷҷат ҷамъ мекардам, коргарони даркорино мечустам ва ғайра, ҳашмгин мешудам. Лекин Худо бетоқатии маро истифода мебурд. Ман боварӣ дорам, ки баъзан Худо мегузорад, ки мо дар интизорӣ азоб кашем, то ки ба Ё наздиктар шавем. Бисёр вақт мо ба дуоҳоямон ҷавоб намегирем, чунки вақти осмониро интизор намешавем. Мо ба ташвиш кашидан медароем, ба мо чунин менамояд, ки Худо дер боз ҷавоб намедихад. Лекин дар асл дуоҳои мо шунида шудаанд, мо танҳо вақтро нодуруст ба ҳисоб гирифтаем.

Тарафи муҳими ҳаёти масеҳӣ, ки махсусан ба тоқат мӯхтоҷ аст — кофтукови ҳамроҳи зиндагӣ (зан, шавҳар) мебошад. Ба ман занҳо ва мардҳое шиносанд, ки то ҳол интизоранд ва ин интизорӣ ба онҳо дард ва озурдаҳои меорад. Баъзеҳо то 35 ё 40-солагӣ интизор буданд, лекин Худо ба онҳо ҳамроҳе намерод. Бисёри издивоҷҳо дар саросемагӣ ба амал меомаданд, вақте ки одамон аз зиндагии якка монда мешуданд ва ин издивоҷҳо ба ҷудошавӣ оварда мерасонданд. Албатта хоҳиши якҷоя зиндагӣ доштан аз вақти офариниш пайдо шудааст. Лекин мо бояд дарк кунем, ки дар дасти Худо ҳастем, чӣ хеле ки инро мирисад (Луқо 7:8) фаҳмид. Ва он гоҳ мо мефаҳмем, ки тоқат устои хуб аст: „Чун медонед, ки имтиҳони имони шумо сабрро ба вучуд меоварад; ва сабр бояд амали комил дошта бошад, то ки шумо комил ва солим буда, ҳеҷ камбудие надошта бошед“ (Яқуб 1:3–4).

Дар худ *тарбияи иҷроқунандагиро* низ ривоч диҳед. Довуд ба Худо ҳатто дар чизҳои хурд содиқ буд. Ӯ подабон буд ва подаи хурд дошт, лекин сарвари бузург шуд ва дар бораи ӯ тамоми ҷаҳон фаҳмид. Қисми муҳими иҷроқунандагӣ ба қор қодир будан аст. Довуд мусиқанавози хуб буд. Ӯ ба ин қори худ ҳамчун вақтгузаронӣ нигоҳ намекард. (Мо баъзан гитара меҳарем, якчанд аккордро аз худ карда, баъд ин машғултро мепартоем.) Довуд ҳунари худро то қомил расонд ва ба шарофати он ба Шоул наздик шуд.

Иҷроқунандагӣ — қирдори хуби қамефт аст. Ҳайратовар аст, ки чӣ хел қам хоҳишҳои мо ба иҷро мерасанд. Иҷроқунандагӣ ба воситаи ҳиссиёт намеояд, он ба хоҳиши оддӣ ба ягон маҷлис омада китобро хондан баробар нест. Ин ба воситаи машқҳои вазнин ба вучуд меояд, ҳангоме ки мо аз хизмат ба худ даст қаша, худро ба Исо месупорем.

Қисми иҷроқунандагӣ аниқ дар чизҳои хурд аст. Ҳатогӣ хурд ба бадбахтии қалон оварда расонда метавонад. Мо ба қорғарони ҷавони муассисаи „Ваъда ба ҷаҳон“ дақиқ буданро ёд медиҳем. Ҷои истиқомат, ҳуҷҷатҳо ва вақти вохӯрӣ бояд аниқ навишта шаванд. Масеҳиёни муассисаи мо одамони дигарро ба назди Масеҳ меоранд, барои ҳамин ҳам онҳо бояд телефон, ҷои истиқомат ва ғайраро барои бо одамон алоқа қардан аниқ донанд. Ман чунин ҳолатҳоро мебинам, ки одамон ба наҷот дар натиҷаи як мактуб ё занги телефон омаданд. Якчанд дақиқа танбалии рӯхонӣ метавонад одамро аз имконияти шунидан дар бораи Масеҳ маҳрум қунад. Мо дар Олимпиадаи рӯхонӣ ҷой гирифтаем, ва ба муқофоти аз медали олимпиада зиёдтар сазовор шуда метавонем. Мо қони одамонро наҷот медиҳем. Ҷузъиёт дар

мавъизаи Инчил бисёр муҳиманд. Мо бояд майда-чуйдахоро дар вақти бо ин кор машғул будан фаромӯш накунем; ва ҳама кори аз дастамон меомадагиро карда, дигарашро ба Худованд бисупорем. Агар кореро нодуруст бикунед, илтимос, худро айбдор накунад. Исо барои ин гуноҳҳо ҳам дар салиб мурдааст.

Ман диққати махсуси шуморо ба *тарбия ба воситаи шогирди* ҷалб мекунам. Он супоришотро, ки ҳавворӣ Павлус ба Тимотиус навиштааст, бихонед: „Пас, эй фарзандам, бо файзе ки дар Исои Масеҳ аст, қавӣ бош. Ва он чиро, ки аз ман дар хузури шохидони бисёр шундаӣ, ба одамони мӯътамаде бисупор, ки лаёқат дошта бошанд дигаронро низ таълим диҳанд“ (2 Тимотиус 2:1–2). Маҳз ҳамин услуб, ки Исои Масеҳ онро истифода мебурд — башоратдиҳии „як ба як“, вақте ки як одам на танҳо дигарро таълим медиҳад, балки ўро ба таълим додани дигарон низ даъват мекунад. Ин на аз норасоии вақт, балки аз он сабаб аст, ки ин услуб аз паҳн кардани китобҳо ё ин ки таклифномаҳо ба маҷлисиҳои башоратдиҳӣ хеле самараноктар аст.

Вазифаи ҳақиқии масеҳиён — дастгирӣ ва рӯҳбаландкунии якдигар мебошад. Мо бояд ба дуои якҷоя ва мушоракат вақт ҷудо кунем ва якҷоя ба Худованд таъям карданро ёд гирем. Дар муассисаи „Ваъда ба ҷаҳон“ ин стратегия чанд сол пеш қабул карда шуд ва мо асоси аз он даст кашиданро надорем.

Лекин услуби тарбияи шогирдон бо сабабҳои номаълум фаромӯш шудааст. Мо Инчилро меҳонем, вале фикри асосиро, ки Масеҳ шогирд тайёр мекард, фаромӯш мекунем. Ё ба деҳа ва шаҳрҳо рафта, каломи Худоро мавъиза мекард ва одамонро шифо меод. Лекин дар ҳар мавриди қулай ё ба дувоздаҳ ҳавворӣ таълим меод, то ки дертар онҳо худашон бо ин кор машғул шуда тавонанд. Агар Исои Масеҳ, Муаллим, Устоди мавъиза, ин услубро истифода мебурд, мо ҳам бояд инро фаромӯш накунем. Мо ба мавъизаҳои бешумор тайёри дида, зиёдтар одамонро ҷалб кардан меҳомем. Лекин одатан одамон танҳо 10 фоизи чизи шундаашонро дар ёд медоранд, ки ин бисёр кам аст. Ман боварӣ дорам, ки мо аз ўҳдаи ин масъала хубтар мебаромадем, агар дар ҳаракати масеҳии худ дастгирии калисоҳои масеҳиро ҳис мекардем. Махсусан дар бораи шогирдсозӣ он калисоҳое бояд мавъиза кунанд, ки дар онҳо масеҳиёни ўҳдабаро ва дар имон мустаҳкам бисёр ҳастанд. Масеҳиёни таҷрибанок бояд бо навимонон бо хушнудӣ мушоракат намуда, ба онҳо дониш, таҷриба ва қувваи рӯҳонии худро бидиҳанд. Бисёрии ҷавонон, ки ба башоратдиҳии тобиствонаи муассисаи мо меоянд, аз ин пеш ҳеҷ гоҳ

бо ин кор машғул нашудаанд. Ба онҳо ёрӣ додан даркор аст. Барои бисёри мо мавъизаи Инчилро аз рӯи китобҳо омӯхтан душвор аст. Ман боварӣ дорам, шумо бо ман розӣ ҳастед, ки паҳн кардани Инчил кори шубон, кор бо ҷавонон, роҳбарӣ дар гурӯҳҳои омӯзиши Китоби Муқаддас ва ғайраро дар бар мегирад. Дар вақти дигаронро ба тавба овардан одам якчанд вазифаро иҷро менамояд. Душвории асосии калисоҳии мо дар он аст, ки як одам ҳама вақт ба аудиторияи калони одамон, ки мушкилӣ, тарс ва талаботи гуногун доранд, мавъиза мекунад. Ва ӯ ҳамаи мӯхтоҷихоро танҳо қонеъ гардонда наметавонад. Дар натиҷа мавъиза ба як машғулияти зикқунандае табдил меёбад, ки дар он нисфи одамон мавъӣи шиносро шунида, боз ҳам барои худ чизи наvero кушодан мецоҳанд, дигарон бошад бо хо́б мубориза мебаранд.

Принсипҳои библиявӣ гуногун ҳастанд. Вақте ки маҷлисҳои калони одамон лозим буданд (онҳо ҳоло ҳам лозиманд), ҳавворӣ Павлус ва наздиконаш бо оҳистагӣ вазифаи шубонӣ ва сарварӣ карданро ба зиммаи масеҳиёни маҳаллӣ мегузоштанд. Онҳо занҷири шогирдиро, ки аз як масеҳӣ ба дигараш меравад, то вақти омадани Исои Масеҳ қатъ намегардониданд. Мо нақш ёфтани ин принсипро дар Номаи дуюм ба Тимотиус дида метавонем. Роҳбарон шогирд тайёр мекарданд, шогирдон дигаронро, ва ин то беохирӣ, то он вақте ки тамоми ҷамоат бо шогирдӣ машғул мешуд, давом мекард. Калисое ки бо принципи кори индивидуалӣ машғул аст, аз башоратҳои оммавӣ дида пурмаҳсултар мебошад. Исо ба мо на танҳо нақшаи чӣ хел бо ҳаёти рӯхонӣ зиндагӣ карданро додааст. Ба ҷои ин Ӯ бо шогирдони Ӯ худ чунин ҳаётро аз сар гузаронд: бо шогирдон зиндагӣ карда, ба онҳо ғамхориашро нишон медод, бо ҳамроҳии онҳо уқубат мекашид, бо онҳо сӯҳбат мекард ва дар ҳаёти ҳаррӯза ба онҳо намуна шуда имони онҳоро қавӣ мегардонд. Дар калисоҳии ҳозиразамон башоратдиҳандаҳо интизоранд, ки шубон ҳудаш роҳбаронро тайёр мекунад ва онҳо дар навбати худ навишонро ёд медиҳанд.

Мумкин шумо фикр мекунед, ки ман дар бораи чизи ғайриҳақиқӣ гап мезанам. Ба шумо менамояд, ки ҳеҷ гоҳ ҳеҷ касро ёд дода наметавонед, барои шумо ин баробари он аст, ки ба моҳӣ велосипедрониро ёд диҳед. Лекин як принсипро дар ёд нигоҳ доред: роҳи хуби чизеро ёд гирифтани — ёд додани каси дигар мебошад. Вақте шумо кӯшиш мекунед, ки ба касе ҷойҳои душвори Китоби Муқаддасро фаҳмонед, ки онро худатон дар тӯли солҳои зиёд нафаҳмидаед, Каломи Худо ба шумо оҳиста-оҳиста бо тамоми пуррагӣ кушода мешавад. Шумо хоҳиши бисёртар омӯхтан, аз имондорони таҷрибанок пурсидан ва

кофтани чавобхоро дар шарҳи Китоби Муқаддас пайдо мекунад. Як фикр кунед, ки агар шумо одамеро дар давоми шаш моҳ ба принсипҳои масеҳӣ ёд диҳед, чӣ мешавад. Ва дар шаш моҳи оянда ҳар яки шумо метавонед боз як шогирди Масеҳ тайёр бикунед ва ғайра. Баъд аз муддате тамоми ҷаҳон бо хушхабари Инҷил шинос мешавад! Мумкин ин ба шумо ғайриҳақиқӣ менамояд, лекин шумораи шогирдоне ки дар имон ба Инҷил устуворанд, зиёд мешавад. Мо ҳамаашро бисёр тез мекунем ва кӯшиш мекунем, ки ситораро аз осмон ба даст дарорем, лекин асосиашро ба назар намегирем. Мо бо кӯшиши ҳама чизро ба ҳисоб гирифтани банд мешавем. Дар маҷлиси пеш чанд нафар одам буд? Ҳазор? Ҷалол ба Худо! Лекин Худо ба сифат нигоҳ мекунад, на ба шумора. (Ва ҳама вақт дар ёд нигоҳ доред, ки он одамон ки дар хатти пеши муҳориба меистанд, ба ҳамлаҳои саҳт аз тарафи шайтон дучор мешаванд. Ё ҳамаи корро мекунад, ки аз мо ақаллан як касро бидузанд. Барои он ки агар ӯ моро аз шогирди нигоҳ дорад, он гоҳ аз ҷамоати имондорон ба ӯ ягон хатаре таҳдид намекунад. Ё аз шогирдони Масеҳ метарсад, на аз навимонон).

Ғайр аз ин мо бояд ба ҳаётамон *тарбияро ба воситаи паҳнкунӣ* (паҳнкунии адабиёти масеҳӣ) қабул бикунем. Ман худро ҳама вақт ноқулай ҳис мекардам, вақте ки ба ҷои мавъиза кардан байни қаторҳо гашта китоб тақсим мекардам. Лекин бо мурури вақт ман аз тарафи мавъизакунанда Ҷон Уэсли дастгирие ҳис кардам, ки боре гуфта буд, ки агар методистон хонданро дӯст намедоштанд, калисои методистон аз Замин кайҳо нест мешуд. Ё ҳама вақт дар мавъизаҳои худ ёд меод, ки ҳар як аъзои калисо бояд рӯзе на камтар аз панҷ соат китоби масеҳӣ бихонад ва бе хондан мавъизаи хуб тайёр карда намешавад ва чӣ қадаре ки одам бисёртар бихонад, ҳамон қадар ӯ дар ҳаёти рӯҳонӣ устувортар мешавад. Уэсли дар бораи зарурати нашр кардани китобҳои машҳури масеҳӣ низ таъкид карда буд. Ҳар мавъизакунанда бояд дар паҳн кардани китобҳои мазмунаш ба ӯ маълум иштирок карда тавонад. Дар баробари он мавъизакунанда бояд одамонро ба чуқур омӯхтани китобҳои рӯҳбаланд намояд. Боре Уэсли гуфт: „Аз ҳаёти худро ба ин бахшидан натарсед ва касеро бе адабиёти масеҳӣ нагузоред. Миссионер дар як вақт китобдор низ буда метавонад“. Калисои методистӣ бо он машҳур аст, ки аъзоёнаш фаёлона китоб паҳн мекунанд.

Масеҳиёни оддӣ метавонанд ва бояд дар паҳн кардани адабиёти масеҳӣ фаъл бошанд, аз он ҷумла маҷалла ва кассетаҳо. Шумо рӯзномаҳои масеҳиро паҳн карда, метавонед онҳоро дар паси остона бо почтаи пагоҳирузӣ якҷоя бигузоред. Шумо метавонед маҷаллаҳои

масехиро дар қабулгоҳ ва муассисаҳо паҳн бикунед. Яке аз воситаҳои пурмаҳсули паҳн кардани Инчил дар замони ҳозира — маҷлиси якчанднафара дар хонаи касе мебошад. Ин услуб барои онҳое хуб аст, ки якбора ба маҷлиси калон омадан барояшон душвор аст. Дар вақти ин хел сӯхбат шумо метавонед ба одамон китобҳои масехиро нишон диҳед, дар вақти чойнӯшӣ бошад чизҳои нофаҳморо метавонед фаҳмонед ва дар бораи он китобе нақл кунед, ки ҳаёти шуморо тағйир додааст. Шумо метавонед мавъизакунандаи хуби Каломи Худо шавед, агар ба ин намуд хизмат бо хурсандӣ муносибат кунед. Нигаред, ки ба фирқаи иеговистон дар натиҷаи хондани китобҳои онҳо чӣ қадар одам меояд. Масеҳият ҳам метавонад ба воситаи паҳн кардани адабиёт чунин пурмаҳсул бошад. Бисёри одамон ба калисо бе ягон сабаб намеоянд, барои ҳамин шумо бояд биравед ва бо онҳо алоқа пайдо бикунед. Лекин барои ин худро тарбия кардан лозим аст. Паҳнкунии адабиёт — хизмати душвортарин аст, лекин вай метавонад натиҷаҳои ғавқулӯдда бидиҳад. Шумо метавонед ҳама вақт бо худ якчанд китобча дошта бошед ва ба қадри лозимӣ онро ба одамон бидиҳед. Дар вақти қулай ин китобҳоро дар самолёт, поезд, автобус ва ҳатто дар ҷои бензинпуркунӣ паҳн кардан мумкин аст. Агар шумо хоҳиши ба Худо хизмат кардан дошта бошед, ба ин имконияти зиёд пайдо карда метавонед.

Дар боби охири ин китоб ман дар бораи шубҳаҳои масеҳӣ ба онҳо дучор мешаванд, сухан меронам. Лекин ҳозир меҳоям бигӯям, ки *тарбия бо шубҳа* низ вучуд дорад. Агар шумо дар ёд дошта бошед, ман дар бораи шубҳа ҳамчун як қисми ҷудонашаванда барои калоншавӣ дар рӯҳ сухан ронда будам. Ҳар як одами кодири фикрронӣ баъзан ба шубҳа дучор мешавад. Илтимос, хатоии бисёр масеҳиёнеро, ки аз шубҳаҳои худ шарм дошта, онҳоро аз одамон пинҳон медоранд, такрор накунед. Онҳо фикр мекунанд, ки шубҳа дар бораи сусти ва нобоварии онҳо шаҳодат медиҳад, ҳол он ки шубҳа дар бораи он шаҳодат медиҳад, ки одам қобилияти такмилёфтаи фикррониро дорад. Масеҳиёни ҷавон аз пурсидани саволҳои ростқавлона метарсанд ва шубҳаҳои худро пинҳон мекунанд ва онҳоро „ғайрирӯхонӣ“ меҳисобанд. Дар вақти бо одамони беимон гап задан онҳо саволи ҷавобаш душворро шунида намегӯянд: „Ман ҷавобро намедонам, лекин кӯшиш мекунам, биёбам“. Ба ҷои ин одатан гуфта мешавад: „Хайр, инро бояд ба Худованд бисупорӣ, бародар“ ё ин ки ояти анъанавӣ аз Юҳанно 3:16, ё дигар оятҳо, ки онҳоро аз матн набояд ҷудо кунем. Ва бо ин мо аз Масеҳ одамонро дур мекунем, чунки ҳатто бо ҳудамон ростқавл буда наметавонем.

Дар асл шубҳа аломати саломатии ақлӣ ва ҳаёти рӯхонӣ аст. Вақте ки дар дунё ин қадар чизҳои нофаҳмо ва дахшатовар рӯй медиҳанд, дар калисо одатан дар ин мавзӯ мавъиза шунида намешавад. Лекин маҳз ҳамин ба одамон лозим аст. Шубҳаҳои худро пинҳон накунад, савол диҳед. Шубҳаҳои худро барои дар рӯх калон шудан истифода баред. Вақте ки ба саволи душворе дучор шуда ба он ҷавоб намеёбед, бо имон зиндагӣ қарданро ёд гиред. Барои он ки баъзан фикррониро қатъ карда дам гирифтани лозим аст ва вақте ки шумо ором мешавед, ҷавоб пайдо мешавад. Шумо метавонед Исои Масеҳро дар байни шубҳаҳои гуногун низ ҷалол бихонед. Шумо метавонед бо душвории ҳалнашаванда дар саратон зиндагӣ кунед ва бо вучуди ин ба Ӯ бовар кунед. Имони шумо саҳттар мешавад, агар шумо ба шубҳаҳои саҳт дучор гардед ва онҳоро мағлуб созед. Масеҳие ки ба шубҳа дучор намешавад, чизи асосиро аз даст додааст. Лекин агар шумо қарор додед, ки сарбози ҳақиқии Исои Масеҳ шавед, ба тарафи шумо тирҳои гуногуни шубҳа аз тарафи армияи душман парронда мешаванд. Шубҳаҳо метавонанд шуморо пурқувваттар кунанд, лекин агар шумо бо онҳо мубориза набаред, шайтон шуморо мағлуб хоҳад кард. Шумо мумкин ягон вақт дар бораи он ки оё бутпараст ҳақиқатан Исои Масеҳро қабул кардааст ва чӣ хел муайян намудани он фикр накардаед. Дар Ғарб фаҳмидан бисёр осон аст, ки одаме ки ҳама вақт алкохол истифода мебарад, Худоро дашном медиҳад ва дигар қорҳои ношоям мекунад, масеҳӣ намебошад. Лекин вақте ки дар бораи сокинони Хиндустон ё Хитой сухан меронем, ки онҳо дар бораи Инҷил чизе нашунидаанд, ин намуди дигарро дорад. Шумо бо аломатҳои зоҳирӣ нигоҳ карда муайян карда бинед, ки кадоми онҳо наҷот ёфтаанд. Вақте ки дар мамлакатҳои мусулмонӣ ва ҳиндугӣ мавъиза мекунад, шумо бо як қатор саволҳои маънаӣ дучор мешавед, ки ҳеҷ гоҳ ба сари шумо наомадаанд. Вақте ки Худованд шуморо даъват мекунад, ки дар мамлақати худ ба мусулмонон мавъиза кунед, маҳз ҳамин чиз рӯй медиҳад. Ин намуд хизмат шуморо дар назди саволҳои меғузорад, ки бояд ба онҳо ҷавоб ёбед, лекин маҳз ҳамин имони шуморо устувор мегардонад.

Вақте ки ман дар бораи таҳқурсии мустаҳкамаи маънаӣ (ақлӣ) сухан меронам, ман нақши фикррониро дар имони мо муболиға намекунам. Агарчи бисёр олимони имондор ҳастанд, мисли пештара қисми зиёди саволҳо бе ҷавоб мемонад. Одатан ин саволҳо шакли философи доранд, на таҷрибавӣ. Масалан, дар бораи табиати ҷони одам, алокаи байни иродаи озод ва аз аввал интиҳоб шудан, дар бораи азиятҳо, ки одамони бегуноҳ дар вақти бадбахтӣ аз сар меғузаронанд

ва ғайра. Ба ин намуд саволҳо фақат бо суханҳои ҳавворӣ Павлус ҷавоб додан мумкин аст: „Зеро ки мо ҳоло дар оина ба таври муаммо мебинем“ (1 Қўринтиён 13:12).

Баъзан маро шубҳа пур мекунад. Ман фикр карданро сар мекунам, ки Исои Масеҳ одами оддӣ буд, ва гурӯҳи одамонро фиреб кардан осон аст, ва калисо дар давоми ду ҳазор сол метавонист саҳв кунад. Дар ин мавридҳо боз имон пайдо кардан душвор аст, лекин ман мефаҳмам, ки ин фикрҳо дар натиҷаи тамаддуни вайроншудаи Ғарб ба амал меоянд. Ба ман одатан чизи оддӣ ёрӣ медиҳад — ҳамаи шубҳаҳои худро оид ба калисо ва таълимоти динӣ як тараф гузошта ба худ саволе бидиҳам: „Оё Худо ҳақиқатан вучуд дорад?“ Ман ҳеҷ гоҳ гуфта наметавонистам, ки Худо нест, чунки мефаҳмам, ки Ӯ ҳаст. Агар ман ҳастии ӯро рад кунам, ба саволҳо ва душвориҳои ҷиддитар дучор мешавам. Агар ман набудани Ӯро қабул кунам, ман бояд ба худ пайдошавии олам ва тартиботро дар он фаҳмонам. Барои ҳамин ҷамъиятҳои гуногуни одамии меҳостанд ақаллан ягон динро қабул кунанд. Ҳатто ҳозир дар мамлакатҳои Ғарби „рӯхонӣ“ ҳар як рӯзнома фолнома ва ҳодисаҳои ғайритабӣ чоп карда мешавад. Агар ман ҳастии Худо ва Илоҳияти Исои Масеҳро рад кунам, бояд ба саволҳои ҷиддитар ҷавоб диҳам. Мисол, чӣ хел афзуншавии калисоро дар асри як фаҳмондан мумкин аст, ки он вақт таъкиботи масеҳиён тоқатнопазир буд? Дар ин ҷо мо ҳама чизро бо мазохизми гурӯҳи фаҳмонда наметавонем. Саволи ҷиддитар: мақсади мавҷудияти олам? Агар Худо намебуд, олам кайҳо дар камбудӣ ва гуноҳҳои одамон ғарқ мешуд. Ин гуна шубҳаро на як бор аз сар гузаронида, шумо мефаҳмед, ки онҳо барои афзудани рӯҳии шумо лозим мебошанд ва шумо ба асосҳои фаҳмиши ҳақиқати Худо наздик мешавед. Он вақте ки ман мавҷудияти Худоро қабул мекунам, ба тезӣ мефаҳмам, ки ба ҳамаи дигар таълимотҳои библиявӣ бояд бовар бикунам.

Ҳамроҳ бо шубҳа *таълим бо ноумедӣ* низ меояд, барои он ки ноумедӣ шуморо ҳатман ба назди Худо меорад. Дар ин ҳолат ба пеши каси дигаре рафта наметавонед. Ман бисёр вақт ноумед шудаам (монанди ҳама). Ман нисбати одамони муайяне дилхунук шудаам, ки аввал ба онҳо беҳад боварии калон доштам, аз калисое низ ноумед шудаам, ки талаботи маро қонеъ намегардонид. Ман мефаҳмидам, ки объекти бовариро нодуруст интиҳоб кардам, ва дар натиҷа дард ва ноумедӣ кашидам. Шумо бешубҳа бо одамене дучор шудаед, ки суханҳои баландпарвоз мегӯянд ва аз ақидаҳои фавқуллода пур ҳастанд. Лекин вақте ки чизе рӯй медиҳад (пул намерасад ё ягон чиз рӯй медиҳад), ин одамон охиста худро ба канор

мегиранд. Интиҳои онҳо назар ба саршавиашон дида бадтар аст. Ноумедӣ ногаҳон, ҳамчун касалии сирояткунанда меояд. Бартараф кардани инро ёд гирифта, шумо рӯҳан калон мешавед.

Қиссаи Юсуфро бихонед, ки аз бародаронаш дилшикаста шуда буд. Ба фикри ман ба ӯ бисёр дардовар буд, ки чӣ хел ба ғуломӣ фурухта шуданаширо ба ёд биёрад: „Ман ягон чизи бад гуфтан намехостам“ — мумкин аст ӯ ин тавр дод мезад, вақте ки ӯро ба мамлакати номаълум мебурданд. Лекин Юсуф дар рӯҳ камол ёфта, тавонист бифаҳмад, ки чӣ хел Худо дар ҳаёти одам кор мекунад. Ба ҷои он ки ҳама вақт аз беадолатӣ шикоят бикунанд, ӯ тавонист тамоми зинаҳоро аз ғуломӣ то сарвари Миср бигзарад. Вақте ӯ дардери ҳис мекард, ки дар ҷавонӣ дошт, дар ӯ хоҳиши наҷот додани тамоми мамлакат бедор мешуд. Дар гардиши масеҳии мо маҳз ҳамин хел аст. Ҷанги даҳшатовар дар Бангладеш ба имконияти мавъизаи Инчил оварда расонд. Худо аз ҳамаи нақшаҳои одаме бабурғтар аст. Ҳатто дар соҳаи бахшиши гуноҳҳо Ӯ нисбати мо пуршафқатӣ изҳор мекунад. Ин албатта, маъноӣ онро надорад, ки акнун мо чизи хостагiamoно мекунем, барои он ки Худо ба мо бахшиш ато кардааст.

Дидан ҳайратовар аст, ки чӣ хел Худо метавонад як тухмии ночизро ба дарахти шукуфон табдил медиҳад. Шумо метавонед дар ҳаёти оилавӣ ҳамроҳи на он қадар хубро ёбед, лекин Худо ин ҳолатро тағйир дода метавонад. Агар шумо фикр кунед, ки Худо дар ин ҳолат ёрӣ дода наметавонад, Худои шумо дар қуттии гугирд зиндагӣ мекунад. Худо бузург аст! Ӯ ҳама гуна хатоҳои моро ислоҳ карда метавонад. Ин маъноӣ онро надорад, ки шумо ҳозир китобро як сӯ гузошта, бо духтари хушрӯи якум рост омада хонадор бишавед. Не, ман танҳо мехоҳам, ки шумо дар ёд дошта бошед: ҳатто байни дард ва ноумедӣ Худо бо шумост ва Ӯ метавонад ҳар вазъиятро ба фоидаи шумо анҷом бидиҳад.

Дар вақти ҳаёти заминӣ бисёрии мо аз зан ё шавҳар, волидайн ё кӯдакон дилхунук мешавем. Роҳбарон аз шогирдонашон дилхунук мешаванд ва шогирдон аз роҳбарон. Мо муносибатҳои наздикро муддати дароз нигоҳ дошта наметавонем. Мо бо душворӣ чизеро, ки дорем, нигоҳ медорем. Дар калисо одамон мӯҳраҳои шохмотро дар рӯи тахта ба ёди кас меоранд. Ман боварӣ дорам, ки Худо мехоҳад, то мо дар ягонагӣ бимонем ва муносибатҳои наздик сохта битавонем. Ҳамаи он чизе ки ба мо лозим аст — ягон кас дар наздамон бошад, ки дар вақтҳои душворӣ моро дастгирӣ карда тавонад. Агар ягонагӣ набошад, чӣ хел калисо метавонад устувор бимонад? Чӣ хел калисои пур аз муносибатҳои кандашуда ва хафагӣ метавонад бар ҷаҳон

голиб ояд? Бисёрии миссионерон барои он ба хизмат мегузаранд, ки дар калисои худ онҳо муносибати хуб бо шубон ё дигар имондорон надоранд. Ин яке аз душвориҳои калон дар миссионерӣ аст. Ман дар бораи он намегӯям, ки масеҳият динест, ки дар муҳаббат асос ёфтааст. Ин ду аҳком аст, ки Масеҳ онҳоро асосӣ номидааст. Масеҳиён бисёр вақт дар бораи бахшиш мегӯянд, лекин худашон онро дар амал хуб татбиқ намеkunанд. Лекин маҳз бахшиш доруи асосӣ аз ноумедшавӣ аст.

Дикқати худро ба ҳиссиёти манфии худ ҷалб наkunед. Мумкин шумо вақти дидани ихтилоф байни масеҳиён ба ҳайрат меоед. Дигаронро ҳукм наkunед, бифаҳмед, ки Худо аз ҳама ихтилоф бузургтар аст. Магар ба шумо ақаллан як калисо маълум аст, ки ин хел душворӣ надошта бошад? Ин хел калисоҳо вуҷуд надоранд! Лекин хоҳиши комил қардани ҳамаи чизи моро ихотаkunанда зиндагии бисёр масеҳиёно вайрон меkunад. Шумо бояд танҳо бифаҳмед, ки Худованд аз ҳамаи ин баланд аст ва метавонад ҳар як вазъиятро ба фоидаи мо анҷом бидиҳад. Хушбахтона, ки Худованд ба мо намегӯяд: „Ман шуморо танҳо бо ин шарт қабул меkunам, ки ҳамаи фармоишро иҷро намоед ва калисои шумо хизмати комилро иҷро kunад!“

Бо ноумедии дохилиатон мубориза баред ва табиати шахсии одамиатонро пурра қабул kunед. Барои ман бисёр душвор буд, бо он розӣ шавам, ки ман монанди бист сол пеш фаъл нестам. Агарчи ман дар Британияи Кабир зиёда аз бист сол зиндагӣ қардам, ман монанди амрикоӣ фикр меkunам, бо лаҳҷаи амрикоӣ гап мезанам ва ҳӯроки дӯстдоштаи ман — хот-дог, гамбургер ва коктейли ширӣ мебошад. Ман дар бораи худ монанди одаме ки ба ҳар шароит мутобиқ шуда, анъанаҳои мамлакатҳои гуногунро қабул меkunад, фикр қарданро дӯст медорам. Лекин барои ман дар назди аудиторияи калон истодан душвор аст. Хушбахтона, мо бисёр мавъизаkunандагонро дорем, ки бо ин кор аз ман бештар машғуланд. Баъзан ба мо чунин менамояд, ки мо қобилияти дӯст доштани тамоми одамиатро дорем, лекин як ё ду масеҳӣ моро ба ғазаб меоранд. Ба ин иқрор нашудан беақлӣ мебуд. Пеш аз ҳама дар бораи ин фикр наkunед, ки ба воситаи камбудиҳои одамии шумо Рӯҳи Муқаддас кор қарда наметавонад. Ин роҳи рост ба дилшикастагӣ ва рӯҳафтадагӣ аст. Баъзан одамон дар охири маҷлис бархоста, хоҳиши ба ҳаёташон қабул қардани Худовандро изҳор менамоянд. Ман ба онҳо мегӯям, ки ба ҷойҳояшон баргарданд ва пеш аз ҳама худро қабул бикунанд. Ҳатто вақте ки Рӯҳи Муқаддас ба ҳаётамон дохил мешавад, мо мисли пештара хато меkunем (аз сабаби табиати гунаҳкорамон).

Аспектҳои тарбияи дар боло зикршударо хуб дарк кунед (ноумедӣ, тоқат, солҳои гузашта) ва бифаҳмед, ки Худо кӯшиш мекунад, то ба мо раҳмдилоиро нисбати ҳар як гунаҳкор ёд диҳад, хоҳиши начот додани дигаронро диҳад. Хатарро бо далерӣ, бо тайёрии баҳри Худо ба хатар гузоштани ҳаётатонро пешвоз гиред. Шубҳаҳои худро истифода баред. Дар худ иҷрокунандагиро такмил диҳед, то ки бо натиҷаҳои зиёдтар одамонро назди Худо биёред. Адабиёти масеҳиро бо услубҳои гуногун паҳн кунед. Дар худ тоқатро такмил диҳед ва ба Худо ҳуқуқи сарварӣ қардани вақти худро бидиҳед. Аз ҳама пеш дар ёд доред: Худо дар бораи мо ҳама чизро медонад. Ё медонад, ки ба мо интизом, муҳаббат ва боз чизҳои зиёде намерасанд. Шумо мағлуб намешавед, агар ба Худо имконияти тарбия қардани худро бидиҳед. Ғайр аз ин, агар дигар хел рафтор кунед, асаби шумо ба вайронӣ меояд. Лекин агар шумо ҳаётатонро ба Худо супоред, шуморо тўхфаи калон интизор аст.

7. Аслиҳа ва ҷанг

„Баъди гуноҳи аввалин одам мушкилиҳои зиёдро дар зиндагии худ ва дар ҷаҳон ба амал меорад. То он вақте ки Масеҳ идоракунии навро ташкил дода, ин ҷаҳонро аз гуноҳ озод накунад, мо дар ҷаҳони харобшаванда зиндагӣ мекунем“, — навишта буд Э. Тозер. Ман фикр намекунам, ки инро имондорон бо тамоми ҷавобгарӣ дарк мекунанд. Мо дар рӯзномаҳо сарлавҳаҳои даҳшатоварро мебинем. Мо дар бораи кушторҳо, таҷовуз ва зараре ки одамон ба якдигар мерасонанд, мешунавем. Дар ин шароит мо навигариҳоро дар бораи он ки садҳо масеҳиён „ба номи Худованд“ мемуранд, хуб дарк намекунем. Одамон миллионҳо бор номи Худовандро вақти иҷрои бадкирдориҳо ва ҷанг низ ба забон гирифтанд (муҳорибони салибӣ, ҷанги фашистӣ). Баъзан мо ҳатто дар бораи бадкирдориҳо шунидан намехоҳем, барои ҳамин хондани рӯзнома ва гӯш кардани радиоро қатъ мекунем. Лекин бо мурури вақт мефаҳмем, ки бадӣ на дар ҷаҳони моро ихотакунада, балки дар дилҳои мо ва наздиконамон сокин аст. Ман шуморо ноумед кардани нестам. Ман мехоҳам, ки мо як ҳақиқатро дарк кунем: шайтон Замини Худо офаридаро пурра вайрон кард. Агар мо инро фаҳмем, бо гуноҳ пурмахсултар мубориза бурда, ба дунё Хушхабар паҳн карда метавонем.

Биёед баъзе аспектҳои вазифаи худро дида бароем. Баъзан ба мо чунин менамояд, ки калисоҳо дар тамоми Замин зиёд мешаванд ва ин дуруст аст, лекин ҷамъиятшиносон ва дигар мутахассисон, ки аҳолиро ба ҳисоб мегиранд, пешгӯӣ мекунанд, ки баъди чил сол аҳолии замин ду маротиба зиёд мешавад. Ҳар моҳ дар кураи Замин як миллион одам зиёд мешавад. Ва ин ададҳо баъзан одамро ба ҳарос меоранд.

Ба ин рақамҳо диққати ҷиддӣ дода, мо ҳайрон шуданро аз сабаби он ки нисфи аҳолии Замин дар бораи Исои Масеҳ нашуниданд, бас мекунем. Аз баъзе китобҳо ва маҷаллаҳои миссионерӣ мефаҳмем, ки башоратдиҳӣ дар тамоми ҷаҳон — чизест, ки бо мурури вақт ба иҷро меояд. Лекин омӯзишҳои чуқуртар нишон медиҳанд, ки дар қисмҳои кураи замин, ки зичии аҳоли зиёд аст, башоратдиҳӣ ба қафо меравад, на ба пеш. Тақсим кардани адабиёти масеҳиро башоратдиҳии комил гуфта намешавад. Лекин ҳатто аз рӯи ин меъёр

мо гуфта метавонем, ки танҳо аз нисф ками аҳолии Замин дар бораи Хушхабар тасаввуроте доранд.

Аз рӯи ин ахборот тактикаи ҷангии моро беақлона ҳисобидан мумкин аст. Зиёда аз 80 %-и кӯшишҳои мо бемева мебошанд, чунки дар асл фақат 20 %-и аҳолии Замин бо Инчил фаро гирифта шудаанд. Садҳо миллион доллар ба проектҳои масеҳӣ сарф карда мешавад, монанди калисоҳои боэтибор, ки залҳои варзиш доранд. Ва танҳо қисми хурди маблағ ба „ноҳияҳои дурдаст“ ҷудо карда мешавад. Масеҳиёни „ширгарм“ боварӣ доранд, ки фармоиши Худовандро дар бораи расонидани Инчил ба тамоми ҷаҳон вақти якҷанд доллар ба хизмати миссионерӣ ҷудо кардан ба ҷо меоранд. Ман ниятҳои хуби калисоро, ки кӯшиш мекунад ақаллан бо ягон чиз ба қори Инчил ёрӣ диҳад, танқид кардан намехоҳам. Лекин биед ба ҳама чиз ростқавлона назар андозем. Мо бояд худро ҳақиқатан ба хизмати дуо бахшем ва ҳамаи кӯшишҳои мо ба иҷро кардани фармоиши Худо сарф кунем. Мо бояд кӯшишҳои мо дах маротиба зиёд кунем, агар хоҳем, ки ақаллан ягон хел мева оварда тавонем. Лекин бисёр вақт масеҳиён худро пурра ба хизмати Инчил насупорида, қори Худоро иҷро мекунанд. Ҳама худро бо якдигар муқоиса мекунанд ва ин ҷунун одатӣ шудааст, ки мо ҳатто қаҳрамонҳои ҳақиқии имонро ба ёд овардан ҳам намехоҳем. Мо фаромӯш мекунем, ки аз асосгузори имони масеҳӣ — Исои Масеҳ, ҳаввориёни Ӯ, монанди Павлус, ибрат гирием.

Дар вақти Ҷанги дуҷуми ҷаҳонӣ англисҳо нишон доданд, ки ба қурбонӣ кардан тайёранд (монанди дигар миллатҳо). Онҳо бо маблағи хурд зиндагӣ мекарданд ва хароҷотҳои худро кам мекарданд ва ҳамаи маблағҳоро барои тайёр кардани аслиҳа сарф мекарданд. Онҳо дар шароити нокифоя зиндагӣ мекарданд. Лекин ҳоло дар вақти ҷанги рӯҳонӣ, ки аз Ҷанги дуҷуми ҷаҳонӣ муҳимтар аст, масеҳиён монанди аскарони давраи сулҳ зиндагӣ мекунанд. Бихонед, ки Павлус ба Тимотиус чӣ хел маслиҳат медиҳад: „Ҳамчун сарбози неки Исои Масеҳ ба уқубатҳо тоб овар. Ҳеҷ сарбоз худро ба қорҳои рӯзгор банд намекунад, то ки ба сипаҳсолор писанд афтад“ (2 Тимотиус 2:3–4). Ақидаҳои мо оиди хизмати масеҳӣ баъзан ҳайратовар менамояд. Мо китобҳои қимати масеҳиро меҳарем, ба мамлакати дур барои гӯш кардани воизи номдор сафар мекунем, пули қалон медиҳем, ки дар концерти гурӯҳи масеҳии номдор иштирок кунем. Лекин асосиашро фаромӯш мекунем — мо сарбозони армияи Масеҳ ҳастем.

Тасаввур кунед, ки агар дишаб дар кӯчаи шумо бомбае ба таркиш меомад, чӣ рӯй меод? Сими телефон аз бисёрии зангҳо ба беморхона

ё полис қариб канда мешуд ва ҳама кӯшиши барқарор кардани хатти оби гармро мекарданд. Гурӯҳи одамон кӯшиш мекарданд, ки ба ярадорон ёрӣ диҳанд ва мутахассисон дигар „таҷҳизоти таркандаро“ чувстучӯ мекарданд. Ва ба ҳар одаме ки дар ин фоҷиа иштирок накардааст, тамғаи хоин, худписанд ва бераҳм зада мешуд. *Имрӯзҳо шайтон дар ҳар деҳа ва шаҳри рӯи Замин бомба ба таркиш меорад.* Масеҳие ки бо начоти одамон машғул нест, дар назари Исои Масеҳ хоин аст, новобаста ба он ки ӯ дар бораи ҷӣ хел таълимот мавъиза мекунад.

Мо ба ҷанг бо дастҳои холи намеравем, барои он ки Худо ба мо аслиҳа додааст. „Зеро аслиҳаи ҷанги мо ҷисмонӣ нест, балки назди Худо боиктидор аст барои хароб кардани қалъаҳо; мо дасисаҳо ва ҳар баландгириро, ки бар зидди дониши Худо қиём мекунад, сарнагун месозем ва ҳар фикрро ба итоати Масеҳ асир мекунем“ (2 Қўринтиён 10:4–5). Мо аслиҳаи ба мо додашударо дар ду фронт истифода мебарем: дар дохили — дар мубориза бо шубҳа, ваваса, беорӣ; ва дар берунӣ — дар мубориза бо амалиёти шайтон. Дар ҳар шароит мо бояд тайёр бошем, ки бо армияи душман мубориза барем.

Баъзе намудҳои аслиҳа дар порчаи Нома ба Эфсўсиён 6:10–18 номбар шудаанд, ки ин порчаи Китоби Муқаддасро бояд ҳар як масеҳӣ аз ёд донад. Пеш аз ҳама ин *Каломи Худо аст* — шамшери Рӯҳи Муқаддас, ки мо бо он метавонем ҳамла кунем ва худро химоя намоем. Каломи Худо аслиҳаи бузург аст. Ман дар аз ёд кардани оятҳо аз Навиштаҷот душворӣ мекашам. Иҷозат диҳед ба ин сабаб ба шумо масалеро нақл кунам. Ин ҳикоят дар бораи одамест, ки дар китфи худ обро дар сабади бофташуда мебурд. Вақте ки ӯ нисфи роҳро мегузашт, дар сабад об намонд ва ӯ боз ба назди ҷоҳи об мерафт. Одаме ки ин корро аз як тараф назорат мекард, пурсид, ки чаро ӯ чунин беақлона рафтор мекунад. Он одам ҷавоб дод: „Ҳа, ман дар сабади худ оби бисёр оварда наметавонам, лекин ҳар дафъа сабади ман тозатар мешавад“. Аз ёд кардани Навиштаҷоти Муқаддас — машғулияти пурқимат барои такмил додани фикри мо аст. Ба воситаи Каломи Муқаддас мо дар муҳорибаи рӯҳонии мо дастгирӣ ҳис мекунем. Мо монанди масеҳиён хӯрда калон мешавем. Лекин мо бояд на ҳама вақт он шавлаеро хӯрем, ки ба мо мавъизакунандагон тайёр кардаанд. Мо бояд мустақилона Каломи Худоро омӯзем, барои он ки гӯшти ҳақиқии ростиро қабул карда тавонем. Мумкин аст ман терминҳои нодуруст истифода мебарам, лекин маъно бе тағйирот мемонад: Китоби Муқаддас — манбаи дониш ва мақсади ҳаётии мо

аст. Ба воситаи Каломи Худо мо ахлоқи худро муайян мекунем. Маҳз Каломи Худо — аслиҳаи пурқудраттарин аст, ки мо ба воситаи он метавонем шайтонро мағлуб созем, барои ҳамин мо бояд ҳама вақт ба мубориза тайёр бошем. Каломи Худо бояд қисми ҷудонашавандаи ҳаёти мо шавад. Ва ғайр аз хондан, аз ёд кардан, мо бояд чизи ёд гирифтаамонро ба ҳаёт татбиқ карда тавонем.

Ғайр аз шамшер (Каломи Худо), мо *сипари имон* низ дорем, ки бе он ягон принсипи дар ин китоб ифодаёфта мева оварда наметавонад. Бе имон ягон хел дониши дурусти шумо ба ҳақиқати зиндагӣ табдил намеёбад. Ҳамаи насихат ва маслиҳат бояд бо имон мустаҳкам шавад, вагарна мо аз сабаби номутобиқӣ ба намунаи Худо зиндагии рӯҳонии худро вайрон карда метавонем. Мо дар Нома ба Ибриён рӯйхати дарози қахрамонони имонро дида метавонем (боби 11). Ин рӯйхат нишон медиҳад, ки чӣ хел Худо имонро дар хизматгорони худ қадр мекунад. Китоби Муқаддас аз мисолҳои намунавии ҳайратовар пур аст: Ғушаъ ибни Нун, Мусо ва дигарон. Ҳикоятҳои дар бораи имони ҳама чизро мағлубкунанда то беохир мисол овардан мумкин аст. Мумкин шумо дар имон сушт шудед ва ин мисолҳо шуморо рӯҳбаланд намеkunанд. Мумкин аст беитоати доимӣ ба одататон даромад ва шумо ҳоло ҳатто дар чизи хурд ба Худо итоат карда наметавонед. Бояд шарҳе бошад, ки фаҳмонад, ки чаро ҳикояҳои дар бораи қахрамонҳои имон ба дилҳои мо таъсир намерасонанд. Лекин вақти ба роҳи масеҳӣ қадам гузоштан мо бояд аскарони ҳақиқӣ бошем, то душманро мағлуб сохта тавонем. Ин имони кӯр-кӯрона нест. Худо ҳама вақт бовафо буд, Ё ҳозир бовафост ва дар оянда низ бовафо мемонад!

Парастии ва ситоии низ аслиҳаи пурқувват мебошанд. Бисёр вақт, ҳангоме ҳис мекунем, ки душман моро мағлуб месозад, мо ба ӯ бо парастии ва ситоии Худо муқобилат нишон дода метавонем. Вақте ки ноумедӣ ва ҳафагӣ моро иҳота мекунад, мо бояд Худоро ҷалол диҳем. Дар он вақт ин бисёр душвор аст, лекин Худоро ақаллан барои чизе ки Ё дар зиндагиатон кардааст, барои қурбонии Писари Ё, барои он ки Ё ба шумо ҳаёт бахшидааст, миннатдорӣ баён кунед. Барои ҳар яки мо сабабҳои махсуси миннатдорӣ изҳор кардан ҳаст ва мо бояд дар ёд дошта бошем: Худо ҳама вақт сазовори ҳамду сано мебошад. Вақте ки мо Худоро дар мавридҳои душвор ҷалол медиҳем, мо қуввати нав барои хизмати ояндаамон пайдо мекунем. (Ман инро роҳи ягонаи шифо намеҳисобам, махсусан дар вақти ноумедӣ ва ҷароҳатҳои рӯҳӣ, лекин тааҷҷубовар аст, ки ин чӣ хел дар мавридҳои зиёд ёри мерасонад.)

Дар давоми рӯз вақти махсус барои ҳамду сано ба Худо чудо кунед, парастиши Худо — мақсади асосии мо аст, евангелизм бошад — аслиҳа барои ба даст даровардани ин мақсад мебошад. Агар шумо дар зиндагӣ арзишхоро дуруст ҷо ба ҷо карда бошед, инро хуб мефаҳмед. Ба Худо ҷалол гӯед, ба Ё қурбонии парастиро биёред ва бо мушоракат бо Ё лаззат баред, барои он ки Ё Худо аст. Тозер мегӯяд, ки ҳамду сано санги намерасидагӣ дар сохтмони калисои евангелӣ мебошад. Агар дар ҳаёти шумо парастии намерасад, шумо ҳама вақт норасоии қуввати рӯҳониро ҳис мекунед.

Аз ҳама аслиҳаи пурқуввати мо дар муборизаи рӯҳонӣ — *муҳаббат* аст. Аз бобҳои пештара мо фаҳмидем, ки бе муҳаббат ҳаёти масеҳии мо на танҳо ғамангез ва дардовар аст, балки барои шайтон пурхатар низ намешавад. Зиндагии мо ба „миси ҷарангосзананда ва санчи садодиҳанда“ табдил меёбад. Мо бояд нисбати наздикон муҳаббати самимие дошта бошем, то ки онҳо ғайри Худоро дар зиндагии мо дида тавонанд. Албатта, агар мо ба одамон Каломи Худоро набарем, ноумед шудан лозим нест, аммо самимона тавба кардан меарзад. Мо бояд дар пеши Исои Масеҳ зону ҳам карда Ёро илтиҷо кунем, ки моро бо муҳаббаташ пур кунад. Масеҳ дар мо зиндагӣ мекунад! Ба ин сабукфикрона муносибат накунад. Ёро барои ҳузураш миннатдорӣ изҳор кунед. Ёро илтимос кунед, ки шуморо пур кунад. Ё ба ин қодир аст.

Худо қодир аст, ки моро аз тасаввуротамон зиёдтар пур бикунад. Ё ҳаёти моро пурра тағйир медиҳад. Мо, албатта, дарҳол Худоро ба дили худ пурра ҷой дода наметавонем, Ё моро сарнагун мекунад. Мо бояд аз Ё бипурсем, ки дили моро васеъ кунад ва Ё ба мо он қадар Рӯҳи Муқаддас медиҳад, ки мо бардошта метавонем. Ва баробари пуршавӣ бо Рӯҳи Муқаддас мо метавонем муҳаббати самимино нисбати одамон ҳис кунем.

Оташи рӯҳонӣ натиҷаи пуршавӣ аз Рӯҳи Муқаддас аст ва вай дар ҳамаи соҳаҳои ҳаёти мо зоҳир мегардад. Одамон бисёр вақт мепурсанд: „Шумо аз дигарон бо чӣ фарқ мекунед?“ Дар мо хоҳиши самимии наҷот додани ҷаҳон фурузон аст. Гурӯҳи одамон дар истгоҳ? Бо онҳо сӯҳбат кунед ва ба онҳо аз китобхона ки ҳама вақт бо худ доред, диҳед. Занги ногаҳонии телефон? „Мебахшед, шояд, ман рақамро ғалат гирифтаам“. — „Не, ҷаноб, шумо хато накардед, ин рақам дуруст аст, барои он ки шумо бояд навигарии муҳимро бифаҳмед“.

Мо аслиҳа дорем, барои он ки Рӯҳи Муқаддас дар даруни мо сокин аст. Лекин ин моро аз ҷароҳат ёфтан дар ҷанг нигоҳ наметорад. Агар

мо ба мухориба сар кардем, албатта маҷрӯҳ мешавем. Фикр накунад, ки аз мағлубиятҳо ғурехта метавонед. Вақте ки шуморо чизе ба изтироб меорад, рӯҳафтода нашавед. Ҳисси айбдорӣ — қисмати гузашта аст, ки мо инро иваз карда наметавонем. Аз хатоҳои гузашта афсӯс хӯрдан — намуди нозуки худписандӣ аст. Шумо метавонед худро ҳар рӯз одами навшуда ҳис кунед ва дар ҳамин сифат Худоро ҷалол бихонед. Шумо барои нафрат ва ноумедӣ сабаб надоред. Аз ҷумлаҳои ки бо „Мумкин, агар...“ сар мешаванд, худро дур гиред. Онҳо шуморо бекуват мекунад. Бисёрии масеҳиён қувваташонро аз сабаби „агар“-и доимӣ гум кардаанд. Дар имон устувор бошед, ба касе намонед, ки шуморо аз ҷо ҷунбонад (1 Қўринтиён 15:58). Агар ба суханҳои одамон гӯш диҳед, ҳама вақт рӯҳафтода мешавед. Агар шумо аз ҳар як ҳолат ба ташвиш оед, шумо рӯҳан рушд намекунад. Ба Исо муроҷиат кунед ва бар гуноҳ ғалаба хоҳед кард.

Мубориза аз аскарон қурбонии зиёд металабад. Агар чизе ҳаст, ки барои шумо аз Худо қиматтар аст, аз ин даст кашед. Ғайр аз ин, Худо метавонад нишон диҳад, ки шумо хонаатонро фурухта, ба яке аз хизматҳо сарф кунед. Агар шумо мошини нархаш 7 000 \$-ро дошта бошед, мумкин ба шумо лозим ояд, ки мошини 5 000 \$-ро бихаред (дар муассисаи „Ваъда ба ҷаҳон“ коркунон мошинҳои нархаш 500 \$-и доранд). Соли гузашта касе ба ман „Мерседес“-и кўхнаро тўхфа кард, ки ба хизмати мо хеле ёрӣ медиҳад. Мошинҳо дар замони мо чизи мавриди парастӣшанд ва афсӯс ки масеҳиён низ бисёрӣ чунин амал мекунад.

Бисёрии масеҳиён орзу доранд, ки ба Исроил бираванд. Ин зиёрат ҳамагӣ садучанд доллар нарх дорад. Магар мо пулҳои худро дуруст сарф мекунем? Бисёр вақт қайдҳои танқидии худочўёнаро шунидан мумкин аст, ки Масеҳ барои мо бисёр кор кард, лекин мо ба ивазаш чизе намедихем. Ман дар ин вақт ин ҳел ҷавоб доданро интиҳоб мекунам: агар Масеҳ ҳақиқатан барои мо чизи беандоза зиёд кардааст, магар мо метавонем чизеро аз Ӯ дареғ дорем? Албатта, Худо мехоҳад, ки шумо мошин дошта бошед. Лекин шумо бояд бидонед, ки ин мошин аз онҳо Худост. Шумо бояд ба Худо барои иҷозати идора кардани ин мошин миннатдор бошед. Шумо коғазӣ сугуртаи қиматбаҳо доред? Шумо метавонистед онро ҳамту ба касе тўхфа бикунед? Ҳавворӣ Павлус ба қашшоқе гуфт, ки тилло ва нуқра барои Ӯ қадр надоранд. Имрӯзҳо ин ҳел баёнотро на ҳама вақт шунидан мумкин аст. Мо аз сабаби бойигарии моддӣ нобино шудаем. Агар аз ин занҷир ҳалос шавем, мо дар ҳаёти рӯҳонии худ тағйиротҳои калонро мебинем. Мо инкилоби рӯҳониро дида метавонем.

Ман чор намуди амалиётро, ки аз аскарони Исои Масеҳ интизоранд, номбар мекунам. Якум — баҳра овардан. Мо дар бораи ин вақти дар бораи шогирдсозӣ муҳокимаронӣ кардан гуфта гузашта будем. Дуюм — тарбияи рӯхонӣ, ки дар бораи он низ пештар гуфта гузашта будем. Сеюм — ягонагӣ. Ман намегӯям, ки дар ҳама масъалаҳо бояд як ақида дошта бошем. Мо бояд рӯҳбаландкунандаи тозаи ҳақиқати Худо бошем. Мо ҳама зарфҳои Ӯ ҳастем ва ман медонам, ки баъзе чизҳо ба ин ҷаҳон ба воситаи Чорч Вервер дода мешавад. Ҳамаи мо барои мақсаде офарида шудаем. Чизи муҳиме дар шаҳодати мо ҳаст ва Аҳди Ҷадид дар бораи ин дар бисёр ҷойҳо баён мекунад. Сухан дар бораи фикри ягона доштан меравад. Ин осон нест, чунки навимонон бояд бо гурӯҳи зиёди одамон муттаҳид гарданд. Ин бошад танҳо бо тоқат ва муҳаббат нишон додан имконпазир аст. Агар дар ҷамъияти мо ғайбат ва гуногунфикрӣ нашъунамо дошта бошанд, он гоҳ ин ҷамъият не, танҳо гурӯҳи одамон аст. Мо дар ин ҳел калисо дастгирӣ ва муҳаббат ҳис карда наметавонем, агар аз имондорон инро интизор бошем. Маҳз ҳамин ҳел принципро дар оила ҳам дидан мумкин аст. агар зан (ё шавҳар) ва шумо аъзои як команда бошед ва якҷоя кор кунед, шумо ба муваффақият ноил мегардед. Шумо бояд кӯшиш накунед, ки аз ҳамроҳи зиндагиатон баландтар набошед ва ўро назарногир наҳисобед, он вақт шумо хизмати масеҳиро ба ҷо меоред.

Чорум намуди амалиёт — башоратдиҳӣ ба тамоми ҷаҳон аст. Калисоҳо бояд фармоиши Исои Масеҳро иҷро кунанд ва фикр кунанд, ки киро ба хизмати миссионерӣ фиристанд. Бисёр вақт мо фикр мекунем, ки миссионерӣ даъвати шахсии Худо аст, ки ба як кас равона шудааст. Дар ҳақиқат бошад калисо ҳам бояд дар ин роҳ кор кунад. Калисо бояд барои мавъизаи Хушхабар хизматгори хубтаринро фириstad. Китоби Аъмол, бобҳои 11 ва 13-ро бихонед. Шумо мебинед, ки ҷӣ ҳел калисо дар Антиохия аз Рӯҳи Муқаддас даъват гирифт, ки Павлус ва Барнабборо ба хизмат фириstad. Павлус ва Барнаббо? Лекин онҳо ин калисоро ташкил карда, дар он як сол хизмат карданд. Ҷӣ ҳел калисо бе онҳо зиста метавонад? Ин ҳел муҳокимаҳо ҳатто рӯй надоданд. Баъд аз дуо калисо онҳоро барои хизмат баракат дод. Магар ҳозир калисо метавонад шубони худро ба хизмат фириstad? „Лекин Ӯ мавъизакунандаи асосӣ дар калисо мебошад!“ Ман намегӯям, ки ҳатман бехтаринҳоро бояд бифирistem, танҳо иродаи Худоро ҷўем, ки Худованд киро ба хизмат фиристодан меҳаҳад. Ин ҳел муносибат дар кори башоратдиҳӣ натиҷаҳои хуб меорад. Агар шумо аз талаботи худ дуртар нигаред, Худо шуморо ба

таври махсус баракат медиҳад. Агар шумо дуо гӯед, ки дар тамоми ҷаҳон хизмат кунед, Худо ба калисои шумо хизматгори навро мефиристад.

Вақте ки масеҳиён дар бораи паҳн кардани мавъизаи Инчил дар тамоми ҷаҳон ғамхорӣ мекунад, вақте ки мо ин принципро на дар суҳан, балки дар амал татбиқ мекунем, мо метавонем ба армияи шайтон муқобилат нишон диҳем. Барои ин мо бояд тайёр бошем, ки ҳама чизи доштамонро қурбонӣ кунем. Умед дорам, ки ин китобро хонда, шумо даъватро барои паҳн кардани хушхабари Инчил ҳис мекунад. Тайёр бошед, ки баъд аз муддати кӯтоҳ ба ҷои рӯҳбаландӣ шуморо ноумедӣ пур мекунад. Шумо ба даъват шудани худ шубҳа мекунад ва дигар монеаҳо низ пайдо мешаванд. Чӣ қадаре ки баланд бароед, ғалтиш ҳамон қадар дардноктар мешавад. Ин принципи ғалаба аст. Ў маънои онро дорад, ки шумо бояд доимо ва аниқ кор бикунед ва хизмати худро дар таҳкурсии дуруст бисозед. Шумо бояд бо Худо, дигар имондорон ва бо худатон сулҳ дошта бошед. Мо бояд фикри онро накунем, ки чӣ хел дар як ё ду муҳориба бурд кунем, балки дар ҷанг пурра ғолиб оем.

Қисми 3

Давоми роҳ

8. Тавба

Қисми сеюми ин китоб ба шумо дар гаштани ҳаррӯзаи масеҳӣ ёрӣ мерасонад. Масеҳиён бисёр вақт хизматро фаъолона сар карда, ногаҳон худро дар канори роҳ мебинанд. Касе рӯзе Д.Л. Мудиро пурсид: „Барои чӣ шумо доимо дар бораи пуршавӣ бо Рӯҳи Муқаддас суҳан меронед ва инро такрор ба такрор мегуед?“ Ба он одам назар андохта Мудӣ гуфт: „Барои он ки Ё аз даруни ман пур шуда мерезад“. Ман шуморо бовар мекунонам, ки ман ҳам ба пуршавии доимӣ бо Рӯҳи Муқаддас мӯхтоҷам. Ва медонам, ки аз кучо пур мешавам! „Пуршавӣ бо Рӯҳи Муқаддас меёри ҳаёти масеҳӣ аст, на ягон чизи махсус“ — боре Уочман Ни гуфтааст. Дар Рӯҳи Муқаддас ҳар рӯз гаштанро ёд гирифта, шумо барои таъсири Худо кушода мешавед ва бисёр ҳақиқатҳои Аҳди Ҷадидро мефаҳмед. Рӯҳи Муқаддас таъмини ҳаррӯзаи ҳар як имондор мебошад.

Якум, ман арзишнок будани тавбаро гуфта гузаштани ҳастам. Илтимос, китоби Дуҷуми Подшоҳон, бобҳои 11 ва 12-ро бихонед. Боз як бори дигар таърихи Довуд ва Батшобаъ, Уриё ва Нотонро бихонед. Дар ин ҳикоят гуноҳҳои зиёди Довуд номбар карда шудаанд: зино, фиреб, худфиребӣ, одамкушӣ ва Ҳоинӣ нисбати Худо. Ҷинояти худро ӯ ногаҳон ба амал наовард, балки пешаки нақшаи онро кашида буд ва муддати дароз дарк намекард ва ба худ иқрор шудан намехост, ки гуноҳ кардааст.

Наход ки сарвари халқи аз ҷониби Худо интиҳобшуда ин тавр рафтор кунад? Шоҳи номдор, сарлашқари аъло, сарвари тадҳиншуда, сарбаландӣ ва хурсандии тобеон, ӯ ба Ҳама исбот кард, ки аз Ҳоки оддӣ офарида шудааст.

Нотон подшоҳи худро дӯст медошт, лекин Худоро аз вай зиёдтар дӯст медошт. Барои Ҳамин ӯ аз таъқибот аз тарафи Довуд натарсида, суҳанҳои Худоро ба Довуд расонд. Ё ҷунун боҳикмат айбдор кард, ки худӣ Довуд нисбати худаш ҳукм баровард. Хушбахтона, дили Довуд аз гуноҳ саҳт нашуда буд ва ӯ ба айби худ иқрор шуд, ки ба муқобили Худо ва одамон гуноҳ кардааст. Тавбаи ӯ самимӣ буд ва аз ҷор калима иборат буд: „Ман дар пеши Худованд гунаҳкорам“.

Ин суҳанҳои тавба ҳаёти ҳар як масеҳиро, ки гуноҳ кардааст, аз ҳок мебардорад. Довуд баҳшида шуд. Дар баробари ин мавъизаҳои

бардавом гуфта нашуд, ба ӯ муддатҳои гуногуни „тозашавӣ“ муайян карда нашуд (чӣ тавре ки дар калисоҳои мо карда мешавад). Бахшиш аз даҳони Нотон талаффуз шуд: „Худованд низ аз гуноҳат гузарой кардааст; ту нахоҳӣ мурд“ (2 Подшоҳон 12:13) Файзи Худо монанди раъд ба болои мо фуруд намеояд. Сабаби он ки бисёрии масеҳиёни гуноҳкарда аз ҷои ғалтидаашон барнамеҳезанд, имконияти бахшиши ғаврии Худоро қабул накардани онҳо аст. Ба фикри ман раҳмдӣ интизори он буд, ки тавбаи Довудро шунида ба ӯ фуруд ояд. Бисёр вақт мо ба мағлубият дучор мешавем ва хоҳиши ба Масеҳ хизмат карданро гум мекунем. Тарс ва айбдорӣ аз сабаби тасаввуроти нодурусти мо нисбати гуноҳ пайдо мешаванд. Худо намехоҳад, ки мо аз раҳмдӣ нисбати ҳудамон бимурем, ё ин ки ваъдаи гуноҳ накарданро диҳем, ки онро иҷро карда наметавонем. Худо мехоҳад, ки мо ба Ӯ иҷозат диҳем, то моро бо ғайзаши ихота намояд, монанди абр, то ки моро ҳама вақт ҳимоя кунад. Лекин мо ғайзи Худоро аз даст дода метавонем, агар нафаҳмем, ки тавба калиди бахшиш аст. Тавбаи тез ва самимӣ, монанди Довуд. Тавба бояд бисёр тез ба амал ояд, чунки моро на одам, балки ҳуди Рӯҳи Муқаддас мазаммат мекунад. Қисми кори Рӯҳи Муқаддас дар он аст, ки „гуноҳҳои моро ошкор созад“.

Вақте ки дар Масеҳ калон шуда ба Худо иҷозат медиҳед, ки шуморо тағйир диҳад, албатта дар худ гуноҳро ошкор месозед. Ҳамин тавр бояд бошад. Ин қисми муҳими ғалаба бар гуноҳ аст. Бе тавба ва бахшиши ғаврий шумо дар дилсӯзӣ ва нафрат нисбати худ ғарқ мешавед. Дар ин ҳолат шумо барои хизмат беғоидаед ва ба шайтон муяссар гашт, ки шуморо аз саф барорад. Аз ин ҳолат баромадан бисёр осон аст: дар пеши Худо ба зону истода гӯед: „Худованд, ман дар пеши ту гунаҳкорам, маро бубахш!“

Ман ба ҳаёти комили масеҳӣ боварӣ надорам. Ин аз ҳақиқат дур аст, агар мо дар маънои „комил будан“ ҳаёти бенуксонро, ки бо дуо ва хизмат пур аст, дар назар дорем. Ҳар дафъае ки ман бо одамоне вомеҳӯрам, ки маро бовар мекунонанд, гӯё чунин тарзи ҳаёт доранд, ба ман чунин менамояд, ки ин масеҳиён мӯҳтоҷи ёрианд. Онҳо дар мағрурӣ ғарқ шудаанд. Ман ба ҳаёти комили ба мушоракати доимӣ бо Исои Масеҳ асос ёфта, рушди рӯҳӣ ва тозашавӣ бо Хуни Масеҳ боварӣ дорам. Имрӯз шумо аз ягон сабаб тавба кардаед? Агар шумо мегӯед, ки имрӯз гуноҳ накардед, ман ба ин бовар намекунам. „Ҳато касе намекунад, ки кор намекунад“. Дар бораи ин Номаи Якуми Юҳанно мегӯяд: „Агар гӯем, ки мо гуноҳ надорем, — ҳудамонро фиреб медиҳем ва дар мо ростӣ нест“ (1 Юҳанно 1:8).

Ягон рӯзе нест, ки мо ба бахшиш мӯҳтоҷ набошем. Шумо дар тавба ҳар рӯз ва дар давоми умр мӯҳтоҷ ҳастед. Шумо бояд ҳама вақт ба худ такрор кунед: „Худо, Ту ҳақ ҳастӣ, на ман. Маро бубахш“. Бахшиш на ҳатман ба рафтор ё ҳиссиётҳои муайян, монанди ғазаб, бераҳмӣ дахл дорад. Мо бояд барои гуноҳе тавба кунем, ки ба тафаккури мо таъсир мерасонад. Агар мо ин хел накунем, гуноҳ то он дараҷае меафзояд, ки пурра шуури моро ишғол мекунад.

Бахшиш маъноӣ онро надорад, ки мо аз оқибати гуноҳ озод мешавем. Нотон ба Довуд гуфт, ки кӯдаки Батшобаъ хоҳад мурд. Довуд худро бисёр бад ҳис мекард, чунки мефаҳмид, ки аз сабаби гуноҳаш бегуноҳе хоҳад мурд. Дар давоми ҳафт рӯз ӯ рӯза гирифта, сари худро набардошта дуо мекард, лекин ба ин нигоҳ накарда оқибати гуноҳро аз сар гузаронд. Ин принцип дар ҳаёти рӯҳонии мо мувозинати муайяне ба амал меоварад: Худо раҳим аст, лекин ин маъноӣ онро надорад, ки мо бечазо гуноҳ карда метавонем. Ё медонист, ки агар Довудро чазо надихад, вай боз гуноҳ мекунад. Дар ӯ рағбат нисбати гуноҳ боқӣ мемонд. Боре ба назди ман ҷавон ва духтаре бо ҷашмони пурашк омада гуфтанд, ки гуноҳ карданд. Онҳо тавба карданд ва ба назди Худо баргаштанд. Худо онҳоро бахшид, лекин ин таваллуди кӯдакро боздошта натавонист. Бахшиш ҳамчунин онҳоро аз азоб ва ғам, ки оқибати гуноҳ ҳастанд, озод накард.

Ин сабаби иловагии он аст, ки мо бояд худро аз гуноҳ ба таври имкон дуртар нигоҳ дорем. Дар мушоракат бо Худо буда, мо монанди Довуд ба бетартибӣ дучор намешавем. Ба гуноҳ дар ҳаёти мо афзуданро иҷозат дода, мо дар охир афсӯс меҳӯрем. Ман дар бораи як муассисаи масеҳие медонам, ки маҷбур буд кори худро аз сабаби зино дар гурӯҳи коркунон ба итмом расонад. Довуд бояд дар пеши ҳама тавба мекард, барои он ки дар бораи гуноҳи ӯ ҳама медонистанд. Ё дар ҳолати хатарнок буд, зеро ӯро дар назди омма маҳкум кардан лозим буд. Ё амалан дурӯя шуд, чунки ҳаёти дугона ба сар мебуд. Ҳаёти дугона метавонад аз назари одамон пинҳон бошад. Шумо худатон хуб дарк мекунед, ки ба мағлубияти рӯҳонӣ дучор мешавед, агарчи дигарон дар бораи шумо фикри дигардоранд.

Тавба — мафҳуми асосии Навиштаҷоти Муқаддас аст. Калисои Лудкия дар гуноҳи мастӣ ва бадахлоқӣ оғушта набуд, балки гуноҳи хунукшавиро дошт ва қобилияти тавбаро аз даст дода буд. Гуш кунед, ки Худо дар ин бора чӣ мегӯяд: „Ба ту маслиҳат медиҳам, ки аз Ман тиллоӣ дар оташ сурхшударо бихарӣ, то ки сарватдор шавӣ; ва либоси сафедро, то ки бипӯшӣ, ва расвоии бараҳнагии ту аён нашавад; ва сурмаро, то ки бар ҷашмони худ кашида, бино шавӣ. Ҳар

киро Ман дӯст дорам, мазаммат мекунам ва чазо медиҳам. Пас ғаюр бош ва тавба кун“ (Ваҳй 3:18–19).

Одатан тавба кори шахсии ҳар кас аст. Агар гуноҳ шуморо аз дарун мағлуб карда бошад, шумо дар ин бора ба Худо иқрор шавед. Агар гуноҳи шумо ба муқобили одамони дигар равона шуда бошад, тавбаи шумо бояд дар назди омма ба амал ояд. Аз ҳама душвортар дар назди зан ё шавҳари худ дар коре иқрор шудан мебошад. Боре дар вақти хизмати мо дар Итолиё соли 1963, вақте ки корҳо на он қадар хуб пеш мерафтанд, ману занам ба якдигар суҳанҳои дағал гуфтем. Баъд мо ҳафа шуда, ба ҳучраҳои гуногун рафтем. Ман ба худ гуфтам: „Худованд, агар ӯ ба ноҳақ буданаш иқрор шавад, ман аз ӯ бахшиш мепурсам“. Ӯ дар ҳучраи дигар тақрибан ҳамин хел фикр мекард. „Худованд, агар ӯ даромада ба ноҳақ буданаш иқрор шавад, ман ноҳақ буданамро ба гардан мегирам“. Ҳамин тавр тамоми ҳаётро дар ҳучраҳои гуногун гузаронидан мумкин буд! Ман бо занам то ҳол ҳамроҳем, барои он ки ягонтои мо аз 10 даҳқиқа зиёдтар нисбати дигар қаҳр карда наметавонад. Мо бо якдигар дар даҳлез вохӯрем, вақте ки барои бахшиш аз хонаҳои худ давида баромадем. Маҳз ҳамин чиз дар хизмати масеҳӣ рӯй медиҳад. Вақте ки ман бо саъю кӯшиш коре мекунам, ман тоқатнопазир ҳастам. Ман оташин ва серғурбат мешавам. Ба ман баъзан лозим меомад, ки ба дигар шахр ё мамлакат барои бахшиш пурсидан аз бародари масеҳӣ занг занам. Дар ёд доред, ки ба шумо лозим меояд, то аз ҳамроҳи оилавӣ ё ин ки дигар имондор бахшиш пурсед, лекин гуноҳ дар назди Худо ҳамчун гуноҳ менамояд. Тавба дар пеши Худо — асосӣ аст.

Сирри тавбаро дарк кунед. Он гоҳ шумо дар ҳаёти масеҳии худ хурсандӣ карда метавонед ва ғайри Худо дарк мекунад. Шумо метавонед қатъӣ ва далер ба хатти ҳарбӣ бароед. Дар ёд доред, ки шумо ба сӯи ғайри Худо роҳ доред. Аз ин ғайри баред.

9. Андӯҳ

Шумо мумкин аллақай фаҳмида бошед, ки мақсади асосии китоби ман — тарбияи муносибати ҳақиқӣ нисбати ҳаёти масеҳӣ аст. Дар навбати аввал мо ба Худо бояд муроҷиат кунем, на ба мушкилиҳои худ. Лекин бо ҳамаи ин аз душвориҳои асосӣ, ки дар роҳи мо вомерӯанд, гурехтан лозим нест. Ман алаққай дар бораи тайёрии мо ба ҷанги рӯҳонӣ ва ҷароҳатҳои ногузир гуфта будам. Дар ин боб ман тарафҳои аниқӣ ҳаёти рӯҳониамонро, ки барои зарбаи шайтон нозук ҳастанд, дида мебароям.

Асбоби аз ҳама асосии шайтон *андӯҳ* аст. Ба воситаи ғаму андӯҳ манбаи рӯҳонии мо оҳиста-оҳиста кам мешавад. Аз ин ҳеҷ кас озод нест. Аз рӯи мушоҳидаи ман қариб 25 фоизи коркунони муассисаи „Ваъда ба ҷаҳон“ аз ғаму андӯҳ азоб мекашанд. Агар сухан дар бораи калисоҳои оддӣ ё ташкилотҳои масеҳие равад, ки дар онҳо тавба дар давоми бист сол набуд? Масеҳиёне ки гуноҳ мекунанд, чиро ҳис мекунанд? Корчаллоне ки кораш барор намегирад, чиро ҳис мекунад? Масеҳие ки дар муассисаи амалиёташ шубҳанок кор мекунад, чӣ хел метавонад бовиҷдон монад? Андӯҳ — яке аз услубҳои нозук ва ҳилагаронаи шайтон мебошад, ки кори Инҷилро вайрон кардан мехоҳад.

Ба мо намунаи андӯхро аз сар гузаронидани бисёрии муқаддасони Аҳди Қадим маълум аст, гарчанде мо одат кардаем, ки тарафҳои пурқуввати одамони Худоро бинем. Лекин агар мо Китоби Муқаддасро муддати дароз омӯзем, дида метвонем, ки ғаму андӯҳ ба ҳар як қаҳрамони имон хос аст: Илёс баъди мағлубияти яҳудиён дар Кармил, Юнус баъди яке аз башоратдиҳии калонтарин дар Шарқи Наздик ва дигарон. Дар Аҳди Ҷадид мо дар бораи шоғирдони Исои Масеҳ хонда метавонем, ки бисёр вақт ақидаҳои на он қадар пурҳикматро дар вақти на он қадар қулай мегуфтанд. Баъзан баъди инро дарк кардан онҳо, шояд, тайёр буданд забонҳои худро фуру баранд.

Он одамоне аз байни мо, ки бузург шудан мехоҳанд (одатан одамоне ки ба асарҳои Тозер шавқманданд), тез-тез рӯҳафтода мешаванд: „Барои чӣ одамони Худо ин хел кам меҳнат мекунанд?“ — мепурсем мо. — „Барои чӣ байни масеҳиён ягонагӣ нест?“ Ҳатто дар Англия, ки аз ҷиҳати беорӣ ва мағрурӣ аз ҳама мамлакатҳо гузаштааст,

хисобот нишон медиҳад, ки ёздаҳ фоизи аҳоли ба калисо мераванд. Ин аз онҳое ки ба футбол мераванд 2 маротиба зиёд аст. Калисо камшумор нест. Як мавъизакунанда дар конфронси „Дарави баҳорӣ“ (ки ҳар сол аз тарафи маҷаллаҳои „Buzz“ ва „Family“ ташкил дода мешавад) гуфт, ки дар Британияи Кабир қариб 100 000 калисо вучуд дорад. Дар ШМА ва дигар ҷойҳои Америкаи Лотинӣ фоизи имондорон боз зиёдтар аст. Ба шумо дар роҳи ташкилдихии хизмати башорати Инчил дар тамоми ҷаҳон чӣ ҳалал мерасонад? Барои чӣ калисо имкониятҳои худро истифода намебарад?

Ман хулосаҳои ноаниқ кардан намеҳоям, зеро стереотипҳо ҳама вақт ба ҳатогӣ оварда мерасонанд. Роҳбарони масеҳӣ содда кардани ҳама чизро дӯст медоранд. Дар калисо ҳама вақт мешунавӣ: „Мо бояд бисёртар барои аз Рӯҳи Муқаддас пуршавӣ дуо гӯем“ ё ки „Мо бояд худро пурра ба Масеҳ супорем“. Ин гуна суханҳо моро рӯҳафтада мекунанд. Ман маслиҳатҳои рӯякӣ додан намеҳоям, лекин боварӣ дорам, ки оиди он ки тамоми калисоро ноумедӣ фаро гирифтааст, хато намекунам.

Ноумедӣ аз паси худ ноумедии зиёдтар меорад. Шумо ба маҷлиси дуо дер карда, зиқ мешавед. Шубони шумо ташвиш мекашад, ки аз барои шумо маҷлисро дар вақташ сар карда натавонист. Шумо ҳафа мешавед, ки дар худ хоҳиши ба тамоми ҷаҳон бурдани Инчилро афрӯхта наметавонед. Барои ҳамин шумо қарор медиҳед, ки тамоман ба маҷлисиҳои дуо намеравед.

Норасоии ҳисси воқеият дар ҳаёти дуоғии ман ҳама вақт барои шайтон баҳонаи ҳамла карданро меод. Дар асл ман рӯҳафтадагиро ҳар рӯз ҳис мекунам. Дар ҳатти пеши муҳориба ҷой гирифта, шумо дар зер тирпарронӣ меистед. Барои ҳамин шумо аз дигарон зиёд ноумедӣ ҳис мекунад. Ин ҳатари касби шумо аст ва он ба андозаи дар рӯҳ калон шудани шумо зиёдтар мешавад.

Ҳамаи ин нишон медиҳад, ки мо ба дастгирии яқдигар мӯҳтоҷем. Агар бародари шумо дар Масеҳ рӯҳафтада шуда бошад, ба ӯ дасти ёри дароз кунед. Ё ба муҳаббат ва дуо мӯҳтоҷ аст. Мумкин аст ба ӯ боодобона ёрии худро пешниҳод кунед. Мо ҳама вақт хатоҳои одамонро дида метавонем. Маҳкум накунад, балки нисбати одами ноумедшуда ғамхорӣ ва дастгирии зоҳир кунед. Вақте ки ман дар коллеҷи библиявӣ мехондам, Худо бисёр вақт ба муносибати нодурусти ман нисбати одамони „рӯҳонӣ набуда“, ки ба маҷлисиҳои дуо намерафтанд ва ба аспектҳои рӯҳонии ҳаёти масеҳӣ механдиданд, нишон меод. Ин одамон он қадар хунук нестанд, чӣ тавре ки менамоянд. Онҳоро муқобили беорӣ эм кардан лозим аст. Ба ҳар ҳол онҳо вазифаи

муҳимро иҷро мекунанд: мо дар мисоли онҳо дида метавонем, ки чӣ хел беорӣ ба ҷонҳои мо зарба мезанад, агар мо ба Рӯҳи Муқаддас решақан кардани онро иҷозат надихем.

Агар шумо табиатан экстреверт ҳастед, он гоҳ нисбати одамони сустҳаракат бегоҳат наشاءед. Одамони гуногун ба фишори дунёи берунӣ ҳар хел аксуламал мекунанд. Солҳои зиёд ман намефаҳмидам, ки чаро зани ман баъзан хомӯш шуда худро аз ҳама ба канор мегирад, то вақте фаҳмидам, ки ӯ бо ин усул бо шиддати асабонишавӣ мубориза мебард. Мо ҳама аз ҳамдигар фарқ мекунем. Ҳар яки мо дар соҳаи муайяне нозук ҳастем. Барои ҳамин дигаронро маҳкум накумед ва имконияти ба дигарон ёрӣ доданро бичӯед.

Ноумедӣ бо кадом роҳҳо меояд ва дар чӣ зоҳир мешавад? Якум роҳи аз ҳама паҳншуда — дуои бечавоб аст. Агар мо аз Худованд, чизи ба назарамон муҳимро аз тахти дил бипурсем, лекин аз ӯ ҷавобе нагирем, мо чиро ҳис карда метавонем? Дар кадом як асно мефаҳмем, ки мо роҳҳои Худовандро фаҳмида наметавонем. Лекин баъд мавъизаеро дар бораи қувваи дуо мешунавем, ё ин ки китоберо ба ин мавзӯ меҳонем, ва моро ноумедӣ фаро мегирад. Моро огоҳ мекунанд, ки: „мабодо решаи талхе ба вучуд омада, осеб расонад, ва бисёр қасон аз он палид шаванд“ (Ибриён 12:15).

Беорӣ — роҳест, ки рост ба ноумедӣ ва талхӣ мебарад. Он махсусан вақте меафзояд, ки мо дар бораи қаҳрамонҳои имон ва ҷавобҳои ҳайратовари Худо ба дуоҳои онҳо меҳонем ва мебинем, ки файзи Худо ҳама вақт бо онҳо буд. Дар асл Худо дар замони мо ҳам муъҷиза мекунад ва қалисо аз вақтҳои пештара қамтар файз намегирад. Дуои бечавоб асбобест, ки ба воситаи он Худо фарзандонашро тарбия медиҳад. Ҳаёти ман аз дуоҳои бечавоб пур аст. Ба фикри ман на зиёда аз 50 %-и дуоҳои ман аз Худо ҷавоб доранд. Аммо ман ба рӯҳафтодагӣ имкон намедиҳам, ки дар дили ман реша давонад. Ба наздикии ман аз Туркия баргаштам. Ман 25 сол боз орзу доштам, ки ба ин кишвар бо мавъизаи Инҷил равам, аммо ҳамеша ба монеаҳо дучор мешудам. Чанд сол пеш яке аз ҳамкорони мо дар Туркия аз тарафи экстремистҳо дар пеши остонаи хонааш кушта шуд. Ман бояд боварии қомил ҳосил мекардам, ки ба мавъизаи Инҷил дар ин мамлакат тайёрам, вагарна ман ба Худо ва муассисаамон боварӣ намедоштам ва бовариам намеомад, ки Худо дар ин гуна мамлакат чизеро иваз карда метавонад. Ман бояд дар имони худ меафзудам, то ки Худо қори тавбаи Худо тавонад дар вақти муайянкардааш ба иҷро расонад. Агар мо чизеро нақошта бошем, ҳосил гирифта наметавонем.

Дуюм сабаби ғаму андрӯх ва ноумедии мо — *нобарориҳо* мебошанд (дар ҳаёти оилавӣ, дар муносибат бо имондорони дигар, бо кӯдакон). Ин душвории паҳншуда аст ва агар шумо барои оилаи худ дар хавотир бошед, пас бидонед, шумо танҳо нестед: фарзандони бисёр роҳбарони калисо ва мавъизакунандагони машҳур Исоро қабул накарда, беимон мемонанд. Агар шумо ҳам нисбати наҷоти аъзоёни оилаатон чунин душворӣ дошта бошед, китоби Чон Уайт „Дарди волидайн-ро бихонед“ (*Parents in Pain*). Ноумедӣ шуморо вақти он ки шумо кӯшиш мекунед шоҳиди Инчил шавед, низ фаро гирифта метавонад. Шумо мавъизаҳои аҷоибро дар ин мавзӯё шунида, курси дурӯзаӣ таълимотро мегузаред ва кори шоҳидии Инчилро дар тамоми ҷаҳон сар мекунед. Ва ногаҳон аён мешавад, ки шумо дар муносибат ба беимонон душворӣ мекашед ва касеро ба тавба оварда наметавонед. Шумо сабаби бемуваффақиятиро дар худ дида, ба худ савол медихед, ки масеҳии дигаре ки „рӯхонитар“ аст, ин одамро ба назди Худо оварда метавонист ё не? Барои ҳамин шумо аз кори Инчил даст мекашед ва дар бораи Худо ва наҷоти Ё фикр карданро бас карда, ба истироҳат меравед. Ё ин ки қарор медихед, то ба мамлакате биравед, ки одамон Каломи Худоро шунидан хоҳанд. Бовар кунед, ки ба мусулмонон мавъиза кардан осонтар аст нисбат ба ҳамватанон, махсусан вақте ки сухан дар бораи мамлакатҳои Ғарб меравад.

Роҳи сеюми ноумедӣ *гуноҳи шахсии* мо аст. Ман дар ин соҳа бисёр вақт ба ноумедӣ дучор мешудам, барои он ки худро бисёр комил меҳисобидам. Ман муддати дароз фикр мекардам, ки ғалаба дар Масеҳ ҳаёти комили бе доғ ва бе нуксон аст. Дар ҳақиқат бошад масеҳии бо ҳаёти ғалабанок мезиста бояд бидонад, ки вақти гуноҳ кардан чӣ хел рафтор бояд кард. Ё бояд ба фикре ки ғалтишҳо ногузир ҳастанд, бояд одат кунад ва бинобар ҳамин, аз ҷо барҳеста тавонад. Тасаввур кунед, ки шумо дар Масеҳ зиндагӣ мекунед ва аз Ё дар кори худ қувват мегиред ва дар давоми якчанд сол бо муваффақият кор мекунед. Баъд боре ба васвасаи ғайриоддӣ дучор шуда, дар вақти ҳастагӣ ё маҳзунии худ гуноҳ мекунед. Дар дохили худ дарҳол овози шайтонро мешунавед: „Ҳа, мебинӣ чӣ хел ту заиф ҳастӣ, магар ту хизматгори ҳақиқии Худо шуда метавонӣ? Табиати гунаҳкори ту аз нав таваллуд нашудааст, ту ҳамон хел гунаҳкор ҳастӣ, чуноне ки чанд сол пеш будӣ“. (Хатар дар он аст, ки шайтон ҳақиқатан ҳақ аст, лекин ӯ ба гунаҳкор дар бораи файзи Худо чизе намегӯяд.) Барои ҳамин шумо дар доираи маҳками андрӯх гардишро сар мекунед: ҳар тобистон „Ҷонии хурд“ бо тавба ба пеши Худо

меояд ва ҳар зимистон боз дар яхи лағжандаи васваса меғалтад. Он гоҳ ҷаноб „Ҷавоби осон“ меояд, ки яке аз ҳамкорони наздики шайтон аст ва Ҷониро дуртар ба ноумедӣ тела медиҳад.

Чорум роҳ ба сӯи ноумедӣ *касалии ҷисмонӣ* мебошад. Бисёр одамон то он вақте ки худашон касал нашаванд, инро намефаҳманд. Бисёрии касалиҳо оқибатҳои дарозмуддат доранд (ман дар бораи намуҷҳои гуногуни рӯҳафтадагӣ ва асабонӣ шудан меғӯям). Шумо ва бадани шумо мисли пештара мемонанд, лекин касалии ҷисмонӣ намегузорад, ки шумо пурра қуввати рӯҳонии худро нишон диҳед. Ман дӯсти хубе дорам, ки мо бо ӯ дар бораи хизмат дар Бромлей дуо гуфта будем. Шавҳари ӯ, ки шубон буд, якчанд сол пеш вафот кард, ӯ бошад бистарӣ буда, гӯшҳояш намешунаванд. Барои бо ӯ сӯҳбат кардан асбоби махсусе лозим аст, то ӯро фаҳмида тавонӣ. Лекин ба ин нигоҳ накарда ӯ хизматчиӣ калони дуо мебошад ва дуои ӯ то канораҳои Замин меравад. Ӯ ба калисо рафта наметавонад, бинобар ин худро танҳо ҳис мекунад, лекин ӯ дар мушорақат бо Исои Масеҳ метавонад бисёр баланд барояд.

Панҷум сабаби ноумедӣ — *набудани ягонагӣ дар калисо аст*, ки дар муносибатҳои вайроншуда, шубҳа ва маҳкум кардан дар байни баъзе аъзоёни калисо ва ҳатто деноминатсияҳо зоҳир мегардад. Ин ҳамчунин натиҷаи аз будаи зиёд кардани тасаввурот дар бораи имони масеҳӣ аст. Мо таълимоти дурустро дар бораи асосҳои библиявӣ гирифта ва мавъизаҳои хубро шунида, сурудҳои масеҳӣ хонда метавонем, аммо на зиёда аз ин. Барои ҷӣ бисёрии масеҳиён фикр мекунанд, ки дар натиҷаи ин хел амалиёт онҳо ба ғаришта мубаддал мешаванд? Баъзеҳо бо сабабҳои муайян аз калисо рафтанд, лекин бисёриҳо аз сабаби муносибати нодуруст ба масеҳият мераванд. Онҳо фикр мекунанд, ки агар ба калисо раванд, ҳама кори онҳо аъло мешавад. Ва рафтани онҳо аз калисо сабаби ноумедии бисёр одамон шуда, ҳатто калисоро ба тақсимшавӣ оварда расонида метавонад. Ман бо бисёр роҳбарони гурӯҳҳои хонагӣ дар шаҳри худам муносибат мекунам ва медонам, ки онҳо ҳам мисли калисоҳои калон бо чунин мушкилиҳо дучор мешаванд. Одамон — ҳамагӣ одамони хатогӣ ва мушкилӣ дошта ҳастанд, ҳатто агар онҳоро дар калисо ҷойгир карда ба онҳо хизматеро боварӣ карда бошанд. Бисёрии одамон калисоҳои калонро тарк карда гурӯҳҳои хонагӣ ташкил медиҳанд, барои он ки бо кадоме аз роҳбарон норозӣ мебошанд. Лекин ин душвориро ҳал намекунад. Гап дар сари он ки одамон дар ҳама ҷо якхеланд ва Худо ҳам дар гурӯҳи хурд ва ҳам дар калисои калон як хел кор мекунад.

Мо дар муассисаҳои одамон ҷавоб ёфта наметавонем. Мо бисёр вақт чизи комилро меҷӯем, лекин ин ҳеҷ гоҳ набуд ва намешавад, на дар калисо, на дар одамон. Комилиятро танҳо дар Худо ёфтан мумкин аст. Мо дар замин ҳеҷ гоҳ лаззати ҷаннатро намеебем. Мо дар сайёраи лаънатшудае зиндагӣ мекунем, ки аз одамони дар гуноҳ ва ноумедӣ гумшуда пур аст. Масеҳӣ аз дигарон на бо он фарқ мекунад, ки чунин мушкилихоро аз сар гузаронида наметавонад, балки бо он ки Худоро мешиносад ва дар муҳаббати Ӯ таскин меёбад. Агар мо инро фаҳмем, он гоҳ ба ягонагӣ расида метавонем.

Рухсат диҳед дар бораи якчанд намуни муқобилият нисбати ноумедӣ гап занам. Аз ҳама асосиаш, дар ёд доред: агар мо дар мубориза бо шайтон ба қувваи Худо такя кунем, имони мо аз болои ноумедӣ галаба мекунад. Танҳо назари худро аз Исо дур накумед.

Якум муҳофизати мо аз ноумедӣ *чуқур дониستاني табиати Худо аст*. Ман ба ин мавзӯ дертар бармегардам. Ман хондани китобҳои Тозер ва Пакерро ба шумо тавсия мекунам, ки дар онҳо табиати ҳақиқии Худо нақш ёфтааст. Мақсади мо муносибат бо Худои зинда аст. Ва агар маро мушкилиҳои зиёди ихота кунанд, мақсад бояд иваз нашавад. Якум доруи санҷидашудаи ман аз ноумедӣ ва рӯҳафтодагӣ он аст, ки ман бояд аз масеҳиёни гуноҳкунанда рӯ нагардонам. Аз ҳама чизи дахшатоваре ки мо мекунем, ба мағрури ғалтида, назари худро ба бузургии худ ҷалб кардан аст, ба ҷои он ки бузургии Худоро ҷалол диҳем. Мумкин ба мо хондани Забур ё суруди ҳамду санои Довуд (2 Подшоҳон 22) ёри расонда метавонад.

Дуюм воситаи муҳофизат аз ноумедӣ — *дониستاني Каломӣ Худост*. Ҳарчи бештар вақти худро дар омӯхтани Каломӣ Худо гузаронед. Дар ёд доред ва дар ин бора фикр ронед. Ман ба шумо хондани китоби Ралф Шаллинс „Аз ҳамин асно сар карда“-ро маслиҳат медиҳам, ки он масъалаҳои омӯзиши Китоби Муқаддасро дида мебарояд.

Сеюм восита ҳам шахсан ба шумо ва ҳам ба тамоми калисо дахл дорад. Шумо бояд ба ҳиссиёти худ такя накарда, ба имонатон такя бикунед. Агар ман аз паси ҳиссиёт равам, дар давоми рӯз бисту панҷ бор ғалтида меҳезам. Агар хонандагони ин китоб дар ҳиссиёти худ устуворанд, ман танҳо метавонам ба онҳо ҳавас кунам. Ман фаҳмидам, ки нисбат ба ҳиссиёте ки ба ман фишор меоваранд, бояд бешафқат бошам. Ман бояд бо роҳнамоии имон зиндагӣ кунам. Ин он қадар осон нест, лекин баъд моро тӯҳфае интизор аст.

Чорум восита — *муносибати бодикҷат нисбати якдигар аст*. Агар касе дар ҳичолат монд ё ба саломии оташини шумо ҷавоб

нагардонд, фикр кунед, ки ӯ чаро ин тавр кард. Мумкин ӯ душворӣ ё ғаме дорад, ки шумо онро намедонед. Шунавандаи хуб бошед, тасаввуроти худро истифода баред, кӯшиш кунед, то фаҳмед, ки ба ин одам чӣ рӯй додааст. Фикри шумо дар бораи касе баъзан аз ҳақиқат дур аст. Вақте ки шумо аз одам аксуламали муайянеро интизоред, метавонед ноумед гардед, барои он ки рафтори касеро пешгӯй карда наметавонед.

Панҷум восита — *нигоҳ кардан ба пеш ба маънои рӯҳонӣ*. Кӯшиш кунед, ки чизи пешаки донистаатонро пешгирӣ кунед. Азбаски шумо бо Худо муносибати наздик доред, Ӯ ҳама вақт ёрӣ медиҳад, ки дар бораи ҳамаи ҳодисаҳо тасаввуроти пурра дошта бошед. Агар шумо ғайбатеро шунавед, то даме ки рост будани онро нафаҳмед, ба он ҷавоб надихед. Ин ба худмаҳкумкунӣ низ тааллуқ дорад: агар шумо танҳо овози шайтонро шунавед, ки шуморо айбдор мекунад — рӯҳафтода мешавед. Ҳама вақт пеш аз он ки чизеро дар бораи худ ё касе қабул кунед, фикр кунед. Ман ёд гирифтам, ки ғайбатро гӯш накунам, ки он метавонад калисоро монанди касалии саратон захмдор кунад. Ман ба хубӣ умед дорам ва дар ин самт амал мекунам. Худо бузург аст ва ӯ ҳама чизро метавонад тағйир диҳад.

Шашум восита — *дар назди худ монда тавонистани мақсадҳои воқеӣ*. Яке аз сабабҳои касалиҳои асаб дар ШМА — кушиши дар назди худ мақсадҳои иҷронашаванда мондани одамон аст. Мо инро дар вақти муносибат бо онҳо мебинем. Бисёри онҳо ё ноумед мешаванд, ё бардурӯғ нишон медиҳанд, ки дар қорҳояшон муваффақият доранд (Румиён 12:3 нигар). Дар назди худ нисбати хизмататон, ҳаёти калисоятон, дуо ва ғайра мақсадҳои иҷрошаванда гузored, ғайр аз он вақте ки Худи Худо дар назди шумо мақсади калонтарро гузорад. Аз Худо иҷро намудани қорҳои калонро хоҳиш кунед, лекин Ӯро дар дуоҳои худ идора қарданӣ нашлавед. Худо ҳам ҳиссиёти ҳазлро дорад! Ман дар ёд дорам, ки дар вақти хизмат дар Мексика як ҷавонзани ҳамқори мо аз Худо пурсид, ки дар вақти хизматгузории оянда 1 000 кас Худовандро қабул кунанд. Мушкилӣ дар он буд, ки ҳамон вақт касе ба хизмати мо диққате намедод. Ман дуоро қатъ қарда аз ӯ пурсидам: „Магар Худо ин дуоро ба дилат чо қард? Мо дар ин шаҳр ҳатто панҷ касро ба назди Худо оварда натавонистем“ Ин намуд дуо монанди худситой аст, ки мегӯяд: „Имони ман аз имони шумо зиёдтар аст“.

Ҳафтум восита дар он аст, ки мо бисёртар Худоро ҷалол диҳем ва ба Ӯ дуо гӯем. Мо дар ин бора дар боби дар бораи аслиҳаи

рӯҳонӣ гуфта гузашта будем. Ба Худо нигоҳ кунед ва худсанҷии аз ҳад зиёдро бас кунед. Ман бисёр вақт одамонро бозмедоштам, ки маҳз бо ҳамин сабаб ба ноумедӣ дучор шудаанд. Худимтиҳонкунии зиёдтарӣ на ба фурутанӣ, балки ба худписандӣ оварда мерасонад. Мо ҳақиқатан лоиқи хизмат кардан нестанд, лекин мо аз Рӯҳи Муқаддас пурем, мо меросхӯри Шохем, мо муқаддасон ва дӯстони Худо ҳастем. Диккати худро ба Ё чалб карда Ёро ситоиш карда, мо аз Ё дастгирӣ дар қорҳоямон мегирем. Худо меҳонад ҳаёти моро барақат диҳад. Ин мақсади асосии Ё аст.

Ҳаштум воситаи муқобилат ба ноумедӣ ба мо ғалатӣ намуда метавонад. Ин ёд гирифтани захираҳои асосӣ аст. Инро нақарда шумо ба талхӣ ва ноумедӣ хоҳед ғалатид, ки ҳозир бисёр калосоҳоро фаро гирифтаанд. Баъзе одамон тамоми рӯзи якшанберо барои муҳокима намудани мушкилиҳои якдигар ва шубон сарф мекунанд. Шумо дар хизмати Худо муваффақиятнок буда наметавонед, агар ба дард тоқат карданро ёд нагиред. Дардро Худо бисёр вақт барои рӯҳан тоза шудани мо иҷозат медиҳад. Дар сайёраи бо гуноҳ сироятшуда зиндагӣ карда, мо бояд ба дард ҷароҳат буданро ёд гирем, то ки зинда монем. Агар шумо дар пеши худ ростқавл бошед, албатта дар худ нафрат ё талхиро аз ягон сабаб ошкор карда наметавонед. Инро ҳамчун қизи қимате барои қалоншавии шумо дар рӯҳ қабул кунед.

Ҳоло ман дар давоми чанд рӯз мақолаеро бо худ гирифта гаштаам, ки „Ёрии таъҷили дар вазъияти фавқуллодаи рӯҳонӣ“ номида мешавад (*First Aid for Spiritual Emergency*). Дар вай маслиҳатҳои ғоидаовар бисёранд. Муаллиф мегӯяд, ки агар бародар ё хоҳаре шуморо ҳафа кунад, ҷӣ бояд қард.

1. *Ором бимонед.* „Бозистед ва бифаҳмед, ки Ман Худо ҳастам“. Саросемагӣ дар ин ҳел вақтҳо бисёртар зарар мерасонад.
2. *Кӯшиши кунед, то бифаҳмед, ки шуморо ҷӣ зиёдтар озурда қард.* Сабаби ҷидол дар ҷӣ аст? Магар шумо наметавонистед онро пешгирӣ кунед? Қадом тарафи ҷони шумо зиёдтар озурда шудааст? Шумо барои тағйир додани вазъияти ҳозира ҷӣ қор қарда наметавонед?
3. *Қароҳатро бо некӣ ҳуб бишӯед,* то ки нафрат ва қасосгирӣ пешгирӣ кунед.
4. *Ба қароҳат марҳами муҳаббатро бимонед.* Ин захира аз қасалии сирояткунандаи нафрат ва талхӣ нигоҳ медорад.
5. *Захира бо баҳиши печонед.* Ин имқоният медиҳад, ки ба захира қасалие сироят накунад ва он тезтар шиғо ёбад.

6. *Бандро муддати муайяне накушоед.* Чароҳати кушод ба шумо бисёртар дард меоварад. Касалиҳои зиёди сирояткунандае ҳастанд, ки ҳатто ба марг оварда мерасонанд (нигаред боби 4).
7. *Аз дилсӯзӣ нисбати худ озод шавед.* Ин бисёр вақт дар натиҷаи чароҳат ба вучуд меояд, чунки дертар на захм, балки хотира дар бораи он дардовар аст. Тадбири хубтарин — қабул кардани узрҳои аст.
8. *Доруҳам.* Ҳар рӯз ба миқдори зиёд антибиотики номаш „Навиштаҷоти Муқаддас“—ро қабул кунед ва онро бо дуо бинӯшед. Ин тадбир шуморо ором мекунад ва муқобили дард аст.
9. *Ҳама вақт бо сардухтур дар муносибат бошед.* Аз ӯ бипурсед, ки ба шумо сулҳ, хурсандӣ ва қувват барои шифо ёфтан диҳад.
10. *Солимиш пурра ба амал омадааст,* агар бемор рӯҳан барқарор гардидааст, нисбати худ ва масеҳии ӯро таҳқиқкарда мувофиқат дошта бошад.

Нӯҳум тадбири муқобили ноумедӣ, ки дар навбати худ тадбири муқобили захролудшавӣ аст — *дарк кардани он аст, ки бо Худо ба муносибат даромадан осон аст.* Ӯ — Худои муҳаббат, ғамхорӣ ва бахшиш аст. Ӯ тайёр аст шуморо ҳатто барои кушиши хурдтарин таъриф кунад. Агар шумо ба ташна як пиёла об дода бошед, аллакай сазовори таърифи Ӯ гаштаед. Алалхусус агар шумо адабиёт паҳн кунед ва ба дигарон барои қабул кардани Масеҳ ёрӣ диҳед, ё аскарӣ дуо бошед. Як чизе ҳаст, ки ба ман ёрӣ медиҳад, то дар вақти ноумедӣ ва бемуваффақиятӣ ба пеш ҳаракат кунам — дарк кардани он ки Худо маро мисли пештара дӯст медорад. Ӯ меҳодад, ки ман хезам ва роҳи худро давом диҳам.

Даҳум тадбир ба муқобили ноумедӣ — *дар вақти лозимӣ истироҳат гирифтани аст.* Д.Л. Мудӣ боре гуфт: „Ҷаҳон ҳоло мебинад, ки Худо ба воситаи одамони пурра ба Ӯ тақдимшуда чӣ корҳо мекунад“. Ман фикр мекунам, ки бисёриҳо барои он аз имон даст кашиданд, ки касе шудан меҳостанд, ки ҳеҷ гоҳ набояд мешуданд. Чӣ хел Худо қобилияти моро ба ҳисоб мегирад ва чӣ хел худамон ба худ муносибат дорем — ин ду чизи гуногун аст. Азбаски шумо комил шуда наметавонед, ин ҳақиқатро қабул кунед ва ба худ вақт барои истироҳат ва дамгирӣ гиред, ки барои дастгирӣ кардани қувваи шумо лозим мебошад. Барои баъзеҳо ин ба беруни шаҳр сафар кардан, вақти истироҳат дар хона бо китоб, ки мазмунӣ

рӯхонӣ надошта бошад, шуда метавонад. Мумкин аст ин тамошои филми хубе бошад.

Хавворӣ Павлус устоди рӯхбаландкунӣ буд. Ӯ метавонист фармоишҳои қатъӣ бидиҳад, лекин маҳз онҳо таърифҳои вайро арзанда мекунанд. Ман мехостам, ки ин бобро бо порчае аз Номаи якум ба Қўринтиён, ки дар он ҷо Павлус калисоро аз ҷудошавӣ огоҳӣ мекард ва мехост, ки дар сафҳои онҳо сулҳ бошад, тамоми кунам: „Хуллас, эй бародарони маҳбуби ман, матину устувор бошед, ҳамеша дар қори Худованд ҷадал намоед, ва бидонед, ки меҳнати шумо пеши Худованд бар абас нест“ (1 Қўринтиён 15:58).

10. Мувозинати рӯҳонӣ

Дар бисёр соҳаҳои ҳаёти рӯҳонӣ, чӣ тавре ки ба ман менамояд, аз ҳама асосиаш барои масеҳӣ — нигоҳ доштани мувозинат аст. Мо душмани пурқувват дорем. Ў ба персонажи хандаовари шоҳу думдор монанд нест, ӯ бисёр доно аст ва дар баъзе намуди гуноҳҳо ҳатто ҷалбкунанда менамояд, лекин мақсади асосии ӯ — пурра вайрон кардани мо аст. Мо ба ҳар канор ғалтида метавонем, агар принципи асосии таъсири шайтонро нафаҳмем. Вазифаи ӯ ба амал овардани фирқаҳои мутаассибона (фанатикӣ) дар калисоҳои оддӣ мебошад.

Аз вақте ки мо ҳаётамонро ба Исои Масеҳ месупорем, шайтон ҳамаи корро мекунад, то моро ба каноре бароварда партояд, он гоҳ ҳаёти масеҳиамон мувозинатро гум мекунад. Чон Стотт дар китоби аҷоибӣ худ „Масеҳияти баробарвазн“ мегӯяд, ки шайтон пеш аз ҳама фикри онро мекунад, ки чӣ хел моро ба канор партояд. Ба ӯ лозим аст, ки мо ба қароргоҳҳои ҳархела ҷудо шавем, ва на бар зидди шайтон, балки ба зидди якдигар мубориза барем. Тақсимишавӣ пурра ба муҳаббат муқобил аст, чӣ тавре ки мо дар боби 4 гуфта гузашта будем. Муқобилатҳо зиёд мешаванд, одамон бо якдигар бештар баҳс мекунанд ва вазифаи ҳақиқии худро фаромӯш мекунанд. Масеҳиёни кӯхнапараст бошанд ба онҳое ки ақидаашонро дастгирӣ намекунанд, ғамхорӣ ва муҳаббат нишон намедиханд. Онҳо маҷмӯаҳои ташкил мекунанд, ки аз устав ва қоида пур ҳастанд ва тайёранд бо онҳо ба сари шумо бизананд. Дар яке аз коллеҷҳои библиявӣ дар Англия донишҷӯе ки таълимоти калвинистӣ дар бораи аз аввал интиҳобшавиро дастгирӣ мекунад ва донишҷӯе ки тарафдори таълимоти арминианӣ буда, тасдиқ мекунад, ки ҳар кас метавонад начот ёбад, дар дахлези коллеҷ ба задхӯрд даромаданд.

Барои ҳамин мо бояд дар вақти бӯҳрони рӯҳонӣ ва калоншавӣ дар рӯҳ мувозинатро нигоҳ дорем. Баъзе масеҳиён задаро бар бӯҳрон мегузоранд: онҳо чунин меҳисобанд, ки душворӣ ва хатарро аз сар гузаронидан барои ба зинаи болоӣ баромадан ҳатмӣ аст. Нодуруст фаҳмидани мавъизаҳо дар конфронси миссионерон ва ё мавъизаҳо дар муассисаи „Ваъда ба ҷаҳон“, ки дар бораи азобу укубат гуфта мешаванд, ягон душворӣ надорад. Лекин ин хел маҷлисҳо лозиманд

ва мо бояд ба он коре ки Рӯҳи Муқаддас мекунад, хунуқназарона нигоҳ накунем. Лекин агар мо ҳикоятхоро дар бораи душвориҳои миссионерон дар мамлакатҳои ношинос нодуруст фаҳмем, тобистон калоншавии рӯҳӣ ба амал меояд, лекин моҳи ноябр ё ки декабр хисси айбдорӣ ва ноумедӣ меояд, чунки хиссиёти мусбат охиста-охиста ба итмом мерасад. Раванди калоншавӣ дар рӯҳ мисли пештара ҷавобгариӣ мо аст. Мо бояд 365 рӯз дар як сол калон шавем, на як рӯз кам аз ин. Ва ин маъноӣ „ичозат додан ба Худо, ки ба мо ёрӣ диҳад“ -ро надорад. Муҳаббат ва меваи Рӯҳулқудс ба таври автоматӣ пайдо намешавад. Худо дар одамони гуногун ба таври гуногун кор мекунад ва Ӯ ҳеҷ гоҳ шахсияти моро нест намекунад. Агар мо худро пурра ба Худо супорем, Ӯ ба мо шахсияти моро шифо дода ва тоза карда бармегардонад. Ин ду порчаро аз Навиштаҷоти Муқаддас муқоиса кунед: „Бигзор каломи Масеҳ андаруни шумо ба фаровонӣ сокин шавад...“ (Қўлассиён 3:16) ва „...балки аз Рӯҳ пур шуда“ (Эфсўсиён 5:18). Диққат кунед, ки мо дар ҳар ду аспекти ҳаёти масеҳӣ мӯҳтоҷӣ дорем ва якеашро истифода бурда ва дигарашро ба ҳисоб нагирифта намешавад.

Мо инчунин ба таносуби байни интизом ва озодӣ мӯҳтоҷӣ дорем. Шайтон бисёр вақт моро дар ин соҳа ба васваса меорад. Одамон ба қароргоҳи гуногун тақсим мешаванд, барои он ки нисфи масеҳиён онро талаб мекунанд, ки ҳама чиз то қисмчаҳои охири ба нақша гирифта шавад ва қисми дигарашон боварӣ доранд, ки барои наҷот ёфтани озодии пурра лозим аст. Дар ҳолати яқин мо мебинем, ки хатари аз Рӯҳулқудс дида бештар ба қисми худ таъя кардан вучуд дорад. Аз тарафи дигар ман бисёр мавъизахоро шунидаам (на он қадар бомуваффақият), ки дар тайёр намудани онҳо мавъизакунанда танҳо ба ёрии Рӯҳулқудс таъя мекард ва ҳатто кӯшиши хондани шарҳи лозимӣ ва фаҳмидани масъалаи рӯҳониро намекард. Ҳар дуи ин роҳ дар Китоби Муқаддас нақш ёфтаанд. Вақте аст, ки бо имон зиндагӣ кардан мумкин аст, баъзан мо интиҳоб надорем. Лекин вақте аст, ки мо бояд ақли ба мо аз ҷониби Худо додашударо истифода барем. Дар Номаи ҳавворӣ Павлус мо метавонем бихонем, ки аз шарият озод ҳастем. Лекин мо инчунин дар яке аз Номаҳои ӯ меҳонем: „Оё намеред, ки давандагони майдони мусобиқа ҳама медаванд, аммо фақат як нафар муқофот мегирад? Ҳамин тавр риёзаткешон аз ҳар ҷи худдорӣ мекунанд: онҳо барои гирифтани тоҷи фанӣ, лекин мо барои гирифтани тоҷи ғайрифанӣ. Бинобар ин ман медавам на он тавре ки бар абас бошад, ва мушт мезанам на он тавре ки фақат задани ҳаво бошад; балки қисми худро азоб

медихам ва ғулом мегардонам, то ки ба дигарон мавъиза намуда, худам маҳрум набошам“ (1 Қўринтиён 9:24–27).

Боз як соҳае ки ба мувозинат мўҳтоҷ дорад, *кўшиши рўҳонӣ ва ҳикмат* мебошад. Мумкин аст шумо масеҳии ҷавон ҳастед, ки ташвиши ҷӣ хел ба тамоми маҳаллаатон тақсим кардани китобчаҳои масеҳиро мекашед. Лекин шумо ғур-ғури аъзоҳои калонтари калисоро мешунавед: „Мо инро дар соли 1954 карда дидаем, лекин касе ба калисо наомад. Шумо танҳо одамҳоро тарсонда аз худ дур мекунед“. Шайтон мехоҳад, ки масеҳиёни таҷрибадор ва навимонро аз якдигар ҷудо кунад. Ў дар вақти дидани калисоҳои пур аз мўйсафедон, ки шубонаш аз онҳо калонтар аст, бисёр хурсанд мешавад. Шайтон низ дар вақти дидани калисоҳое хурсанд мешавад, ки пур аз ҷавонони фаъол аст. Ин ҷавонони фаъол фикри онро доранд, ки онҳое ки барои Масеҳ ва мавъизаи Инҷил аз ақл бегона намешаванд, сазовори худро масеҳӣ номидан нестанд. Ин хел ҷараёнҳои ифротиро „системаи рўҳбаландкунии имондорон“ меноманд ва зиёдшавии ин тарз муассисаҳо ҳама вақт меафзояд. Афсӯс, ки ин хел муассисаҳо оҳиста-оҳиста ба калисоҳои кўҳнапараст табдил меёбанд, на осоишта. (Ҳаракати Реформатсияро ба ёд биёред, вақте ки одамонро барои имонашон дар гулханҳо месўхтанд ва ба калисои фундаменталии баптистон имрӯз баъд аз 200 сол назар андозед.)

Ҷавоб ба ин тазод дар он аст, ки ин ҳаракатҳоро яқоя кардан лозим аст. Мо ба ҳикмат мўҳтоҷем, лекин ба кўшиши рўҳонӣ ва фаъолият на камтар аз он мўҳтоҷи дорем. Ба мо масеҳиёни ҷавоне лозиманд, ки бо башоратдиҳӣ машғул шаванд, лекин ҳамчунин масеҳиёни солхўрдае лозиманд, ки ба ҷавонон бо насихат ва дуо ёри медиханд ва ба онҳо вақти паст шудани мавҷи фаъолияти яқумашон ба устувор истодан ёри медиханд. „Ҷидду ҷаҳдро суст накунед; рўҳи пурҳарорат дошта бошед; Худовандро бандагӣ намоед“ (Румиён 12:11). Фаъолият бисёрии одамонро фаро гирифтаниш мумкин аст ва барои ин фикри зиёд лозим нест, лекин ҳикмати масеҳиёни таҷрибанок дастгирии асосӣ шуда метавонад ва меваи бисёр оварданиш мумкин аст. Ин яке аз сабабҳои афзоиши сафҳои калисои Панतिकостиён дар Амрикои Лотинӣ аст.

Лекин мо на танҳо мувозинати байни кўшиш ва ҳикматро бояд дошта бошем, инчунин мувозинати байни *итоаткорӣ ва идоракунии шахсиро* бояд дошта бошем. Мо фармониши аниқро оиди итоаткорӣ дорем: „Аммо аз шумо, эй бародарон, илтимос мекунем, ки он касонро кадрдонӣ намоед, ки дар миёни шумо меҳнат мекунанд, ва сарварони шумо дар Худованд буда, шуморо насихат медиханд“

(1 Таслӯникиён 5:12). Айнан ҳамин тавр сарварони калисо набояд аз ҳуқуқи идоракунии ғоида баранд, барои он ки дар ин ҳол роҳбарӣ маъно надорад. Дар ин ҳолат ҳатаре аст, ки роҳбарон ғоидаи ҳудро меҷӯянд, на манфиати Худоро. Дар муассисаи „Ваъда ба ҷаҳон“ мо доимо бо мушкилии итоаткорӣ ва роҳбарӣ дучор мешавем. Роҳбарон кӯшиш мекунанд, ки ташаббуси шахсиро ва хоҳиши ғаҳмидани иродаи Худоро кадр кунанд. Мо дар он манфиатдор ҳастем, ки касе қудрати ҳудро барои ғоидаи ҳуд истиғода набарад. Лекин мо инчунин кӯшиш мекунем, ки имондоронро огоҳ кунем, агар бинем, ки онҳо ба ҳатар наздиканд; агар бинем, ки онҳо бо дигар роҳ рафта метавонанд. Агар шумо тарағдори итоаткорӣ ҳастед, бояд низ эҳтиёт бошед. Ҳамаи фармоишхоро кӯр-кӯрона иҷро карда, ҷавобгариро ба роҳбар гузоштан лозим нест. Ин монанди он аст, ки шумо ўҳдадорӣ ҳудро дар пеши Худо ба ҳисоб нағиред, лекин Худованд шахсан аз шумо интизори иҷроиши иродаи Худ аст.

Идоракунии яке аз соҳаҳои мураккаби имони масеҳӣ аст, махсусан он вақте ки ин ба чунин масъалаҳои муҳим монанди интиҳоби хизмат, ё ки интиҳоби зан (шавҳар) дахл дорад. Ман ба доктор Фрэнсис Шеффер барои суханҳои ў миннатдор ҳастам: дуо автомат барои бозӣ нест, ки мо ба он танғаҳои хоҳишҳои ҳудро андохта, аз дастақаш қашида ҷавоб бигирем. Бисёр вақт мо дуоҳои ширинро барои он талағфуз мекунем, ки рӯҳонӣ будани ҳудро нишон диҳем. Шумо дастақи автоматро то он вақт қашида метавонед, ки бифаҳмед, ки Худо нақшаи махсус барои ҳаёти шумо дорад. Мо Худоро ба қуттичаи тасаввуроти ҳуд ҷойғир карда наметавонем. Ў „ҳудочаи дастӣ“-и шумо нест, Ў — офарандаи олам, аз он ҷумла шумо аст.

Мо аллақай дар бораи зарурати нигоҳ доштани баробарвазнии байни ҷанг ва дар имон будан гуфта гузашта будем. Дар Китоби Муқаддас дар бораи муҳориба бисёр навишта шудааст. Павлус на як бор хотиррасон мекунад, ки мо дар ҷанг ҳастем ва бояд мубориза барем (махсусан дар Номаи дуюм ба Тимотиус). Росташро гӯям, ман терминҳои ҳарбиро он қадар дӯст намедорам, лекин Худо маҳз ҳамин терминҳоро интиҳоб кардааст ва ман бояд онҳоро истиғода барам, барои он ки дар бораи муҳорибаи рӯҳонӣ китоб менависам. Албатта мо дар ҷангем. Лекин ин маъно ба даст автомат ғирифтано надорад. Дар Китоби Ишаъёи наби гуфта шудааст: „Дили боматонатро Ту дар осоиштагии қомил нигоҳ медорӣ, зеро ки вай ба Ту таваққал мекунад“ (Ишаъё 26:3). Ин оятест, ки ҳама вақт дар вақти аз мубориза монда шуданам ба ёди ман меояд. Боварӣ ва умед ба Худованд — тайёрии ҳуб пеш аз муҳориба аст.

Ба мо инчунин байни *принсипҳои масеҳии як калисо ва принсипҳои тамоми ҳаракати масеҳӣ* мувозинат лозим аст. Дар бораи ин пурра дар китоби ман „Инқилоби муҳаббат ва мувозинат“ (*A Revolution of Love and Balance*) хуб гуфта шудааст. Мо бояд он чизеро, ки фақат ба калисои маҳалии мо тааллуқ дорад, аз дин дар маънои пурраи он фарқ карда тавонем. Дар муассисаи „Ваъда ба ҷаҳон“ мо хуб мефаҳмем, ки чӣ танҳо дар вақти мавъизаи тобистонаи Инчил лозим аст ва чӣ барои зиндагии доимии масеҳӣ. Мо ҳалтаҳои хобиро истифода мебарем, чунки хеле бисёр сафар мекунем. Як ҷавонзани масеҳӣ инро ҳамчун рамзи дасткашӣ аз неъматҳои моддӣ қабул кардааст. Ба хона омада, ӯ талаб кардааст, ки аз хонааш катро бароранд, барои он ки ӯ дар рӯи фарш хобидан меҳаҳад. Ман тасаввур мекунам, ки модари ӯ чӣ фикр кард.

Мумкин аст, ки ин ба шумо муҳим наменамояд, лекин ман баъзан ба гарданшахӣ баъзеи масеҳиён оиди анъана ва принсипҳои он ҳайрон мешавам. Дарозии мӯй, тарзи либоспӯшӣ, истифода бурдани курсиҳои мулоим ё ин ки нишастгоҳҳои ҷӯбин — ҳамаи ин чизҳо боиси тақсимшавии калисоҳо мешаванд. Дар таълимоти ҳавворӣ Павлус мо таърифи аниқи вазифаҳоро, ки ба масъалаи қурбонии гӯшт ба бутҳо тааллуқ дорад, дида метавонем: тавре амал кунед, ки вичдони шумо мефармояд, лекин ҳама вақт дар бораи онҳое фикр кунед, ки ба васваса дучор мекунад. Аз ҳама асосиаш ба дигар имондорон ноқулай нашавад ва онҳо ба он „санг“ пешпой нахуранд (1 Кўринтиён 8:9–13).

Мо бояд инчунин мувозинатро *байни муҳаббат ва мазаммат* дошта бошем. Дар Нома ба Кўринтиён мо саволи Павлусро меҳонем: „Бо чӣ меҳаҳед, ки ман ба назди шумо оям? Бо мазаммат ё муҳаббати зариф?“ Дар зиндагӣ вақтҳои мешавад, ки мо бояд фақат мазамматро истифода барем. Ин қисми муҳими муносибати рӯҳонӣ аст; баъзан ба шумо ё дигар имондорон суҳанҳои мазамматро шунидан лозим аст, барои он ки, мумкин, ҳуди шумо дар худ гуноҳро намебинед. Дейвид Уилкерсон (муаллифи китоби „Салиб ва корд“) қарор дод, ки дар мавриди муайяне бояд танҳо мазамматро ба кор бурд. Ӯ фикр мекунад, ки бисёр кассетаҳои ӯро шунидан аз сабаби дар бораи мазаммат буданашон он қадар фораи нест. Лекин мазаммат аз сабаби муҳаббат бояд гуфта шавад. Агар шумо ҳақиқатро бо муҳаббат гуфта наметавонед, бигузур инро каси дигаре кунад. Фарқ надорад, суҳан дар бораи масеҳӣ меравад ё ин ки беимон. Таълимоти Д.Л. Мудӣ он гоҳ инқилобӣ гашт, ки англиси оддӣ қарор дод дар мавзӯи муҳаббат мавъиза кунад. Ман таносубро байни ин ду раванд

ҳисоб кардам: ба мо 80 % муҳаббат ва 20 % мазаммат лозим аст, он гоҳ ин мутаносибӣ дуруст хоҳад буд.

Барои баъзеи мо *байни кор ва парастии* мувозинат лозим аст. Баъзеҳо фикри онро доранд, ки парастии Худо — „ҳама дар ҳама чиз“ аст. Дигарон ба кӯча баромада кӯшиш мекунанд инкилоби масеҳӣ ба амал оваранд. Ин ду намуди амалиёт хубанд ва дар хизмати масеҳӣ лозиманд. Лекин фаълоне ҳастанд (монанди ман), ки дар муассисаҳои монанди Миссияи „Ваъда ба ҷаҳон“ кор мекунанд ва баъд оиди соатҳои дар парастии ва дуо гузаронидашон афсӯс меҳӯранд. Ин муносибати нодуруст аст. Ҳақиқат дар он аст, ки мо кӯшиши бомуваффақият шуданро дошта, бояд ба Рӯҳи Муқаддас озодӣ диҳем ва вақти мондагиро дар ташвиши он нагузаронем, ки чӣ хел ин ҳама ба амал меояд, балки Худоро ҷалол диҳем. Баъзан мо бо Худо муносибати хуб сохта наметавонем, то даме ки бо якдигар муносибати хуб надошта бошем, ва ба ин ҳам вақти махсус лозим аст. Фақат аз ифрот дар ин масъалаҳо канораҷӯӣ кунед. Ҳангоме ки дар мулоҳизаҳои мо муқобилгузори пайдо мешавад, он хизматро пурра фалаҷ месозад ва шайтон ғалаба мекунанд.

Дигар соҳае ки ба мо мувозинат лозим аст, барои роҳбарони масеҳӣ душвортарин ба ҳисоб меравад. Ин ба мувожинати байни хизмат ва оила дахл дорад. Ман доимо мушоҳида мекунам, ки чӣ хел хизматгори Худо ба оилаҳои худ хунукназарона нигоҳ мекунанд. Шумо мавъиза мекунед ва таълим медиҳед, дар ин вақт зан ва фарзандонатон пурра аз ғамхорӣ маҳрум мебошанд.

Касе боре гуфтааст: „Аҳмак аз хатоҳои худ таълим мегирад“. Ин ҳама дуруст аст, лекин ба ҳар ҳол, агар шумо оиладор набоед, кӯшиш кунед, ки аз хатоҳои дигарон таълим гиред, пеш аз он ки худатон хатои ислоҳнашаванда кунед. Баъзан ба мо дуруст менамояд, ки мо ба оила вақти зиёд ҷудо намекунем. Ин иштибоҳ аст. Агар шумо аз таҷрибаи дигарон таълим нагиред, занатон аз шумо ҷудо шуда меравад. Касе ки зарбулмасали зикршударо гуфт, давом дод: „Лекин хирадманд аз хатоҳои дигарон меомӯзад“. Имрӯзҳо шайтон қувваи худро ба оилаҳои шумо равона мекунад ва агар шумо аз аввал эҳтиёт нашавед, ӯ ғалаба мекунанд. Дар болои он кор кунед, ки байни шумо ва ҳамроҳи оилавии шумо ҳама вақт алоқа бошад, алалхусус дар вақти душвориҳо. Агар шумо зан нагирифта бошед, пешакӣ биомӯзед, чӣ хел муносибатҳои муваффақиятнок сохта метавонед, чӣ тавр фаҳмидани одамро, ки аз шумо фарқ мекунад, биомӯзед. Ёд гиред, ки чӣ гуна дигар одамро қабул кунед ва ба норасоииҳои вай аҳамият надиҳед: зан (шавҳари) ояндаи шумо дар

бисёр масъалаҳо хато карда метавонад. Худо меҳроҳад ба шумо дар тайёри ба ҳаёти оилавӣ ёри диҳад. Агар шумо роҳбар бошед, оилаи шумо бояд ҳурмати худро нисбати шумо нишон диҳад, чӣ тавре ки дар Нома ба Эфсӯсиён навишта шудааст. Лекин чӣ хел оила итоат нишон дода метавонад, агар шумо ҳатто бо тарбияи кӯдакон машғул нашавед? Муҳаббат ба муҳаббат меорад ва писанд накардани вазифаҳои оилавӣ — ба ҷудошавии оила.

Мо инчунин бояд байни чизҳои мусбат ва манфӣ мувозинат дошта бошем. Ин бисёр душвор аст, барои он ки ин терминҳоро муайян кардан душвор мебошад. Бисёри мо нисбати ҳаётамон перспективаи (дурнамои) манфӣ дорем, мо пур аз беорӣ, ноумедӣ ҳастем ва диққати худро ба чизи сиёҳ ҷалб мекунем. Агар шумо ба ин гурӯҳ тааллуқ дошта бошед, иҷозат диҳед, ки ба шумо се огоҳӣ диҳам: то синни чилсолагии шумо одами тамоман бадбахт мешавед ва дигар зистан наметавонед; шумо зиндагии дигаронро бадбахт мекунед ва ман фикр мекунам, ки шумо бояд кӯшиш кунед, то бо касе издивоҷ накунад. Кӯдакони шумо чизи манфии шуморо мерос гирифта дар муносибаташон ба шумо таъсир хоҳад расонд. Табӣи манфӣ дар бораи норасоии имон шаҳодат медиҳад. Шумо боварӣ намекунад, ки Худо дар зиндагии шумо чизи хубро ба иҷро расонда метавонад. Шумо талаботи асосии имони масеҳиро иҷро намекунад, ки дар суҳанҳои зерин ифода ёфтааст: „...Ҳар он ки рост аст, ва ҳалол аст, ва пок аст, ва хушоянд аст, ва шӯнии таҳсин аст, ва ҳар эҳсон ва ҳамде ки бошад, — дар бораи онҳо фикр кунед“ (Филиппиён 4:8).

Албатта вақт барои баёнотҳои манфӣ низ ҳаст ва дар Китоби Муқаддас ин бисёр дучор мешавад. Ба чизи манфӣ диққат накарда, шумо ба чизи мусбат ноил шуда наметавонед. Ин он соҳаест, ки дар он ман ҳам мувозинати лозимӣ ёфта наметавонам ва дар ин соҳа ҷавобҳои осон нестанд. Дар назди хонаи ман дарахти махсусе намесабзад, ки ба ман табӣи мусбатро, ҳар дафъае ки ман аз хона мебароям, партояд. Ин амали имон аст.

Ҳаёти шумо осонтар шуда метавонад, агар шумо дар байни имони далерона ва ақли солим мувозинат нигоҳ дошта тавонед. Тозер мегӯяд: „Шубҳаи ақли солим барои хизматгори ҳақиқии Худо будан лозим аст. Агар мо ба қадри лозимӣ ақли солим медоштем, муваффақиятҳои зиёдтар ба даст оварда метавонистем. Он гоҳ мо метавонистем, ки бисёр хатогиҳоро накунем. Дар чизе шубҳа доштан — марговар нест; марговар он аст, агар ки шумо кӯр-кӯрона ба чизи шундаатон имон оваред“. Масеҳиён бояд имон дошта бошанд, лекин аз ҳад зиёд зудбавар ва содда набошанд. Бисёр масеҳиёни соддае ҳастанд, ки ба

ҳама чизе ки рӯҳонӣ менамояд, бовар мекунад, агар ин дар намуди хаттӣ баён шуда бошад. Баъзеҳо бо чунин роҳ фирефта шуда буданд, барои ҳамин мо бояд аз Худо пурсем, ки ба мо ҳикмат ва диққат ато кунад. Агар одам одил менамояд, суханҳои дуруст меғӯяд ва номи нек дорад, ин ҳоло маънои онро надорад, ки бояд ба ҳар як сухани ӯ бовар кунед. Каломи Худоро омӯzed, барои он ки ҳама чизи хонда ва шунитаатонро тафтиш карда тавонед, ин китобро низ.

Аспекти охирини ман дар ин соҳа ба мувозинати байни тадҳин (даъват) ва таълимот тааллуқ дорад. Баъзе масеҳиён задаи асосиро бар тадҳини Рӯҳи Муқаддас мегуянд ва баён мекунад, ки коллеҷҳои библиявӣ ва таълимоти шубонҳо бо иродаи Худо муносибате надорад. Ин хато аст. Албатта, мо ба шубонҳо ва миссионерони таълимиёфта мӯхтоҷем, махсусан ба онҳое ки дар навбати худ бо Рӯҳи Муқаддас пур ҳастанд.

Ман дар институти библиявии Муди 2 сол хондам. Ин вақт барои ман қиматтарин буд. Ба ман имконияти омӯхтани ҳамаи китобҳои хуби масеҳӣ муяссар гашт. Маҳз дар ҳамон солҳо Худованд ба дилам хоҳиши дар Туркия мавъиза карданро дод. Он гоҳ ман худамро ҳамчун миссионер шинохтам. Дар он ҷо васвасаҳои бисёр буд, лекин имтиёзҳо зиёдтар буданд.

Фикр накунад, ки ин намуд таълимот шуморо аз фарқият маҳрум мекунад ё наменонад, ки дар Рӯҳ гардед. Худо меҳроҳад калоншавии рӯҳии шуморо бинад ва бинад, ки ба тимсоли Писари Ӯ наздик мешавад, барои ин бояд худро барои кори Рӯҳулқудс ба воситаи Каломи Худо бисупоред. Агар шумо ҳақиқати Худоро омӯzed ва ба худ тадҳини Рӯҳи Муқаддасро бигиред, фардияти шумо боз ҳам бойтар мегардад. Шумо мӯхтоҷии аз дониш даст кашиданро ҳис намекунад, танҳо қобилияти дутарафа пайдо мекунад: ба воситаи омӯзиши Каломи Худо ё ба воситаи тадҳини Рӯҳи Муқаддас. Шумо кӯшиш намекунад ҳаёти комил ба сар баред, балки мефаҳмед, ки ҳамаи одамони бузурги Китоби Муқаддас аз гуноҳ холи набуданд, ва шумо умед пайдо мекунад.

Дар кадом соҳаи ҳаёти масеҳии мо мувозинат лозим аст? Фикр накунад, ки ин баробарвазний — раванди дилгиркунанда аст. Ва инчунин фикр накунад, ки мувозинат ва ба созиш даромадан (компромисс) аслиҳаи шайтон аст. Мувозинат — мувофиқат, мулоимӣ, таҳқурсии мустаҳкам барои ба амал овардани инқилоби муҳаббат аст.

11. Ҳаёти оилавӣ

Шогирдӣ дар оила сар мешавад. На танҳо дар муносибати зан ё шавҳар, балки дар муносибати бобо, бибӣ, набера ва кӯдакон. Оилаатон шуморо бисёр хуб медонад, зиёда аз он ки шумо тасаввур карда метавонед. Шумо ҳама чизро аз оилаатон пинҳон нигоҳ дошта наметавонед, онҳо шуморо аз сар то по медонанд. Барои ҳамин аъзоёни оила асбоби қимате дар дасти Худо ҳастанд, онҳо барои ба камолоти рӯҳонӣ расидани шумо ёрӣ хоҳанд расонд. Масеҳӣ хизматгори аҷоиб дар роҳи миссионерӣ ё калисо буда метавонад, метавонад бисёриҳоро ба роҳи ҳақиқат равона кунад, лекин агар ӯ дар оила худро ба таври ношоям нишон диҳад, шаҳодати ӯ ҳеҷ аст ва имконияти дар рӯҳ афзуданро нест мекунад.

Дар ин боб ман баъзе соҳаҳоеро дида баромадам, ки дар онҳо мувозинат лозим аст. Дар вақти бо якдигар баҳсу мунозира кардан махсусан эҳтиёт шавед, ки баногоҳ суханҳоеро гуфта намонед, ки онҳоро ба қафо гирифта намешавад.

Як соҳаи умумӣ, ки дар он ба ҳамаи мо мувозинат лозим аст — баҳсу мунозираҳо дар бораи мувозинат байни „аз ҳама чиз даст кашидан“ ва ташкил додани оилаи мусоид мебошад. Дар ин соҳа ман ақидаҳои гуногуни муҳолифи ҳамдигарро дидам. Ба фикри ман намояндагони ду ақида ҳам ноҳақ ҳастанд. Масеҳиён баъзан диққати аз ҳад зиёдро барои хонаҳои худро ба тартиб овардан ҷалб мекунанд, ва ман онҳоро пурсидан меҷӯям, магар онҳо дар ёд доранд, ки аскари Масеҳ интиҳоб шудаанд. Бисёр китобҳо ба ин мавзӯ дар вақтҳои охир пайдо шудаанд. Ин масалан „Гӯсолаи тиллоӣ“-и Чон Уайт. Китоб дар фаҳмиши дурусти Китоби Муқаддас асос ёфтааст ва аз маслиҳатҳои хуб пур аст. Лекин масеҳиёне низ вучуд доранд, ки чунин ҳисоб мекунанд, гӯё ба хона аҳамият надода, ҳамаи вақтро ба хизмати Худо супоридан лозим аст. Чизе маро дар ин нуктаи назар ҷалб мекунад, лекин ба ҳар ҳол ин ифрот аст. Хонаи ноқулай ва чиркин — ин шаҳодати бад барои беимонон аст, чунки мо дар бораи хурсандие мегӯем, ки Худованд ато кардааст. Одамонро дар хонаи нороҳат ва як моҳ тозанакарда хушбахт тасаввур кардан душвор аст. Худо зебӣ офаридааст, манфурӣ аз тарафи одам офарида шудааст. Барои ҳамин ман ба ҳулосае меоям, ки Худо зебӣ ва тартибро

дӯст медорад ва хонаҳои мо бояд зебо бошанд. Дар ин соҳаи ҳаёти масеҳӣ мувозинат ёфтан лозим аст. Инро қардан душвор аст, барои он ки даҳҳо миллион одамон хона надоранд ва ин ҷо дар бораи зебоӣ ва бароҳат будан гап задан ношоём аст (ман дар бораи беҳонагон ва мамлакатҳои дараҷаи кашоқиаш баланд меғоям).

„Зебо“ — маънои „пур аз сарват“-ро надорад. Мо бояд аз рӯи маоши худ зиндагӣ кунем ва бо ҳамсоягон худро баробар насозем. Агар ҳамсоягон мебели қимат харида бошанд, ин моро маҷбур намекунад, ки чунинро низ бихарем. Хонаҳои зебои ҷалбкунанда ба кӯшиш ва табӣи одам вобаста аст, на ба миқдори пули ба он сарфшуда. Шавҳарон бояд дар он шавқманд бошанд, ки хонаҳои онҳо чӣ намуд дорад ва ба занҳояшон маблағи имконпазирро барои ба тартиб овардани он бисупоранд. Шавҳарон инчунин бояд ба занҳояшон имконияти аз вазифаҳои хонагӣ берун камол ёфтано диханд. Ҳамаи мо дар Масеҳ озод ҳастем ва зан набояд ба як „зани хурди хонагӣ“ табдил ёбад, танҳо барои он ки ӯ масеҳӣ аст.

Дар ин матн бояд дар ёд дошта бошем, ки танҳо Худо кафолати беҳатарии мо мебошад. Бисёр одамон дар Ғарб маблағҳои калонро барои суғурта, сигнализатсия ва мукамал қардани қасрҳо сарф мекунанд. Албатта суғурта чизи хуб аст — лекин ба он иҷозат надихед, ки фикри шуморо бидузанд. Танҳо Худо ба шумо ғамхорӣ қарда метавонад. Мо тақрибан 160 оила дар муассисаи „Ваъда ба ҷаҳон“ дорем, ки (коргарони муассиса) танҳо аз рӯи имон зиндагӣ мекунанд. Қудакони онҳо тозаю озода ҳастанд, онҳо дар ягон чиз мӯхтоҷии махсус надоранд, онҳо ҳама чизи ба онҳо лозимиро доранд. Албатта, аз рӯи ченакҳои ин ҷаҳон зиндагӣ қардан осонтар аст, вақте ки танҳо фикри атрофиён дар бораи мо моро ташвиш медиҳад.

Соҳаи дуҷуми ҳаёти оилавӣ, ки дар он мувозинат лозим аст, мувофиқати байни меҳрубонӣ ва ростқавлӣ аст. Албатта ин на танҳо мушкилии ҳаёти оилавӣ аст, лекин набудани меҳрубонӣ пеш аз ҳама вақти ба паси мизи хӯроки нисфирӯзӣ нишастани оила маълум мегардад. Ростқавлӣ ва кушода будан бе муҳаббат — лаънат аст. Агар шумо аъзои оилаатонро ба интизом даъват қарданӣ бошед (бо суҳанҳо!), пеш аз ҳама ба боварии қатъӣ биёед, ки шумо аз муҳаббат пур ҳастед ва баъд насихат диҳед. Ин ба тарбияи кӯдакон низ дахл дорад. Баъзан меҳрубонӣ ростқавлиро ба хомӯш шиштан маҷбур мекунад. Ин ба тарбияи кӯдакон низ дахл дорад. Агар шумо мард ҳастед, фикрҳои шумо баъзан сӯи занони дигар мераванд, лекин ҳоҷати он нест, ки инро ба занатон нақл кунед. Шумо инчунин мефаҳмед, ки дӯст доштани эҳсосотӣ тез мегузарад ва шумо бояд ҳар

сахар кӯшиши пурра қабул кардани ҳамроҳатонро бикунед. Издивочи мустаҳкам дар худро ба якдигар тақдим кардан ва ҷавобгарӣ дар пеши якдигар асос меёбад, на дар ҳиссиётҳои ҷинсӣ ё романтикӣ. Ҳама вақт нишон диҳед, ки шумо ба ҳамроҳи оилавиатон бовафо ҳастед, нагузored, ки издивочатон хунук шавад.

Ҳамаи фикрҳои худро шумо бояд бо муҳаббат гӯед. Одамон аз принсипҳои дида қиматтаранд (масалан шанбе), принсипҳои барои осон кардани зиндагии одамон лозиманд. Ҳамин тавр, баъзан муҳаббат нишон додан аз ғолиб омадан дар баҳс муҳимтар аст. Бовафои шумо ба зан, шавҳар, қӯдакон ё волидайн бояд аз ҳама боло бошад, ғайр аз муҳаббат нисбати Худо. Баъзан Худо моро ба муқобили хоҳиши оиламон даъват мекунад, лекин ин танҳо ҳукми бартарии Ё мебошад. Муҳаббат ба мулоимӣ ва нармдилӣ баробар нест, баъзан муҳаббат метавонад сахтгир бошад. Боварӣ ҳосил кунед, ки қатъӣ будани шумо дар ягон масъала ба ғоидаи оилаи шумо аст ва ба муҳолифат оварда намерасонад. Муҳим аст, ки шавҳар занро қадр кунад ва қабул намояд, зан бошад шавҳарашро дар ҳама ҷиз дастгирӣ намояд. Бо миннатдории калон ман гуфта метавонам, ки зани ман барои ман ҳама вақт ёрдамчи буд ва ягон қорре набуд, ки ӯ дар он маро дастгирӣ намекард. Агар ӯ бо ман пурра розӣ набошад ҳам, ба муваффақияти ман бовар мекунад.

„Нокифоя“ ё „аз ҳад зиёд“ — ин он суҳанҳое ҳастанд, ки сабаби асосии мушкилӣ дар оила ҳастанд. Агар шумо издивоҷ карда бошед ё ин ки оила сохтани бошед, ман ба шумо рӯйхати ғоиданоки контролиро пешниҳод мекунам. Дар ин ҷо муҳолифатҳои асосие ки ман дар давоми бист соли охир шунидаам, навишта шудаанд.

А. „Нокифоя“

Вақт нокифоя аст. Одатан инро занҳо мегӯянд. Ба ҳамроҳатон барои муносибат бо дӯстон ё қори дӯстдошта вақт диҳед. Ин низ шартӣ асосӣ барои барқарор намудани қувват дар роҳи масеҳӣ аст. Агар шумо ба ҷои яқум хизмати масеҳиро гузored, он гоҳ боварӣ ҳосил кунед, ки ба оилаи худ вақти қофӣ ҷудо мекунад. Ҳамчун як қоманда зиндагӣ кунед ва кӯшиш кунед, ки ҳама қорро яққоя кунед.

Нокифоягии маълумот. Худатон ва ҳамроҳатон бисанҷед ва боварӣ ҳосил кунед, ки шумо ақидаи якдигарро пурра дастгирӣ мекунад. Албатта шумо метавонед ақидаи шахсино низ дошта бошед, лекин онро ба қадри имқон қамтар истифода баред.

Нокифоягии маблағ. Нокифоягии пул — ин мумқин сабаби асосии муҳолифат дар оила аст. Агар ҳатто шумо ҳисобҳои гуногуни

бонкӣ дошта бошед ҳам, кӯшиш кунед, ки хароҷотҳои худро якҷоя ҳисоб кунед. Ин барои ташкил додани ҳаёти оилавӣ муҳим аст. Ба якдигар боварӣ қардан ва ба ҳубӣ умед доштанро ёд гиред.

Нокифоягӣ дар ҳаёти шахвонӣ. Ин шикоятҳо одатан аз тарафи мард ба амал меоянд. Дар бораи ин тӯли бист соли охир бисёр навишта шуда буд, лекин инчунин мисли пештара ин масъала ҳалли лозимиро надорад. Албатта, зан набояд шахватро барои ҳал қардани баъзе масъалаҳо истифода барад. Дар муносибатҳои шахвонӣ мувофиқат доштан низ бисёр муҳим аст. Шахват сарчашмаи лаззат ва хурсандӣ ё азоб ва васваса шуда метавонад. Ҳеҷ гоҳ натарсед, ки дар ин мавзӯ савол бидиҳед ё ин ки адабиёт бихонед. Аз мағрурӣ дар ин масъала битарсед.

Нокифоягии ҳиссиёт. Ҳам занҳо ва ҳам мардҳо дар муҳаббат ва дилбастагӣ мӯҳтоҷии зиёдтар аз шахватро доранд. Мо бояд пурра ба якдигар бовар бикунем ва ҳама вақт суҳанҳои Исои Масеҳро истифода намоем, ки назар ба қабул қардани хизмати касе худамон хизмат кунем беҳтар аст. Мардон бояд дар ёд доранд, ки ба занон бисёртар дастгирӣ ва изҳори дилбастагӣ лозим аст. Ин ба онҳо аз дигар тӯҳфаҳо қиматтар аст. Мардон бисёр вақт фикри муқобил доранд.

Норасоии тозагӣ. Ин шикояти занон нисбати мардон аст. Дар ҳақиқат барои чӣ зани шумо бояд бӯи араки бадан ва ҷӯрӯбҳои чиркини шуморо нафас кашад? Камтар об ва собун нисфи мушкилиҳои оилавии шуморо ҳал қарда метавонад. Ин хел майда-чӯйда дар издивоҷ бисёр муҳиманд.

Нокифоягии дуо. Бисёр вақт якҷоя дуо гуфтан душвор аст, махсусан он вақте ки хунуқӣ ба ҳаёти шахсии дуони шумо омада бошад. Ба ин нигоҳ накарда, аз дуо даст накашед, дуои якҷоя — қалид ба издивоҷи хуб мебошад.

Б. „Аз ҳад зиёд“

Аз ҳад зиёд одам дар хона. Одатан ин хатои зан аст. Вай албатта меҳмондӯст аст, лекин бо ҳамаи ин дар бораи мӯҳтоҷҳои шавҳар ва кӯдакон фаромӯш мекунад. Ба он боварӣ ҳосил кунед, ки меҳмонон ба нигоҳ доштани сулҳ дар хона монеа нестанд. Барои шубон ва роҳбари калӣсо бисёр хатарнок аст, ки хонаи худро аз ташрифоварандагони доимӣ пур кунад.

Аз ҳад зиёд диққат ба занони бегона. Мардҳо, чашмҳои худро идора кунед! Чашмҳои бозингари шумо метавонанд занҳоятонро захмдор бикунанд. Аз ибори дар шууратон нақшбастаи: „Агар ман

безан мебудам...” озод шавед. Оиди дасисаҳои нозуки шайтон дар ин маврид саҳлангорӣ накунад.

Аз ҳад зиёд вазни калон. Пурхӯрӣ — гуноҳи паҳншуда аст, лекин мо ҳеҷ гоҳ дар ин мавзӯ мавъиза намешунавем. Ман бисёр вақт занҳоро мебинам, ки то издивоҷ ду маротиба харобтар буданд. Вазифаи мардон — нишон додани муҳаббат ва эҳтиром нисбати зан аст, ки ин боиси худро ба тартиб даровардани ӯ шуда метавонад.

Аз ҳад зиёд кӯдак. Гап дар ин ҷо на танҳо дар бораи шумора меравад, балки шумо ва кӯдакон барои аз якдигар истироҳат кардан бояд вақти шахсӣ дошта бошед. Шумо метавонед аз ин фоидаи калон гиред. Ёрии калонро дар ин масъала одамони пир дода метавонанд. Нигаред, ки ба ёрии шумо кӣ мӯҳтоҷ дорад ва ба ӯ пешниҳод кунед, ки ба кӯдакон нигоҳубин мекунад. Аз ин хел ёрӣ одатан ҳеҷ кас даст намекашад.

Аз ҳад зиёд талабот. Шавҳарон беҳад аз занҳо талаб мекунанд ва барои онҳо вақте ҷудо намекунанд. Ба китфҳои занҳо тамоми қору бори хона гузошта мешавад. Фикр кунед, ки магар дар ҳақиқат ҳузур доштани шумо дар ҳамаи маърақаҳои калӣсо ҳатмӣ аст? Магар шумо ба худатон ва ҳамроҳи зиндагитон талаботи аз ҳад зиёд пешниҳод намекунад?

12. Худованди ҳама чиз

Мақсади ин боби охирин дар он аст, ки шуморо дар қарори ба Худованд хизмат кардан ва аз қафои ӯ рафтан рӯҳбаланд гардонад. Метарсам, ки шумо ба Худованд пурра худро набахшида, кӯшиши хизмат карданро доред ва аз таҳти дил гуфта наметавонед: „Худованд, дар зиндагии ман ҳуҷаини ҳама чиз шав“. Барои ҳамин ман маънои „ҳама чиз“-ро ба шумо фаҳмондан меҷоҳам.

Аз аспектҳои гуногуни ҳаёти масеҳӣ мавқеи муайян дар ҷамъият барои мо аз ҳама зиёдтар қаноатмандӣ меоварад. Ин ақидаи паҳншуда аст. Ҳеҷ кадоми мо аз хоҳиши ишғол кардани мавқеи муайян дар ҷамъият озод нест. Лекин маҳз ҳамин хоҳиш муқобили ақидаи Инҷил мебошад. Худо моро бозхарид намуд, барои он ки дӯст медорад. Дар Нома ба Қуринтиён Павлус меғӯяд, ки: „Агар фахр кардан лозим бошад, аз заъфи худ фахр мекунам“ (2 Қуринтиён 11:30). Танҳо дар бораи он фикр кунед, ки Исои Масеҳ дар бораи шумо чӣ фикр дорад ва ба он ки дигарон дар бораи шумо чӣ фикрдоранд, аҳамият надихед. Агар шумо дар бораи худ чизеро фаҳмед, онро дарҳол фаромӯш кунед. Фикр кунед, ки агар одамон оиди шумо воқеан тамоми ҳақиқатро медонистанд, ана он гоҳ вақти муҳокима мешуд. Танҳо ҳуди шумо ҳал мекунад, ки дар зиндагии шумо чӣ хуб аст. Худро дар ҷашми одамон сафед кардани наشاءед. Ин бефоида аст.

Дигар соҳаи асосӣ, ки мо идоракуниро бояд ба дасти Масеҳ супорем, — ҳаёти ҷамъиятии мо, муносибатҳои мо бо ҷинси муқобил ва муносибати мо бо одамони дигар аст. Баъзе масеҳиёни ҷавони фаъол ба ман гуфтанд, ки дар ин соҳа онҳо пур аз ноумедӣ мебошанд. Онҳо башорат медиханд ва одамонро ба тавба даъват мекунанд, лекин баъди соате ба бистар бо духтаре меҷӯянд. Баъзан онҳо кореро мекунанд, ки „шахвати масеҳӣ“ ном дорад. Дар он шумо ҳама корро мекунад, лекин „то охир“ намеравад. Ман бисёр дафъа шунидам, ки масеҳиёни ҷавон меҳисобанд, ки гуноҳ содир накардаанд, агар дар як бистар бо духтаре бараҳна хобида, алоқаи ҷинсӣ накарда бошанд. Ин ҳилаест, ки шайтон ихтироъ кардааст. Шумо бо оташ бозӣ карда, худро фиреб медихед. Агар чунин ҳисобед, ки шумо

ҳам бо ин созишҳо ва ҳам бо хизмати масеҳӣ бо мувозинат машғул шуда метавонед, он вақте ки барои ин гуноҳ чазо мегириед, бисёр ба тааҷҷуб меафтед. Махсусан агар шумо бигӯед, ки бо духтаре ки бо ӯ ба ин корҳо машғул ҳастед, хонадор шудан мехоҳед.

Илтимос, маро дуруст фаҳмед. Ман чизе ба муқобили воҳӯриҳои оддӣ, иштирок дар мусобиқаҳои спортӣ, сайругашт дар ҷангал ё ба кино рафтан намегӯям. Ман намегӯям, ки духтарро вақти хайргӯй набӯсед, лекин баъзе ҷавонҳо монанди „Ягуар“ ҳастанд, ки тормози „Запорожец“-ро доранд, барои ҳамин дар сари вақт истодан хуб аст. Гуноҳи Довудро такрор накунед. Аз Юсуф ибрат гириед. Ёро сарвар таъин карданд ва вақте ки зани мисрии зебои ҷозибанок ёро ба васваса даровардан хост, ӯ гуфта тавонист: „Чӣ хел ман ин бадкирдории бузургро содир кунам ва дар назди Худо гунаҳкор шавам?“ (Ҳастӣ 39:9). Гарчанде ки рад кардан ёро ба зиндонӣ шудан оварда расонд.

Ба андозае дар ин соҳа ҳама калисоҳо гуноҳ мекунанд. Шумо ба калисо меоед ва мешунавед: „Мо Каломи Худоро пурра меомӯзем“. Лекин кай бори охир шумо мавъизаро аз Китоби Масалҳо шунидед?

„Чашмаи ту муборак хоҳад буд; ва аз зани ҷавонии худ шод бош, ки мисли ғизоли шахватангез ва оҳуи меҳрафрӯз аст; пистонҳои вай ҳамеша ба ту лаззат хоҳад бахшид; доимо саргарми муҳаббати вай хоҳӣ буд. Пас чаро, эй писарам, сармасти зани ғайр гардӣ? Ва синаи зани зинокорро ба оғӯш гири?“ (Масалҳо 5:18–20).

Дар бораи ин баёнот шумо чӣ фикр доред? „Вай аз боиси беадабӣ мемирад, ва аз бисёрии аблаҳии худ нобуд мешавад“ (Масалҳо 5:23).

Издивоч ба мо аз тарафи Худо ҳамчун яке аз атоҳои қиматтарин фиристода шудааст. Шахват худ аз худ чизи хуб аст. Билли Грэм онро „кувваи эҷодкорӣ“ меномад, ки дар даруни мо сокин аст. Ин қисми калони нақшаи Худо ва қисми асосии издивоч аст. Барои ҳамин ба ҳаёти шахвонӣ мисли як чизи чиркин назар накунед, он вақт дар ин соҳа кам гуноҳ содир мешавад.

Боз як соҳаи асосӣ, ки дар зери сарвари Худованд мебошад, вақти ҳоли аст. Магар Исо дар ин соҳа ҳам Худованд аст? Шумо пухтагии рӯҳии масеҳиро на аз рӯи мавъизаи ӯ, балки аз он мефаҳмед, ки ӯ вақти холии худро чӣ хел истифода мебарад. (Масалан, ҷевонҳои китобӣ, шумо чиро барои ҳаловати худ мехонед?) Ман намегӯям, ки бо кӯҳгардӣ машғул шудан, ё дар соҳил дар офтобӯя хобидан мумкин нест. Лекин аз масеҳият дам гирифта намешавад, барои он

ки шайтон ба истироҳат намеравад. Агар охистагӣ зоҳир накунем, мо ба васвасаҳои гуногун дучор шуда метавонем.

Яке аз гуноҳҳои пахншуда дар ин соҳа — вақтро беҳуда гузаронидан аст. Мо садҳо соатҳоро бесамар сарф мекунем, ба ҷои он ки ба Худованд хизмат кунем. Ман боз як бори дигар меҷоҳам хотиррасон кунам: мо ҳама бояд истироҳат кунем, ҳар як масеҳӣ бояд машғулияти дӯстдоштаи худро дошта бошад ва намуди варзишии худро ҳамчунин. Худо ба мо ҳаёт додааст, ки мо аз он лаззат барем. Лекин истироҳат маъноӣ соатҳо бо дугона лаққидан ва тамошоӣ маҷаллаҳои бемаъниро надорад. Дамгирӣ маъноӣ бефикрона тамошо кардани ҳамаи барномаҳои телевизиониро надорад. Машғулиятҳои дӯстдоштаи худро муайян кунед ва бо онҳо дар вақтҳои ҳоли машғул шавед. Ман ягон чизи ҷиддиро дар назар надорам, мумкин аст ин сайругашт дар боғ бошад. Аз зиндагӣ ҳаловат бурданро ёд гиред. Ҳаловати ҳақиқӣ, ҷи тавре ки К. Луис дар „Мактубҳои иғвогар“ (*The Screwtape Letters*) менависад; — ин муҳофизати хубтарин аз ҳамлаи шайтон аст.

Телевизион — масъалаи дигар аст. Ман фикр намекунам, ки аз ҳад зиёд ба ин намуди истироҳат ҳамла мекунам, лекин ман шунӣдам, ки дар назди экран бояд ҳаритаи ҷаҳонро овозем, ки дар он ноҳияҳои ба дуо мӯхтоҷ қайд шудаанд. Телевизион бояд дар хона бошад: тамошоӣ ахбор барои донишҷӯи мӯхтоҷҳо ба дуо бисёр лозим аст. Барномаҳои масеҳӣ хуб, филмҳои ҳуҷҷатӣ ва барномаҳои шавқовари спортӣ бисёранд. Лекин телевизион ба осонӣ ҳаёти шуморо идора карда метавонад. Каме пеш ман дар хонаи одамоне меҷамон шудам, ки онҳоро чанд сол надида будам, лекин онҳо аз сабаби бозии футбол ҳатто телевизорро ҳомӯш накарданд. Ман муқобили футбол нестам, лекин бисёр вақт чизи безараре душмани асосии масеҳӣ шуданаш мумкин аст.

Исои Масеҳро Худованди ояндаи худ низ бихонед. Шумо бо ҳаёти худ ҷи кардан меҷоҳед? Худо ба ҳама намеғӯяд, ки аз машғулиятҳои одаткардааш даст кашада „рӯзи қорӣи пурра“ масеҳӣ шавад. Масеҳӣ дар қор, идора ва мағоза низ бомуваффақият буда метавонад. Танҳо дар он боварӣ ҳосил кунед, ки Исо ҳаёти шуморо дар ҳама ҷо идора мекунад.

Дар синни 16-солагӣ ман бизнеси хуб доштам. Ман капиталисти хурд будам ва дар зерӣ дасти ман 200 қас ба ман қор мекарданд. Дар пеши ман масъалае истода буд — худам ба қадри имқон қамтар қор карда дигаронро ба қор маҷбур созам. Ман ҳӯҷаини агентии марқафурӯшӣ, идораи сӯхторҳомӯшқунӣ ва боз як қорхонаи хурд

будам. Кисаҳои пур аз пулро ҳис кардан ва дар клубҳои шабонаи Нью — Йорк вақт гузаронидан ҳаловатбахш буд. Дар як бегоҳ ман метавонистам пули зиёдеро сарф кунам.

Боре ман ба мавъизаи Билли Грэм рафтам. Дар он ҷо капиталисти ҷавони огуштаи гуноҳ бо Масеҳ вохӯрд.

Аз он лаҳза ман ҳеҷ чиз намехостам, ба ғайр аз худро ба Исо супоридан. Ин раванди дароз ва дардовар буд, лекин ман дигар интиҳоб надоштам. Ман ҳеҷ гоҳ одамонеро фаҳмида наметавонам, ки мегӯянд, ки худро ба Исо супоридаанд, лекин мисли пештара зиндагӣ мекунад, ба ғайр аз тағйиротҳои хурде. Имон ба Исои Масеҳ ба зиндагии шумо тағйироти қатъӣ бояд оварад. Вақте ки шумо Масеҳро ҳамчун Начотдиханда қабул мекунад, Ё ҳаёти шуморо пурра дигаргун мекунад. Шумо ҳеҷ гоҳ намедонед, ки Ё ба хизмат ба Худ чӣ қадар вақт металабад. Ё қобилият, қувват, энергия ва ақли шуморо талаб мекунад. Ҳаёти ҳаррӯзаи шумо низ акнун ба Ё тааллуқ доранд.

Шумо дар ин вазъият чӣ кор кардан мехоҳед? Шумо кори хуб, мошини хуб ва вазифаи хубро бояд бичӯед ё не? Магар шумо бояд худро бояд пурра таъмин бикунед, то ки аз масеҳиёни калисои шумо фарқ накунад? Дар Амрико ин нуктаи назари паҳнғашта аст. Шумо бояд шиносҳои хуб дошта бошед! (Махсусан агар корчаллон ҳастед.) Исоро каси дар ҷамъият мӯътабар гуфтан мумкин нест, барои он ки Ё танҳо ғами онро меҳӯрад, ки шумо бо бародар ва хоҳарони худ гуногунфигур набошед, махсусан вақти қабули Таоми Шоми Худованд. Ё — Онест, „ки аз назари Ё чизе пинҳон нест“. Бо Ё ва фарзандони Ё дар ягонагӣ будан беҳтар аз дар ҷамъият мӯътабар будан аст. Худро мӯътабар насозед, баръакс, ҳамаи корро барои „аз ҷаҳон шудан“ бикунед. Барои он ки муҳаббати ширгарм нисбати Начотдихандаи мо номумкин аст. Вақте ки яҳи дили шумо об мешавад, шумо овози Исоро мешунавед: „Маро пайравӣ кунед, то ки Ман шуморо сайёди мардум гардонам“. Ин садоро гӯш бидиҳед! Ё шуморо метавонад аз ҳолигии зиндагии ашрофона кашида гирад ва хоҳиши зиёдтар ҷамъ кардани пулро дар шумо хомӯш кунад. Худо шуморо хизматчи Малакути Худ карда метавонад, шумо танҳо бояд ба шунидани овози Ё тайёр бошед ва итоаткорӣ нишон диҳед, вақте ки Ё шуморо аз паси Худ даъват мекунад.

Дар масъалаҳои бойшавии моддӣ эҳтиёт шавед. Ман дар бораи ин каме дар бобҳои пештара гуфта будам, лекин боз такрор мекунам. Боварӣ дорам, ки ҳар як хонандаи ин китобро нисбат ба онҳое ки дар мамлакатҳои қашшоқтарин зиндагӣ мекунад, бой

хисобидан мумкин аст. Ҳама чизро дар муқоиса фаҳмидан мумкин аст. Солженицын гуфтааст, ки „фақат дар «чаҳони худ» банд буда, масъалаҳои дохилиро муҳокима кардан беақлӣ аст“. Мамлакати худро бо Олмон, Амрико, ки савияи зиндагӣ дар он ҷо баланд аст, муқоиса накунад. Ин хел мамлакатҳо дар замин каманд. Ва фикр накунад, ки дар мамлакатҳои қашшоқ муҳаббат нисбати Исо аз мамлакатҳои иқтисодиёташон тараққиқарда камтар аст; одамон дар Ҳиндустон ва Африқо барои Худованд нисбати бисёрии мо зиёдтар қор мекунад. Аз занҷирҳои бойшавии моддӣ озод шавед, Масеҳро Худованди китобҳои чекии худ ва қартаи кредитии худ бикунед. Ёро Худованди мероси ҳозир гирифтаи худ таъин кунед. Аз ҳама асосиаш ба бойигарии моддӣ начаспед, вагарна Худо метавонад ҳамаашро дар як асно кашида гирад. Дар ёд нигоҳ доред, ки Худо шуморо бо ҳама чиз таъмин карда метавонад: „Ва Худои ман ҳар эҳтиёҷи шуморо ба ҳасби сарвати ҷалоли худ дар Исои Масеҳ пур хоҳад кард“ (Филиппиён 4:19).

Вақте ки ман Худовандро ҳамчун Начотдиҳандаи худ қабул кардам, падару модар ва хоҳари ман инчунин Худоро қабул карданд. Вақте ки ман роҳи масеҳии худро нав сар карда будам, падари ман гуфт, ки ба ман барои хизмат кардан мошини нав лозим аст. (Он вақт мо мошини боркаши кӯхнае доштем, ки бо суръати 20 км дар як соат роҳ мепаёмуд.) „Падар, — ман ба ӯ гуфтам, — ман ба худ мошин харида наметавонам, барои он ки мо мӯхтоҷҳои дигари зиёде дорем. Ба мо Китоби Муқаддас ва китобҳои масеҳӣ лозиманд. Бисёрии мексиконӣ ҷои доимии истиқомат надоранд ва дар рӯи мизҳои онҳо на ҳама вақт хӯрок ҳаст“. Он гоҳ падари ман, электрики оддӣ, дар синни 50-солагӣ фаҳмид, ки пулро ба ҷӣ бояд сарф кард. Ва ҳозир ӯ барои харидани адабиёти масеҳӣ ва дигар намудҳои хизмат маблағ ҷудо мекунад. На ҳама барои Худо он қадар қор мекунад, чуноне ки падари ман мекунад. Вақте ки ӯ Масеҳро қабул кард, хонаи худро фурухта ба хонаи хурде кӯчид, то ки хонаи калонро фурухта, маблағи зиёдатири ба қори хизмати Инҷил супорад.

Вақте ки дар Канада бедории калон ба амал омад, фермерҳо заминҳои худро фурухта ба эҳтиёҷҳои миссионерӣ месупориданд. Як фермер ҳатто говашро фурухта пулашро дод.

Ҳамаи бойигарии шумо дар дасти Худо аст. „Мо муҳаббатро дар он донистем, ки Ӯ ҷони Худо барои мо фидо кард. Мо ҳам бояд ҷонҳои худро барои бародарон фидо кунем. Ва агар касе ки дар ҷаҳон осудаҳол аст, бародари худро дар ҳолати мӯхтоҷӣ дида, раҳмдилии

худро аз вай дарег медорад, — чӣ гуна муҳаббати Худо дар ӯ сокин аст?“ (1 Юҳанно 3:16–17).

Вақте ки ман дар бораи сарват мегӯям, ман қобилият ва имкониятҳои худамонро дар назар дорам. Муассисаҳои миссионерӣ ба бухгалтерҳо, механикҳо, муҳандисон ва дигар мутахассисон эҳтиёҷ доранд. Ба Худо чунин одамон низ лозиманд, ки танҳо як қобилият доранд. Агар шумо фақат як қобилият дошта бошед, хурсанд шавед ва фақат нисбати он ҷавобгар бошед. Онҳое ки бисёр қобилият доранд, дар пеши Худо ҷавобгариӣ зиёде доранд. Мумкин аст шумо дар курсии маъҷубон мешинед. Ман одамеро медонам, ки ӯ на даст ва на по дорад ва бар ҷамъи ин нобино ҳам аст (дар Чикаго). Лекин ӯ хондани Китоби Муқаддасро бо системаи нобиноён бо ёрии забони худ ёд гирифт. Шаҳодати ӯ чунон дурахшон буд, ки одамони зиёд барои гӯш кардани мавъизаи ӯ меомаданд. Ман инчунин бисёр вақт дар бораи Ҷони фикр мекунам, ки як мактабхони оддӣ буд ва ўро ғайр аз дӯстон дар шаҳраки хурдакак касе наменинохт. Лекин баъди фочиа ва фалачи пурра, ки ӯ аз сар гузаронид, дар бораи ӯ миллионҳо одамон дар тамоми ҷаҳон фаҳмиданд.

Новобаста ба андозаи қобилият Исо шуморо истифода бурда метавонад. Д.Л. Мудиро дар энциклопедия ҳамчун „одами ду миллион нафарро аз дӯзах начотдода“ меноманд. Боре Худованд Мудиро ламс кард (одамеро, ки он гоҳ ҳатто англисиро намедонист). Ин дар Англияи Нав рӯй дода буд. Ё пурсид: „Дар даст чӣ дорӣ?“ „Пойафзоли оддӣ, Худованд“ — ҷавоб дод Муди. Ё фурушандаи одии пойафзол буд. Худо ин саволро ба Уилям Кэрри низ дод, ки дертар миссионерӣ якум дар Ҳиндустон шуд. „Пойафзоли оддӣ, Худованд“, — ҷавоб дод Кэрри. Ё мӯзадӯз буд. „Онҳоро ба ман диҳед“ — гуфт Худованд. Ҳар ду итоат карданд ва Худованд онҳоро хизматгори бузург кард. Фарқ надорад, ки чӣ месозед — пойафзол ё ин ки мошинҳои электронӣ (компютер), Худо инро ба ғоиди Худ истифода бурда метавонад. Ба Ё ҳамаи чизи худ — саломатӣ, энергия, ақли худро супоред. Ҳамаашро пурра супоред, он гоҳ Ё шуморо дар хизмати Худ пурра истифода мебарад.

Ҳамчун имондорони ҳақиқӣ, шумо фарзандони Худо ҳастед. Исо дар даруни шумо сокин аст. Ё ба ҳар як кас муроҷиат карда мегӯяд: „Ман Худои шумо будан меҷӯям, Ман Подшоҳи зиндагии шумо будан меҷӯям. Ман вақти шуморо, таътили шуморо, кори шуморо, оилаи шуморо идора кардан меҷӯям. Ба назди Ман оед, дар назди салиб истед — ва Ман Худованди ҳаёти шумо мешавам“.

Мундариҷа

Сарсухан	3
Муқаддима: <i>Асқарҷабозӣ</i>	6
Қисми 1 Даъват барои шогирди Ё шудан	11
1. Шогирдӣ дар асри шиддатнок ва пур аз тарси мо	12
2. Роҳи баромад аз торикии роҳгумзании рӯхонӣ	18
3. Чӣ хел ба Худо мева овардан мумкин аст	29
Қисми 2 Принсипҳои библиявии шогирдӣ ва ғалаба	35
4. Муҳаббат чизест, ки масеҳиро аз дигарон фарқ мекунонад ..	36
5. Таҳкурсии барои афзоиши рӯхонӣ	45
6. Тарбияи рӯхонӣ	56
7. Аслиҳа ва ҷанг	75
Қисми 3 Давоми роҳ	83
8. Тавба	84
9. Андӯх	88
10. Мувозинати рӯхонӣ	98
11. Ҳаёти оилавӣ	106
12. Худованди ҳама чиз	111

„Худо моро на барои он офаридааст, ки ҳаёти
беарзиш ба сар барем. Мақсади ӯ чӣ буд? Мо
барои он офарида шудем, ки бо ӯ мушоракат
дошта бошем, ӯро парастӣш кунем, дар шодмонӣ
ва фаровонии пурра зиндагӣ кунем“.

Вервер масеҳиёно даъват мекунад, ки худро ба
Худо ва ба кори инҷилшиносонӣ бахшиданд. ӯ ба
мо ёрӣ медиҳад, то бифаҳмем, ки муҳаббатро
сармашқи кори худ қарор дода, чӣ гуна дар замони
душвор мубориза бурдан ва зистан лозим аст.

